

Koncepce rozvoje venkova Moravskoslezského kraje 2018–2027

ANALYTICKÁ ČÁST

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Obsah

Úvod	1
Vymezení venkova Moravskoslezského kraje	2
Podnikavější venkov	3
Zaměstnanější venkov	7
Vzdělanější venkov	13
Čistější a udržitelnější venkov.....	19
Mobilnější venkov	31
Chytřejší venkov	36
Atraktivnější venkov	40
Kulturnější venkov	46
Zdravější venkov	50
Demografie a soudržnější venkov	55
Bezpečnější venkov	66
Seznam mapových podkladů.....	70
Seznam tabulek	71
Seznam zdrojů	72
Seznam příloh.....	73

Úvod

Moravskoslezský kraj má zájem aktualizovat svou politiku a přístup k venkovským oblastem. Z tohoto důvodu byl v druhé polovině roku 2017 zahájen proces zpracování Koncepce pro rozvoj venkova v Moravskoslezském kraji, který probíhá ve dvou úrovních – realizační a řídicí. Předpokládané dokončení je plánováno na duben 2018.

Řídící a realizační struktura

V rovině realizační zpracovává tým zpracovatele (společnost BeePartner a.s.), společně s přispěním zástupců odboru regionálního rozvoje, odboru územního plánování a stavebního řádu Moravskoslezského kraje a členů řídicí skupiny, podklady a výstupy, které mají na řídicí úrovni podpořit projednávání a doporučení pro stanovení priorit, dlouhodobých cílů a nastavení politik pro venkovské oblasti.

V rovině řídicí se v pravidelných intervalech schází zástupci Moravskoslezského kraje, zpracovatele, Krajského sdružení Místních akčních skupin, Svazu měst a obcí České republiky, Sdružení místních samospráv, Spolku pro obnovu venkova, Ostravské univerzity a Ministerstva pro místní rozvoj (odboru regionální politiky, oddělení podpory venkova). Role této řídicí skupiny spočívá především ve schválení vymezení území venkovských oblastí a obcí, které toto území zahrnuje, v doporučení a ve schválení hlavních zjištění analytické části, v návrzích a doporučeních pro priority a dlouhodobé cíle kraje v oblasti venkovské politiky, včetně návrhu aktivit, projektů a kapacitního zajištění ve schválení návrhové části Koncepce a tímto také doporučení pro vedení kraje přijmout tuto koncepci jako východisko pro nastavení politik, financování a aktivit pro venkovské oblasti.

Analytická část a vymezení venkova

Analytická část Koncepce pro rozvoj venkova vzniká jako meta-analýza na základě již existujících vzniklých podkladů doplněných o aktuální znalosti a expertní doplnění ze strany zpracovatele a členů řídicí skupiny. Těmito jsou především analytické části strategií Místních akčních skupin, výstupy projektu Meziobecní spolupráce Svazu měst a obcí, územně-analytické podklady Moravskoslezského kraje, odboru územního plánování a stavebního rozvoje, analytická část Strategie integrované teritoriální investice pro ostravskou aglomeraci, Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009 – 2020 a další.

Vymezení venkova se věnuje samostatná kapitola. Cílem této fáze bylo určit obce, které, na základě předem dohodnutých kritérií, budou zahrnuty do tzv. „venkovských oblastí“.

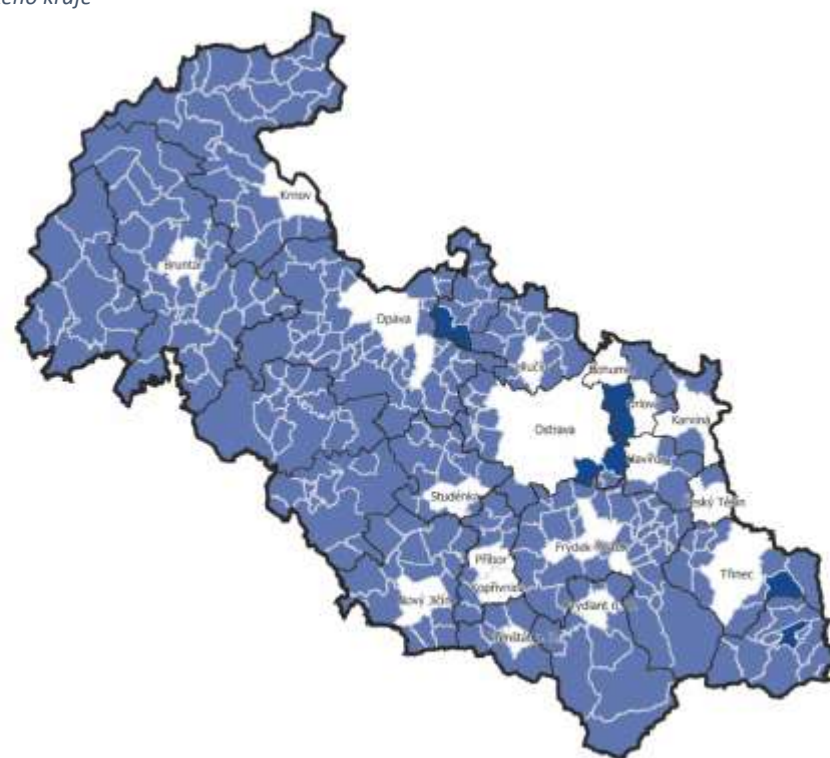
Návrhová část

Návrhová část Koncepce bude obsahovat dlouhodobé cíle, priority, klíčové aktivity, finanční plán a návrh systému hodnocení a monitoringu a bude navazovat na analytickou část a jednání řídicí skupiny.

Vymezení venkova Moravskoslezského kraje

Na základě kritérií projednaných v pracovní skupině (viz příloha č. 2: Metodika vymezení venkova MSK) je území venkova v Moravskoslezském kraji složeno z 282 územních jednotek – obcí (LAU2), což představuje 94 % z celkového počtu obcí a 84 % území Moravskoslezského kraje. Tomu odpovídá celkový počet 426 031 obyvatel, tj. 35 % z celkového počtu obyvatel v Moravskoslezském kraji. Metodika vychází z [nové metodologie Eurostatu](#) pro městské a venkovské oblasti. Hlavním kritériem je počet obyvatel (>5 000 obyvatel) a hustota osídlení (>300 obyv. /1 km²). 7 obcí bylo zařazeno do skupiny tzv. hraničních obcí.

Mapa 1 Vymezení venkovského území Moravskoslezského kraje

Zdroj: BeePartner

○ města MSK ● venkov MSK ● venkov MSK - 7 hraničních obcí — hranice obcí — hranice ORP

Podnikavější venkov

Nízká podnikavost na Karvinsku a Bruntálsku, pokles zemědělských aktivit a dopad útlumu tradičních průmyslových odvětví na venkovské oblasti

Hlavní zjištění

- Nízká podnikatelská aktivita v celém kraji se projevuje i ve venkovských obcích, nejnižší je na Karvinsku.
- Kraj vykazuje v ekonomické aktivitě firem výrazné rozdíly, nejvíce podnikatelských subjektů je v rekreační oblasti Beskyd (Bílá), nejméně podnikatelských subjektů na počet obyvatel je v obcích na Karvinsku, Orlovsku, Havířovsku a Bohumínsku, kam nejvíce dopadá útlum tradičních průmyslových odvětví spojených s těžbou uhlí.
- Venkovské obce nabízejí k využití řadu ploch a objektů, chybí ale podpůrné služby na podporu podnikavosti. Ubývá zemědělských aktivit.
- V kraji je nízká míra inovativnosti firem v porovnání s jinými kraji v Česku a Evropě, to se projevuje ještě výrazněji i v inovativnosti firem ve venkovských oblastech.

Ve srovnání s jinými kraji v České republice je obecně v Moravskoslezském kraji nižší podnikatelská aktivita obyvatel. Na východě jsou důvodem především velcí zaměstnavatelé, na západě kraje není dost příležitostí ani poptávka. V počtu soukromých podnikatelů přepočteného na počet obyvatel i na zaměstnanost je Moravskoslezský kraj na posledním místě mezi kraji. Přetrvává nízká míra zakládání nových podniků a nedostatečný úspěch a expandování domácích firem na mezinárodních trzích. A to i přesto, že podnikatelské klima je v Česku v současnosti velmi dobré. Hospodářský růst patří k nejvyšším v Evropě a ekonomika je stabilní. V posledních letech

klesají míry nezaměstnanosti, roste průměrný příjem domácností a průměrná mzda i ve venkovských oblastech (například i díky rostoucím mzdám ve veřejném sektoru a tlaku na výši mezd vyplývajícím z nedostatku pracovních sil). Na většině území kraje je dobrá dostupnost základní silniční infrastruktury. Obce v okolí Bohumína mají výhodu blízkosti D1, železnice a blízkosti polského a slovenského trhu. Přesto dochází k odchodu podnikavých lidí, většinou do urbanizovaných aglomerací, a tím dochází i k postupnému úbytku malých a středních firem. V některých venkovských oblastech dochází k přílivu obyvatel v rámci sub-urbanizačních procesů, zejména v okolí Ostravy, Frýdku-Místku a Opavy, kde okolní obce, umožňující zahuštění nebo rozšiřování nové výstavby, lákají do venkovských obcí i domácnosti s nadprůměrnými příjmy a zvyšují tak kupní sílu obyvatelstva. V regionu jsou přítomny i technologické firmy s celosvětovým významem. Ostravská aglomerace, Třinecko, Novojičínsko, nebo bruntálská průmyslová zóna prosperují a jsou potenciálem pro návazné služby a vývoj produktů i ve firmách ve venkovských oblastech.

Nejnižší počet podnikatelských subjektů v přepočtu na obyvatele v Moravskoslezském kraji je na Karvinsku. Obce v okolí Karviné, Havířova a Orlové mají méně než 151 podnikatelských subjektů na svém území, průměrná hodnota pro kraj je přitom 200 podnikatelských subjektů na 1000 obyvatel. Navíc jsou některé obce stále na svém území zatíženy následky

těžby uhlí a také přítomností nerozvíjeného území v soukromém vlastnictví následnických firem Ostravsko-Karvinských dolů. Oblast Karvinska se stále vyrovnává s důsledky restrukturalizace hospodářství, útlumem těžby černého uhlí a s tím souvisejícím útlumem navázané sítě produktů a služeb. Těžiště ekonomiky v kraji se přesunulo směrem do Ostravy, k Frýdku-Místku a Novému Jičínu díky růstu investic v oblasti automobilového průmyslu a ICT ekonomiky.

V kraji přetrvávají a narůstají ekonomické a socio-ekonomické rozdíly mezi úspěšně se rozvíjejícími, průměrnými a zaostávajícími geografickými oblastmi. Tyto rozdíly jsou dány historickou povahou místní ekonomiky, polohou, demografií a také rozdílným vývojem lokálně převažujících odvětví. Tradičně se od zbytku kraje odlišuje západní část (Bruntálsko, Osoblažsko) a Karvinsko (zde v posledních letech se vzrůstající tendencí). Malé a rozvíjející se firmy ve znevýhodněných oblastech musejí překonávat dodatečné bariéry pro vstup na rozvíjející se trhy. Znamená to především vyšší náklady na dopravu a logistiku, vyšší náklady na lákání a udržení pracovní síly z jiných částí ČR a vyšší náklady na zavádění a vybudování nové technologické a ICT infrastruktury. Ve venkovských oblastech současně doposud přetrvává nižší koncentrace kupní síly. Pro malé podniky je nákladnější pořízení vstupního kapitálu na rozjezd a rozvoj ze soukromých zdrojů, dotační příležitosti zase skrývají rizika administrativní náročnosti a nejistotu při následných kontrolách a podmínkách v průběhu realizace a udržitelnosti projektů. Zájem mladé generace o venkov se snižuje.

Řada obcí disponuje nevyužitými plochami a objekty, i připravenými územními plány. Na druhou stranu nejsou často připravené projektové záměry pro využití volných ploch a budov. Ve venkovských oblastech schází infrastruktura a služby pro začínající i rozvíjející se podnikatele. V některých sub-regionech chybějí průmyslové zóny, je přítomno málo nebo žádné start-upy (např. obce na Bruntálsku). V Ostravě v současnosti dochází k rozšiřování podpůrné infrastruktury a podpůrných služeb pro začínající

podnikatele (například Moravskoslezské inovační centrum, podnikatelské inkubátory, co-workingová centra, poradenské služby aj.), tato infrastruktura může být do budoucna využita pro rozvoj firem i v odlehlejších oblastech. V oblasti Karvinska je velká část území zasažená těžbou a stále čeká na potřebnou regeneraci a revitalizaci krajiny v dotčených městech a obcích a jejich okolí. Obce ve venkovských oblastech zažívají útlum tradičních venkovských odvětví a míra místní produkce zemědělců je nízká (zejména obce na Bruntálsku, Bohumínsku a Hlučínsku).

Firmy v kraji mají nízký inovační potenciál a slabší výkon výzkumu a vývoje ve srovnání s vyspělými inovačními regiony v globální konkurenci. Firmy nevyužívají potenciál výroby energie z obnovitelných zdrojů a ze snižování energetické náročnosti výroby a provozu. K překážkám patří nepříznivá legislativa a byrokracie pro drobné podnikatele, růst konkurence ve formě nadnárodních řetězců, nedostatek finančních zdrojů na rozvoj podnikání (např. Bohumínsko). Dochází k úbytku zemědělské půdy prodejem pro developerské projekty (zejména v Pobeskydí) a rodinnou zástavbu.

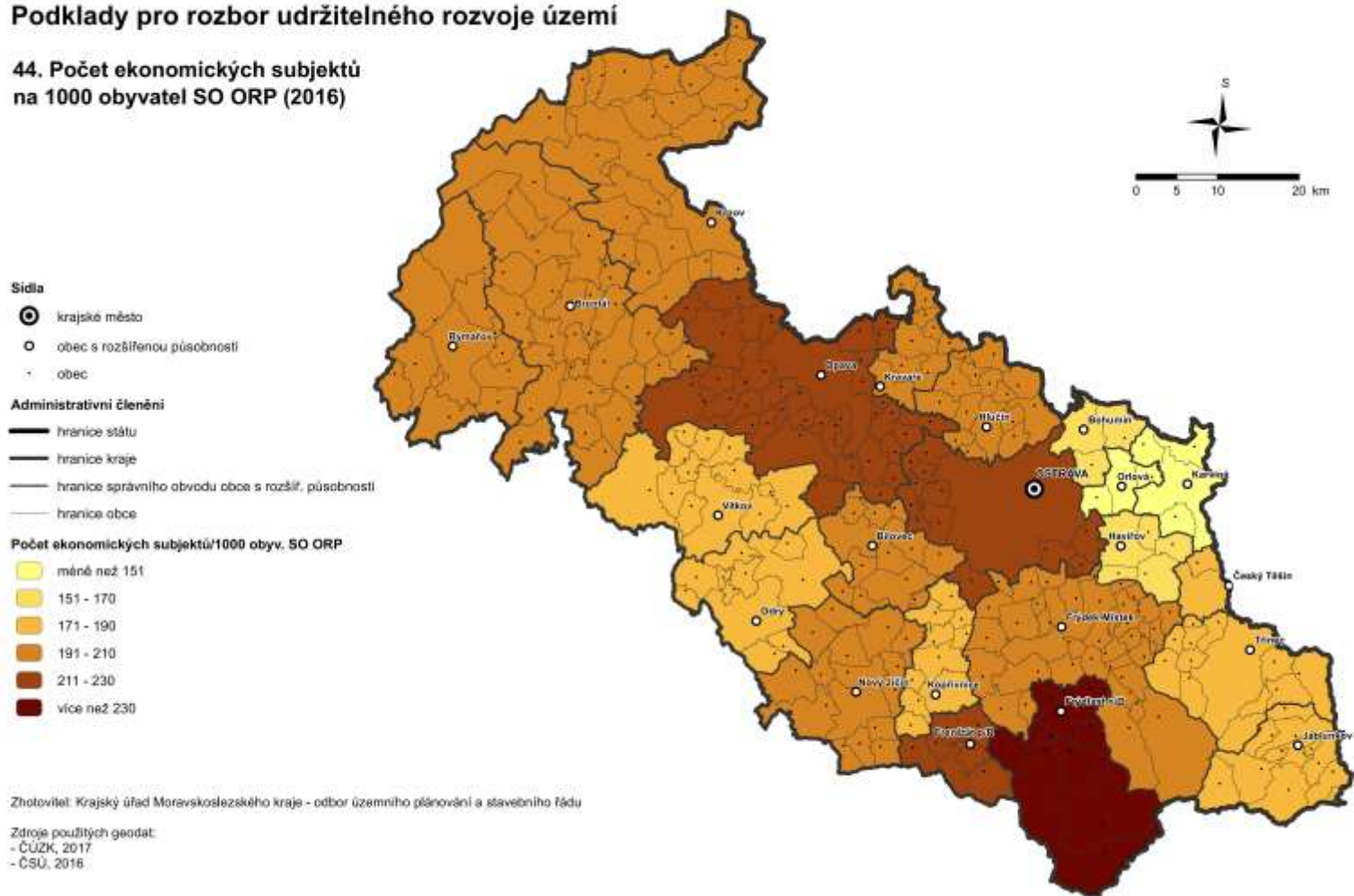
Tabulka 1 Obce s nejnižším počtem podnikatelských subjektů přepočtu na 1000 ob. (2016)

ORP	Název obce	Počet podnikatelských subjektů na 1000 obyvatel
Bohumín	Dolní Lutyně	165
	Rychvald	
Havířov	Albrechtice	158
	Horní Bludovice	
	Horní Suchá	
	Těrlicko	
Karviná	Dětmarovice	139
	Petrovice u Karviné	
	Stonava	
Orlová	Doubrava	135
	Petřvald	

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE - aktualizace 2017

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území

44. Počet ekonomických subjektů na 1000 obyvatel SO ORP (2016)

Zdroj: [ÚAP MSK](#)

Podnikavější venkov – SWOT-3 Analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Dobré podnikatelské prostředí – hospodářský růst, stabilní ekonomika, v posledních letech klesající míra nezaměstnanosti i ve venkovských oblastech. Přítomnost a blízkost tradičních i technologických firem s celosvětovým významem. Prosperující ostravská aglomerace, Třinecko, Novojičínsko, bruntálská průmyslová zóna apod. • Existence regionálních značek (příkladem JESENÍKY), existence místních produktů. Turistická atraktivita území, široká nabídka ubytovacích kapacit různého typu (viz Atraktivnější region) • Na většině území kraje dobrá dostupnost základní silniční infrastruktury. Obce na Bohumínsku mají výhodu blízkosti D1, železnice a blízkosti polského a slovenského trhu. Volné objekty a plochy pro podnikání. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatek zaměstnanců dobře připravených pro uspokojení poptávky na současném i budoucím trhu práce. Slabé propojení škol a podniků. • Bariéry vstupu na rozvíjející se trhy – vyšší náklady na dopravu, vyšší náklady na lákání pracovní síly z jiných částí ČR, vyšší náklady na vybudování ICT infrastruktury, nižší koncentrace kupní síly, dražší vstupní kapitál (nižší důvěra investorů a bank). • Nízká podnikatelská aktivita ve srovnání s jinými kraji v ČR, malá podnikavost lidí, nízká míra zakládání nových podniků a nedostatečný úspěch/expanze domácích firem na mezinárodních trzích. V počtu soukromých podnikatelů přepočteného na počet obyvatel i na zaměstnanost je MSK na posledním místě mezi kraji. Velká část podnikatelů jsou živnostníci bez zaměstnance.
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Modernizace zázemí a technického vybavení podniků a zemědělských činností. Potenciál rozvoje zemědělství (ovocnářství, pastevní odchov) a další zpracování jeho produkce. • Rozvoj a podpora drobného podnikání – řemeslná výroba, služby, regionální potraviny, bio a eko produkty. Obnova řemeslných tradic. Podpora místních produktů, zpracování místních surovin. Certifikace lokálních produktů. Agroturistika. • Rozšiřování podpůrné infrastruktury a podpůrných služeb pro začínající podnikatele v ekonomických centrech kraje (například Moravskoslezské inovační centrum, podnikatelské inkubátory, coworkingová centra, poradenské služby aj.) 	<ul style="list-style-type: none"> • V kraji přetrvávají a narůstají socio-ekonomické rozdíly mezi úspěšně se rozvíjejícími, průměrnými a zaostávajícími geografickými oblastmi. Tyto rozdíly jsou dány historickou povahou místní ekonomiky, polohou, demografií a také rozdílným vývojem lokálně převažujících odvětví. Tradičně se od zbytku kraje odlišuje západní část (Bruntálsko, Osoblažsko) a Karvinsko (zde v posledních letech se vzrůstající tendencí). • Odchod podnikavých lidí a postupný úbytek malých a středních firem. • Nepříznivá legislativa, byrokracie a regulace podnikatelů.

Zaměstnanější venkov

Nezaměstnanost ve venkovských obcích je na většině území nižší, než celokrajský průměr

Hlavní zjištění

- Ve většině venkovských obcí je nižší nezaměstnanost oproti městům
- Nejvíce je nezaměstnaností zasaženo Osoblažsko, Vítkovsko, Bruntálsko a Karvinsko
- I přes skokové zlepšení v posledních dvou letech je míra nezaměstnanosti v těchto oblastech stále vysoká
- Na Osoblažsku a Hřčavě je nejméně volných míst v dojíždě do 40 minut
- Přetrvávají dopady strukturální nezaměstnanosti
- Nejnižší nezaměstnanost a nejvíce volných pracovních míst je v dojezdové vzdálenosti v obcích v okolí ostravské aglomerace a ekonomických zón (Mošnov, Nošovice, Kopřivnice, Nový Jičín)

Moravskoslezský kraj má dlouhodobě výrazně vyšší nezaměstnanost, než je průměr ČR. Průměrná míra nezaměstnanosti ve venkovských obcích v kraji dosahuje 4,7 %, ve městech 5,4 %. Pro srovnání, medián je ve venkovských oblastech ještě nižší, 3,8 %, zatímco ve městech 4,8 %. Na konci roku 2017 byla průměrná míra v České republice 3,8 %.

V posledních letech se i venkovských obcí týká trend poklesu míry nezaměstnanosti, v některých obcích i o více než deset procentních bodů za dva roky. V některých oblastech dosahuje míra nezaměstnanosti vysoce nadprůměrných hodnot. To platí pro Bruntálsko, Karvinsko, Osoblažsko, Vítkovsko, severní cíp Kravař.

Tabulka 2 Rozdíl v podílu nezaměstnanosti během let 2015 a 2017

Název obce	2017: Podíl nezaměstnaných dosažitelní (%)	2015: Podíl nezaměstnaných - dosažitelní (%)	Rozdíl podílu nezaměstnanosti za roky 2015-2017
Jiříkov	20,1	25,0	4,9
Slezské Pavlovice	16,3	30,3	14,0
Čermná ve Slezsku	15,4	21,3	5,9
Svatoňovice	13,0	18,8	5,8
Kružberk	12,4	21,1	8,7
Razová	12,3	20,3	8,0
Dětrichov nad Bystřicí	9,6	18,0	8,4
Hlinka	8,7	32,1	23,4
Roudno	8,3	17,1	8,8
Slezské Rudoltice	8,1	18,3	10,2

Zdroj: ÚAP MSK a Úřad práce Moravskoslezský kraj

Nejvyšší míra nezaměstnanosti mezi venkovskými obcemi je v současnosti v obcích na Osoblažsku – Jiříkov: 20,1 % (celkový počet obyvatel v obci je 258) a Slezské Pavlovice: 16,3 % (celkem 213 obyvatel) – viz tabulka.

Nejvyšší nezaměstnanost je v oblastech, kde jsou obyvatelé nejvíce ekonomicky aktivní v primárním sektoru, který negeneruje dostatek pracovních míst a není z hlediska pracovních příležitostí atraktivní.

Mezi léty 2015 a 2017 došlo k velkému rozdílu v podílu nezaměstnanosti. Jak je vidět z tabulky 2, nezaměstnanost v některých obcích výrazně klesla: v případě Hlinky je to až o 70 % méně, ve Slezských Pavlovicích poklesla zhruba o polovinu, a ve Slezských Rudolticích klesla o 40 %. Přesto necelá polovina obcí na venkově (136) má podíl nezaměstnanosti vyšší, než medián (3,8 %) a v dalších obcích (41) je tento ukazatel více než dvojnásobný. Počet volných míst v Moravskoslezském kraji na konci roku 2017 byl 13 973. tj. 3,5 uchazečů na jedno volné pracovní místo.

Obce s nejnižší mírou nezaměstnanosti se soustřeďují na území ostravské aglomerace, do okolí měst a významných průmyslových zón s přítomností velkých zaměstnavatelů (např. Nošovice, Nový Jičín, Kopřivnice, Třinec). V regionu je vysoká poptávka po technických profesích, vzrostla ochota zaměstnavatelů nabízet flexibilnější podmínky, budoucí vývoj ohrožuje nepřestávající trend odcházejících mladých šikovných lidí. Na Karvinsku nezaměstnanost ovlivňuje útlum těžební činnosti a na ně návazná výroba produktů a služeb. I přes pozitivní nárůst zaměstnaneckých příležitostí je klíčovým problémem strukturální nezaměstnanost, kdy zejména lidé s nízkou kvalifikací (a také ve spojení s exekucemi) jsou trvale bez práce.

Rozdíl mezi platy u nedostatečně kvalifikovaných lidí a sociálními dávkami je navíc příliš malý a nemotivuje dostatečně k hledání zaměstnání. Dlouhodobě nezaměstnaní jsou pak ohroženi sociálním vyloučením a utvrzováním se v tom, že tento dlouhodobý stav je vlastně stav normální.

Obce ležící v okolí Vítkova a Bruntálu, kromě vysoké míry nezaměstnanosti, vykazují také relativně vyšší míru dojezdové vzdálenosti k volným pracovním místům. Kritická je v tomto ohledu obec Hřčava (míra nezaměstnanosti 10,1 %) a Hlinka (míra nezaměstnanosti 8,7 %). Stejně tak Osoblaha (11,9 %) a

Slezské Pavlovice (16,3 %) mají tento ukazatel jeden z nejnižších v kraji. Pro srovnání, obyvatelé obce Suchdol nad Odrou mají v dosahu 40 minut z obce 5 537 volných pracovních míst. Obecně se dá konstatovat, že delší dojezdovou vzdálenost v rámci Moravskoslezského kraje mají obce v okolí pohoří Beskyd (zejména Jablunkovsko). Blízkost k velkému počtu volných pracovních míst se na míře nezaměstnanosti neprojevuje v oblasti Karvinska a Havířovska.

Statistika dojížděky k volným pracovním místům má svá omezení a nevypovídá primárně o nedostatku pracovních míst v obci, nebo jejím okolí, ale spíše o nasycenosti pracovního trhu v dané lokalitě a o příležitostech vyplývajících z ochoty dojíždět na delší vzdálenosti především v těch oblastech, kde je vysoký počet nezaměstnaných a současně málo volných pracovních míst.

Tabulka 3 Počet volných pracovních míst v dosahu 40 minut (2017)

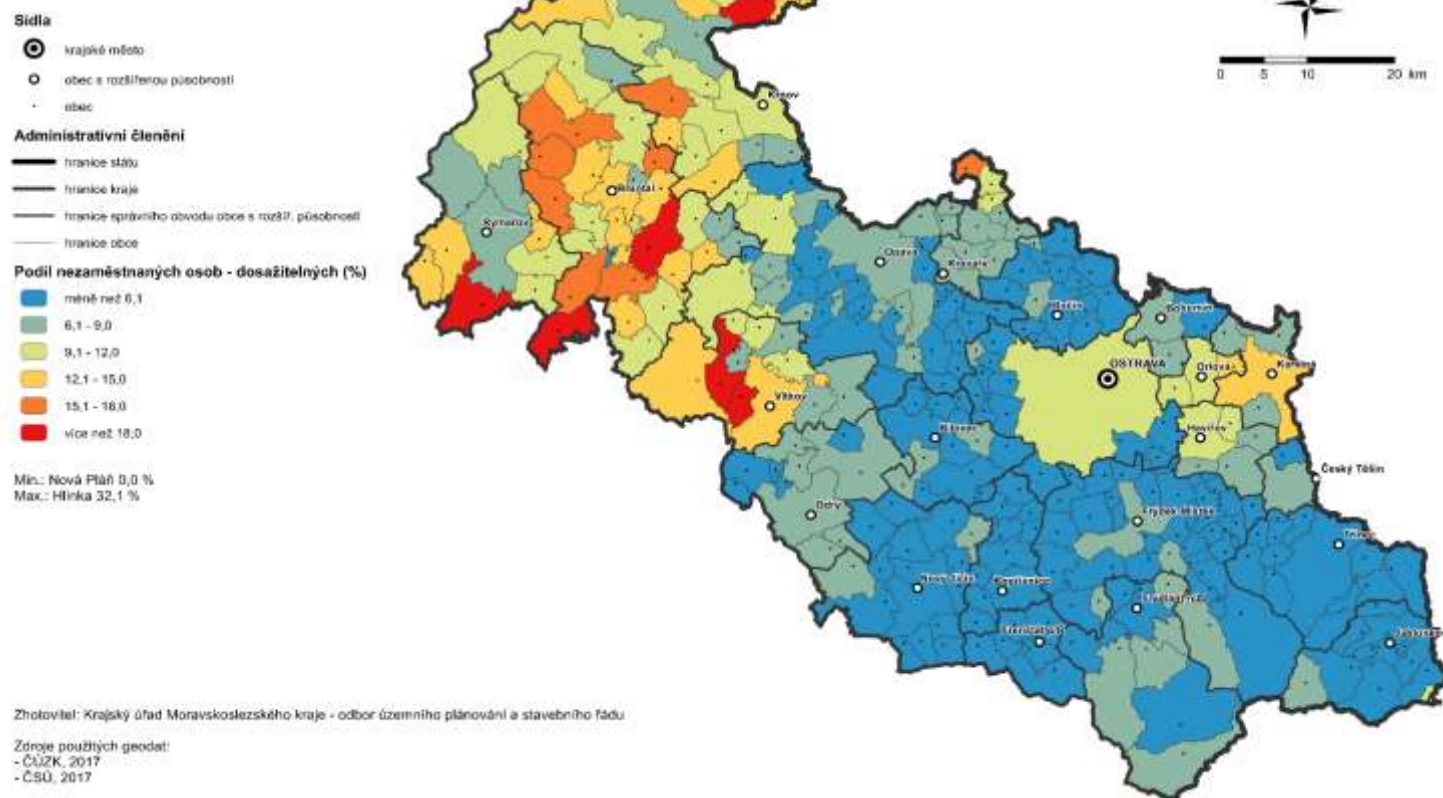
Název obce	Počet volných pracovních míst v dosahu 40 minut dojížděky
Janov	48
Petrovice	48
Slezské Rudoltice	21
Vysoká	21
Bohušov	18
Rusín	17
Osoblaha	7
Slezské Pavlovice	7
Hlinka	6
Hřčava	6

Zdroj: ÚAP MSK

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE - aktualizace 2017

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území

45.1. Mira nezaměstnanosti - podíl nezaměstnaných osob - dosažitelných k 31. 12. 2015

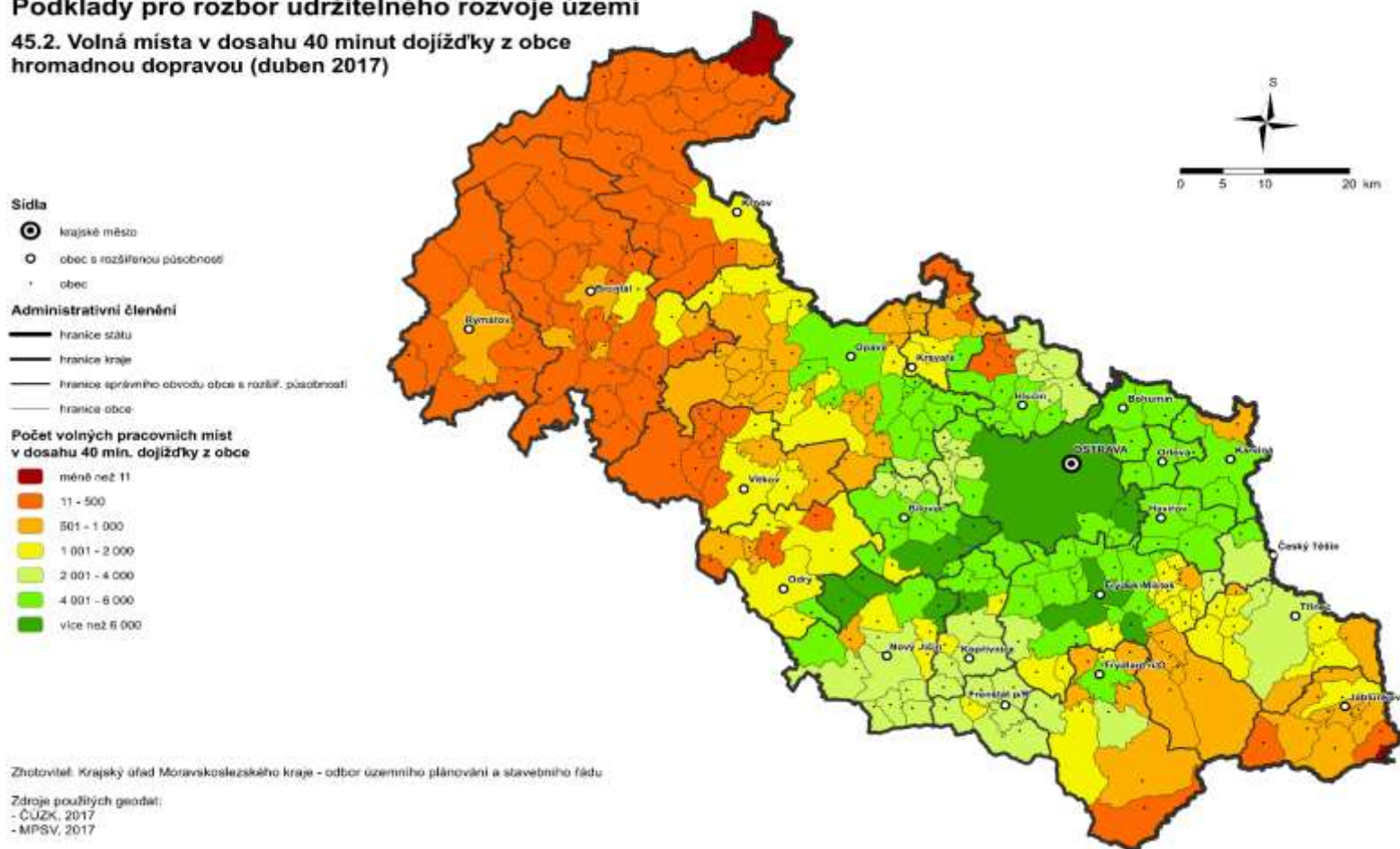

Zdroj: [ÚAP MSK](#)

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE - aktualizace 2017

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území

45.2. Volná místa v dosahu 40 minut dojížděky z obce hromadnou dopravou (duben 2017)

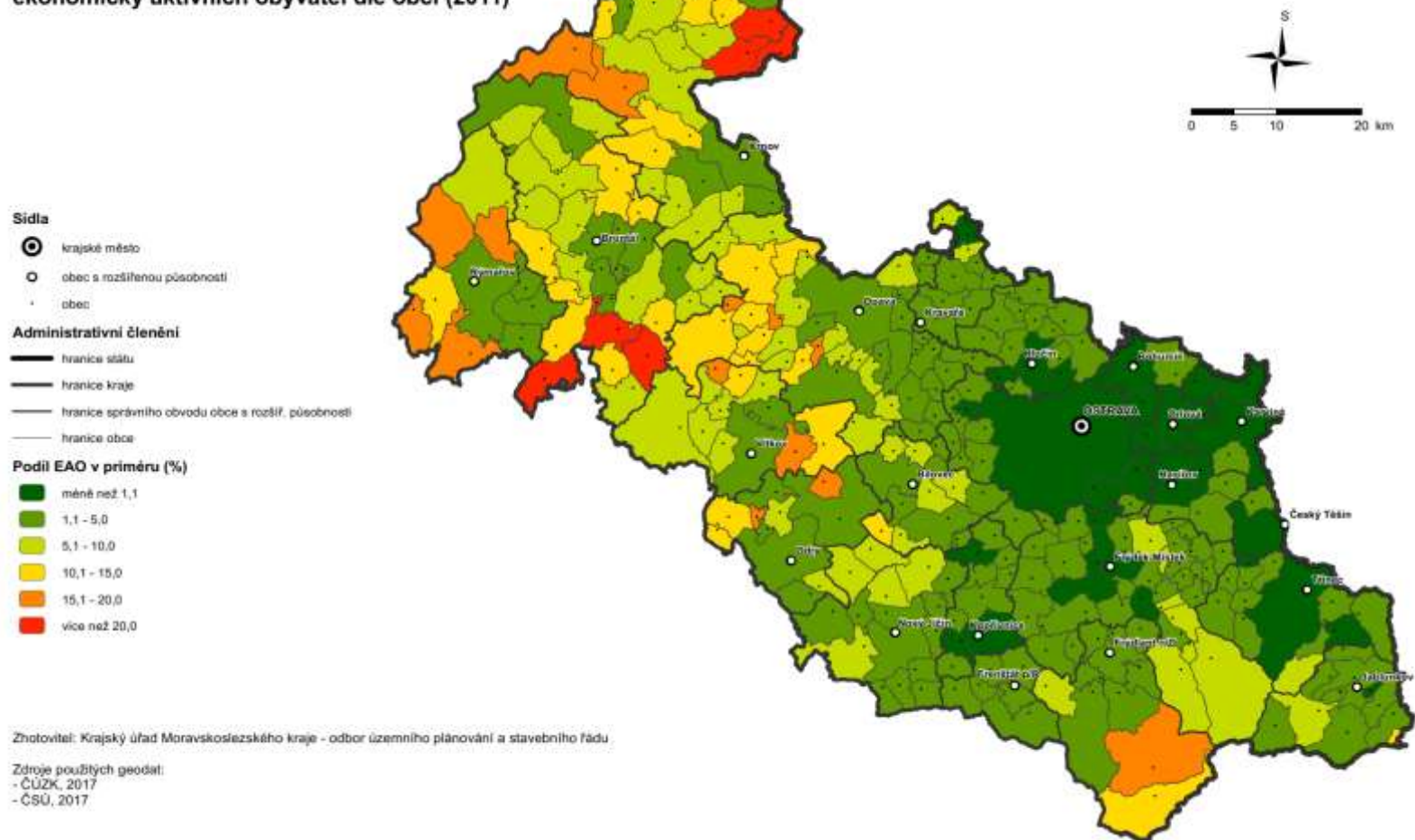

Zdroj: [ÚAP MSK](#)

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE - aktualizace 2017

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území

42.1. Podíl EAO v průměru z celkového počtu ekonomicky aktivních obyvatel dle obcí (2011)

Zdroj: [ÚAP, 2017](#)

Zaměstnanější venkov – SWOT-3 Analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Přítomnost velkých zaměstnavatelů v regionu a jeho blízkém okolí. Historicky velmi nízká nezaměstnanost v roce 2017. • Vysoká poptávka po talentovaných a technicky vzdělaných pracovnících v regionu. • Zvyšující se flexibilita zaměstnavatelů – alternativní formy práce, práce na dálku, částečné úvazky pro matky s dětmi apod. 	<ul style="list-style-type: none"> • Moravskoslezský kraj má dlouhodobě výrazně vyšší nezaměstnanost, než je průměr ČR, v některých regionech (Karvinsko, Osoblažsko, Bruntálsko) dosahuje vysoce nadprůměrných hodnot. I přes pozitivní nárůst zaměstnaneckých příležitostí je klíčovým problémem strukturální nezaměstnanost, kdy zejména lidé s nízkou kvalifikací (a také ve spojení s exekucemi) jsou trvale v pasti nezaměstnanosti. • Zatímco obce na Karvinsku mají v dosahu zpravidla více než 5000 volných míst, obce v okrajových částech kraje mají počet volných míst v dosahu v řádu jednotek. Ukazuje se, že v některých lokalitách nejen chybí pracovní příležitosti, ale k těm nejbližším je neúměrně daleko. • Nedostatek pracovních příležitostí v dosažitelné vzdálenosti (Bruntálsko, Osoblažsko, Vítkovsko). Vysoká dlouhodobá nezaměstnanost v řadě obcí.
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Podpora řemesel, dělnických profesí a dalšího rozvoje podnikání • Prostor pro další rozvoj spolupráce obcí, neziskových organizací, podnikatelů a dalších subjektů v regionu. • Potenciál digitální ekonomiky a chytrých technologií pro zpřístupnění trhu práce a nových forem zaměstnání. 	<ul style="list-style-type: none"> • Odchod mladých, kvalifikovaných a perspektivních obyvatel mimo region. • Ztráta ekonomické výkonnosti klíčových zaměstnavatelů. • Nízká adaptace na probíhající změny na trhu práce.

Vzdělanější venkov

Míra vzdělanosti, hustota sítě škol a systém celoživotního vzdělávání výrazně ovlivňuje ekonomickou aktivitu a nezaměstnanost ve venkovských obcích

Hlavní zjištění

- Nižší vzdělanost obyvatelstva v kraji je dána historickou a ekonomickou základnou související s těžbou a těžkým průmyslem.
- Nejnížší vzdělanost je v obcích na Bruntálsku, Vítkovsku a Krnovsku.
- Síť škol je rozvinutá, některé obory v západní části kraje jsou hůře dostupné nebo nejsou zastoupeny vůbec a je nutné za nimi dojíždět.
- Systém vzdělávání má stále deficit ve schopnosti připravit absolventy na aktuální požadavky ekonomiky pro podnikání a na požadavky zaměstnavatelů na trhu práce. Schází síť kariérového poradenství.
- Příležitostí pro rozvoj systematických změn ve školství může být spolupráce se zaměstnavateli v rámci platformy Místních akčních skupin a v rámci přípravy a realizace Místních akčních plánů pro vzdělávání podporovaných Ministerstvem školství a tělovýchovy s využitím spolufinancování z evropských zdrojů.

Vzdělanostní skladba obyvatelstva kraje není příznivá a je svým způsobem odrazem skladby původní ekonomické základny s vysokým zastoupením odvětví těžby paliv a těžkého průmyslu s nižšími nároky na úroveň vzdělání danou i vysokým podílem dělnických profesí, většinou vyučených bez maturity (na Bruntálsku a Krnovsku je tato situace zcela specifická). Problémem je nízká vzdělanost obyvatelstva (vysoký podíl obyvatel pouze se základním vzděláním a nízký podíl obyvatel s VŠ vzděláním) především na Bruntálsku, Osoblažsku a Vítkovsku.

Celá západní část kraje je negativně ovlivněna i nižší hustotou zalidnění a tím řidší sítí měst jako středisek vzdělanosti se zastoupením středních a odborných škol a dalších vzdělávacích zařízení (mládež tak musí za vzděláním dojíždět, s čímž jsou spojeny finanční náklady). Problémem je dostupnost některých výrazně nadmístních zařízení občanské vybavenosti, jako jsou zejména vysoké a vyšší odborné školy. V případě obcí správních obvodů ORP Bruntál, Vítkov a Krnov se jedná o celkovou nízkou vybavenost školami. Ve většině obcí MSK je dobrá vybavenost školami. Z měst, které jsou centry správních obvodů ORP, má většina střední školu. Některé z oborů vyučovaných na místních vysokých školách jsou na velmi kvalitní úrovni (zejména vybrané technické a přírodovědné obory) a jejich absolventi nemají problém s uplatněním v ČR i zahraničí.

V Moravskoslezském kraji je nabídka škol a školských zařízení široká. Ve školním roce 2013/2014 na jeho území uskutečňovalo vzdělávání a poskytovalo školské služby 2991 škol a školských zařízení, z tohoto počtu bylo 1117 škol (o 13 škol méně ve srovnání s předchozím rokem) a 1 874 školských zařízení (o 21 méně než v předchozím roce). Celkový počet dětí, žáků a studentů, kteří se v MSK účastnili vzdělávání ve školách v uvedeném školním roce, byl 196 571, což je oproti předchozímu školnímu roku o 4503 méně, tj. o cca 2,3 %. Největší pokles byl zaznamenán u počtu žáků vzdělávajících se ve středních školách.

Nejlepší dostupnost škol je v ostravské aglomeraci. Většina obcí s rozšířenou působností v kraji má střední školu, která je snadno dostupná z okolních obcí. Některé obory na vysokých školách v kraji jsou na velmi kvalitní úrovni.

Nepřipravenost absolventů technických škol pro praxi. Stále citelně chybí systém, který by včas posílil praxi vzdělaných lidí ještě v průběhu vzdělávání. Nedostatečně rozvinutý systém celoživotního vzdělávání, který negarantuje kvalitu na výstupu, množství školení a rekvalifikací a z nich generované certifikáty nejsou uznávané zaměstnavateli. Nedostatečná vybavenost absolventů přenositelnými kompetencemi – školy stále preferují zažitý systém vzdělávání postavený na memorování, namísto podpory kreativity a tvořivosti a zvyšování dovedností při samostatném nebo i týmovém řešení složitějších problémů. Opožděná a pomalá reakce vzdělávacího systému na dynamické změny požadavků na nové profese nebo kompetence v tradičních profesích (např. Průmysl 4.0 a s tím spojený růst nezaměstnanosti). Malý zájem o technické obory a vzdělávání mezi mladými lidmi, stále přetrvávající nedostatky v jazykové vybavenosti absolventů škol v anglickém jazyce.

Nejvyšší podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel v poměru k obyvatelstvu bez vzdělání nebo s nejvyšším ukončeným základním vzděláním byla ve sledovaném období v obci Nová Pláň v rekreační oblasti u přehrady Slezská Harta na Bruntálsku. Ve venkovských obcích je tento podíl na průměru 7,4 %. V Nové Pláni byl tento poměr na úrovni 19,2 %. V Nové Pláni je současně jedna z nejnižších měr nezaměstnanosti, nejméně uchazečů o pracovní místo a žádný dlouhodobě nezaměstnaný. Nová Pláň vedle toho patřila mezi patnáct obcí s nejvyšším poměrem počtu ekonomických subjektů na tisíc obyvatel.

Nejnižší podíly vysokoškolsky vzdělaných obyvatel jsou na Bruntálsku a Vítkovsku a korelují také s mírou nezaměstnanosti nebo ekonomickou aktivitou. Míra podílu vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva se pozitivně

projevuje na nižší míře nezaměstnanosti v obcích, včetně dlouhodobé míry nezaměstnanosti a na ekonomické aktivitě a negativních sociálních jevech, spojených často s obyvateli bez vzdělání nebo s nízkým vzděláním.

Tabulka 4 Podíl počtu obyvatel s vysokoškolským vzděláním na počtu obyvatel s nejvyšším ukončeným vzděláním (2011)

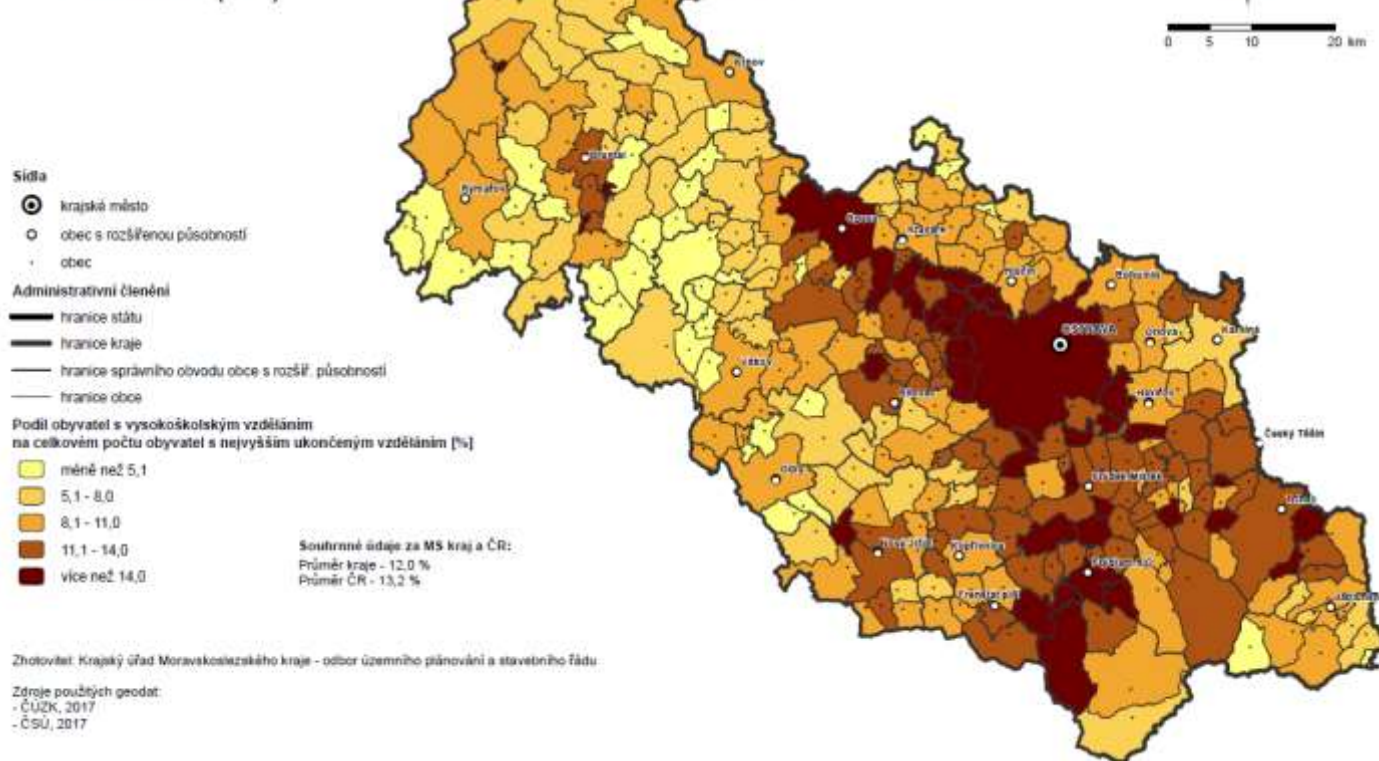
Název obce	Podíl obyvatel s VŠ vzděláním (%)
Milotice nad Opavou	2,0
Heřmanice u Oder	1,9
Staré Heřminovy	1,7
Čermná ve Slezsku	1,7
Dívčí Hrad	1,6
Bílčice	1,6
Třebom	1,5
Svatoňovice	1,0
Hlinka	1,0
Slezské Pavlovice	0,5

Zdroj: ÚAP, ČSÚ – SLDB

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE - aktualizace 2017

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území

31.2. Podíl obyvatel starších 15 let s dokončeným vysokoškolským vzděláním v % počtu obyvatel s nejvyšším ukončeným vzděláním dle obcí (2011)

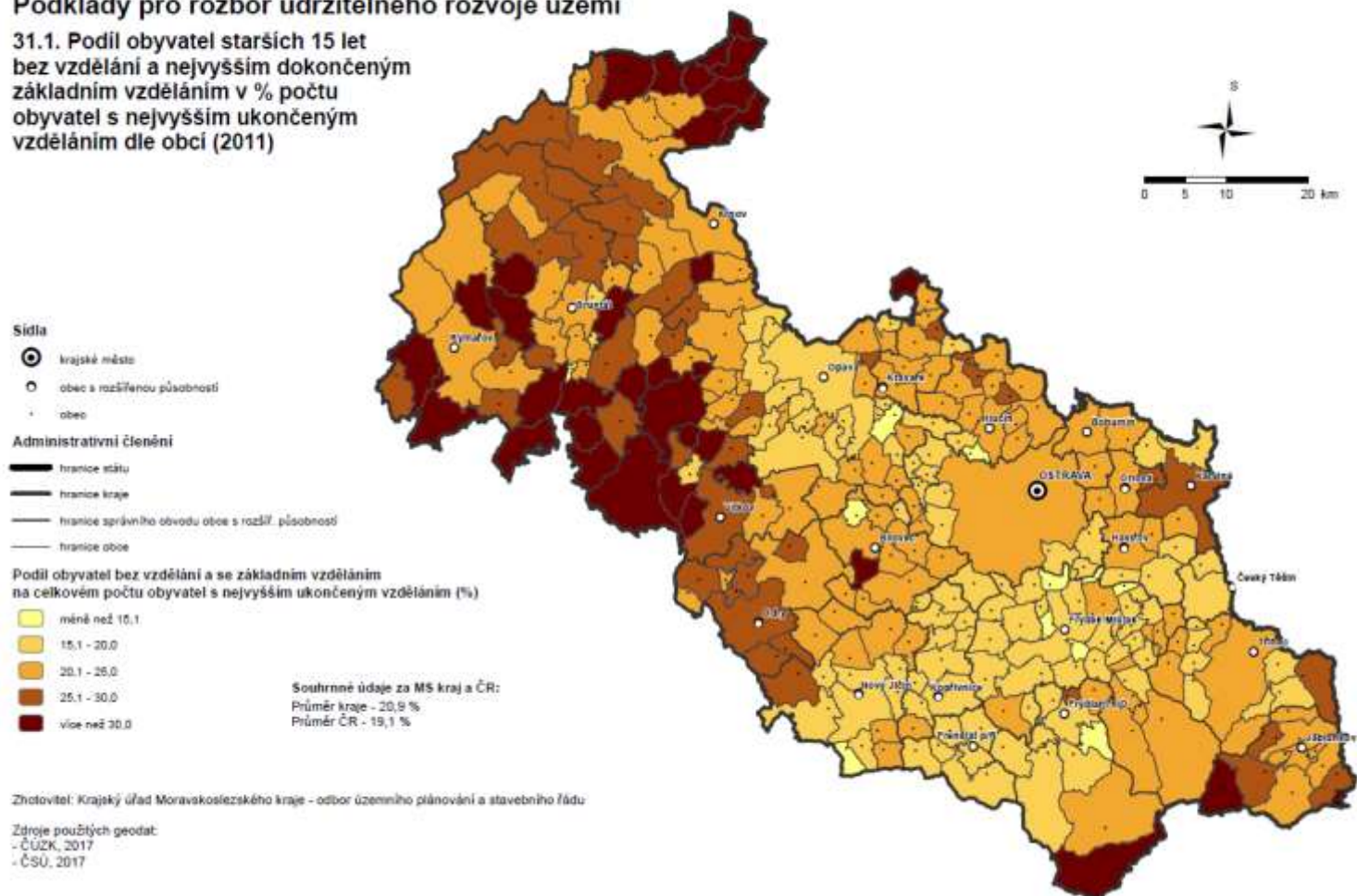

Zdroj: [ÚAP MSK](#)

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE - aktualizace 2017

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území

31.1. Podíl obyvatel starších 15 let bez vzdělání a nejvyšším dokončeným základním vzděláním v % počtu obyvatel s nejvyšším ukončeným vzděláním dle obcí (2011)

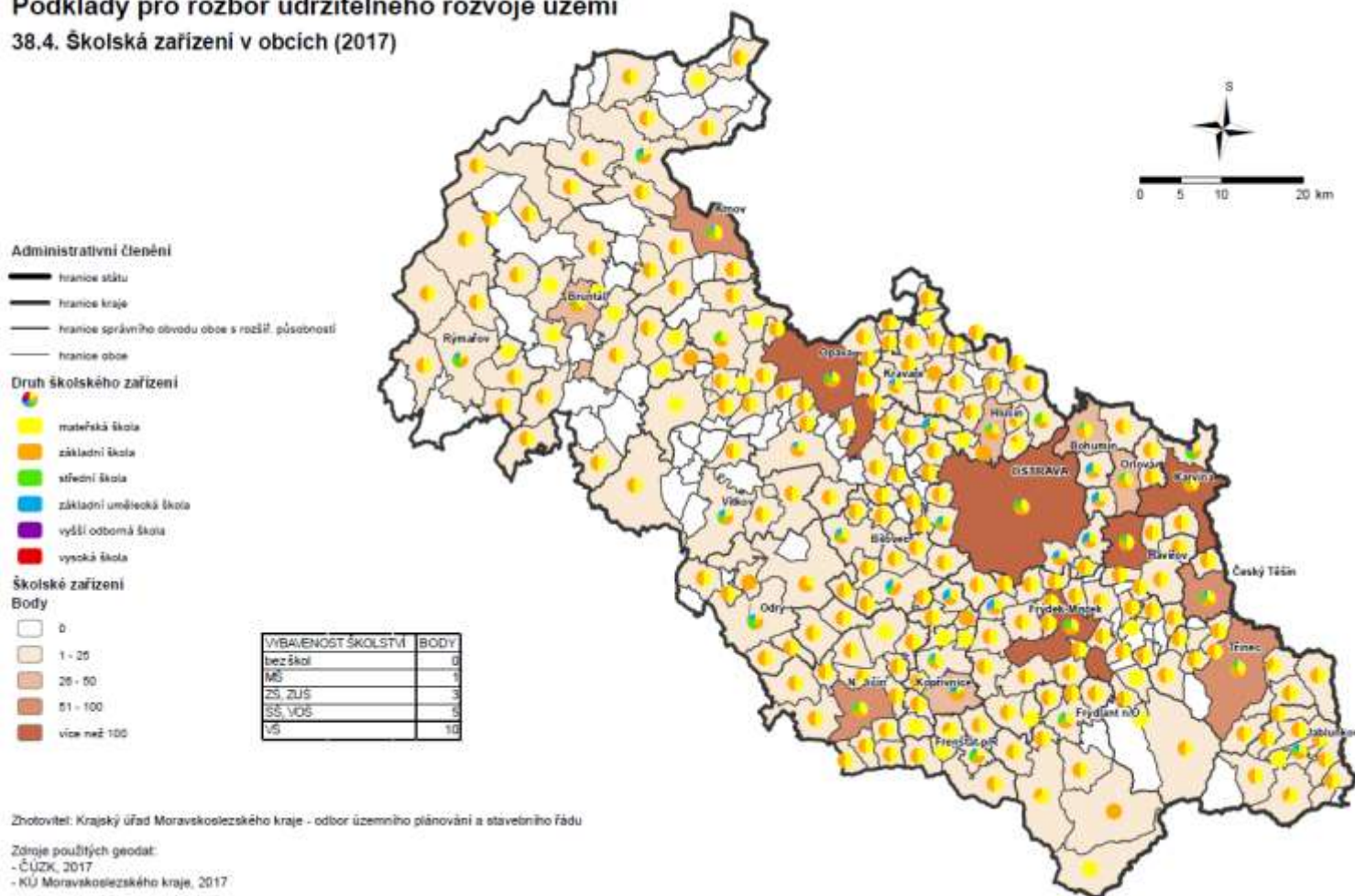

Zdroj: [ÚAP MSK](#)

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE - aktualizace 2017

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území

38.4. Školská zařízení v obcích (2017)

Zdroj: [ÚAP MSK](#)

Vzdělanější venkov – SWOT-3 Analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Relativně dobrá dopravní dostupnost do škol v Ostravské aglomeraci. • Dobrá vybavenost školami ve většině obcí MSK. Z měst, které jsou centry správních obvodů ORP, má většina střední školu • Některé z oborů vyučovaných na místních vysokých školách jsou na velmi kvalitní úrovni (zejména vybrané technické a přírodovědné obory) a jejich absolventi nemají problém s uplatněním v ČR i zahraničí. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nízká vzdělanost obyvatelstva (vysoký podíl obyvatel pouze se základním vzděláním a nízký podíl obyvatel s VŠ vzděláním) především na Bruntálsku, Osoblažsku a Vítkovsku; zároveň nižší vybavenost školami v těchto oblastech. • Řidší síť vzdělávacích zařízení v západní části kraje a zhoršená dostupnost odborných škol. • Nedostatečná připravenost absolventů škol na požadavky ekonomiky a trhu práce. Nedostatečně rozvinutý systém dalšího celoživotního vzdělávání.
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Zlepšení dopravní dostupnosti základní škol zejména veřejnou dopravou, z obcí bez těchto služeb. • Za uplynulé období došlo k výraznému posílení role univerzit / vysokých škol a s tím rovněž spojeného výzkumu a vývoje. MS kraj je po Praze a Brně nejvýznamnějším univerzitním centrem republiky. Byly zavedeny nové obory i fakulty (z nichž například prestižní bylo zřízení Lékařské fakulty na Ostravské univerzitě) • Posilování významných vazeb mezi vysokoškolským a podnikatelským sektorem • Spolupráce se zaměstnavateli v rámci platformy Místních akčních skupin a v rámci přípravy a realizace Místních akčních plánů pro vzdělávání podporovaných Ministerstvem školství a tělovýchovy s využitím spolufinancování z evropských zdrojů. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rušení nebo omezování provozu zařízení základní občanské vybavenosti (školy) v důsledku klesající populace především v regionech se sníženou úrovní dopravní dostupnosti. • Nedostatečná vybavenost absolventů a pracovníků kompetencemi odpovídající potřebám zaměstnavatelů

Čistější a udržitelnější venkov

Životní prostředí na venkově je postižené okolním průmyslem, intenzivním zemědělstvím, dopravou a výraznou suburbanizací

Hlavní zjištění

- **Výrazně zhoršená kvalita ovzduší, zejména na Karvinsku, Ostravsku a Frýdecko-Místecku (zdroje znečištění: průmysl, doprava, lokální topeniště).**
- **Překračování limitů pro hluk v okolí hlavních dopravních tahů (zej. ve střední části kraje: obce v pásmu NJ – Příbor – Ostrava – FM– Třinec).**
- **Bakteriální znečištění všech hlavních toků MSK, nevyhovující stav ve více než 50 obcích.**
- **Nízká retenční schopnost krajiny, existence záplavových oblastí kolem řek Odry, Opavy a Olše.**
- **Vysoká zátěž území těžbou a jejími následky – důlní vlivy, odvaly, odkaliště (Doubrava, Stonava, H. Suchá, Staříč, Žabeň ad.)**
- **Početné plochy brownfields na území celého kraje (především v centrální části).**
- **Pokračující úbytek volné krajiny vlivem suburbanizace, fragmentace území v souvislosti s výstavbou dopravních koridorů a průmyslových zón.**
- **Negativní dopady klimatických změn na půdu, vegetaci, a vodní hospodářství v případě neadekvátních opatření.**
- **Závažný negativní zásah do přírody a krajiny (zejména v nivě řeky Odry) v případě realizace průplavního spojení Dunaj – Odra – Labe.**

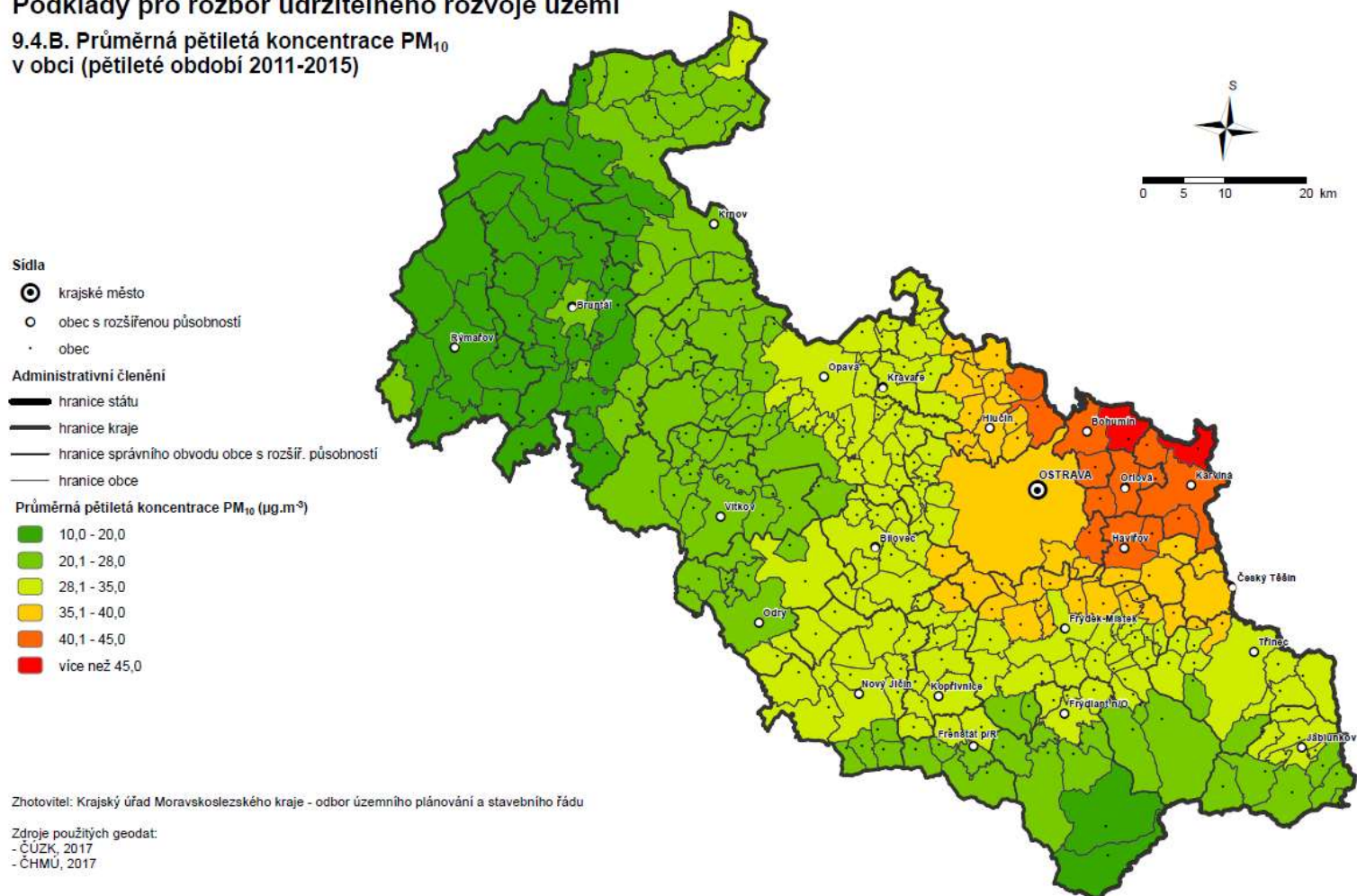
Koncentrace značného počtu zdrojů významných a velmi významných stacionárních zdrojů znečištění ve velkých městech regionu, společně s emisemi z dopravy a lokálních zdrojů vytápění, je příčinou setrvale nepříznivého stavu **znečištění ovzduší**. Největším problémem jsou vysoké koncentrace polévatého prachu PM10, který na sebe váže těžké kovy a další chemické látky, poškozující zdraví. Nejvyšší průměrná pětiletá koncentrace PM10 ($\mu\text{g}/\text{m}^2$) v letech 2011-2015 byla na Karvinsku. Srovnatelně postiženy jsou ale také obce na Ostravsku, Frýdecko-Místecku a v některých částech Opavska a Novojičínska. Nejméně postiženy jsou naopak obce na Bruntálsku. Velký problém představují také pokračující imisní zátěž z lokálních topenišť a vysoká emisní zátěž z mobilních zdrojů, tedy z dopravy.

Automobilová doprava představuje problém také z hlediska **hlukové zátěže** obyvatel kraje. Zejména podél dopravně zatížených silničních tahů dochází k překračování limitů pro hluk (60 dB ve dne, 50 dB v noci). Jedná se především o obce v blízkosti dopravních tahů: R48/I-48 (Starý Jičín – Český Těšín), I/11 (Třinec – Jablunkov), R56/I-56 (Ostrava – Frýdek-Místek), I/58 (Ostrava – Příbor). Silnou stránkou z pohledu hlukové zátěže je naopak ochrana většiny zástavby v okolí hlavní železniční tratě Ostrava – Přerov proti nadlimitnímu hluku.

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE - aktualizace 2017

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území

9.4.B. Průměrná pětiletá koncentrace PM₁₀ v obci (pětileté období 2011-2015)

Zdroj: [ÚAP MSK](#)

11 obcí venkovského území Moravskoslezského kraje překračuje průměrný limit 40 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ polévatého prachu (neboli pevné částice: *particulate matter*) PM10. Dalších 120 obcí vykazuje hodnoty mezi 30 – 40 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$, z nichž 18 je nad průměrnou hodnotou 37 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$. Pouze tři obce v kraji (Malá Morávka, Ludvíkov a Karlova Studánka) vykazují průměrnou pětiletou koncentraci PM10 pod 15 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$

Tabulka 5 Průměrná pětiletá koncentrace PM10 (2011-2015)

Název obce	Průměrná pětiletá koncentrace PM10 ($\mu\text{g}/\text{m}^2$),
Dolní Lutyně	46,36
Petrovice u Karviné	45,92
Dětmarovice	44,97
Rychvald	43,33
Doubrava	43,05
Petřvald	42,21
Šilheřovice	41,45
Stonava	41,17
Horní Suchá	40,88
Šenov	40,79
Hať	40,63

Zdroj: ÚAP MSK

Emise z mobilních zdrojů znečištění (silniční, železniční a letecká doprava) jsou nejvyšší v blízkosti frekventovaných dopravních toků. Nejhorší situace je ve Sviadnově, Dobré, Paskově, Třanovicích a Šenově. Pouze 17 obcí kraje má znečištění z mobilních zdrojů nižší, než 0,1 t/km²/rok. Jednou z hlavních příčin zvýšených emisí z mobilních zdrojů je nárůst nákladní i individuální automobilové dopravy a nedostatečné využití udržitelných forem mobility (veřejná doprava, cyklo, pěší ad.).

Tabulka 6 Emise z mobilních zdrojů znečištění (2015)

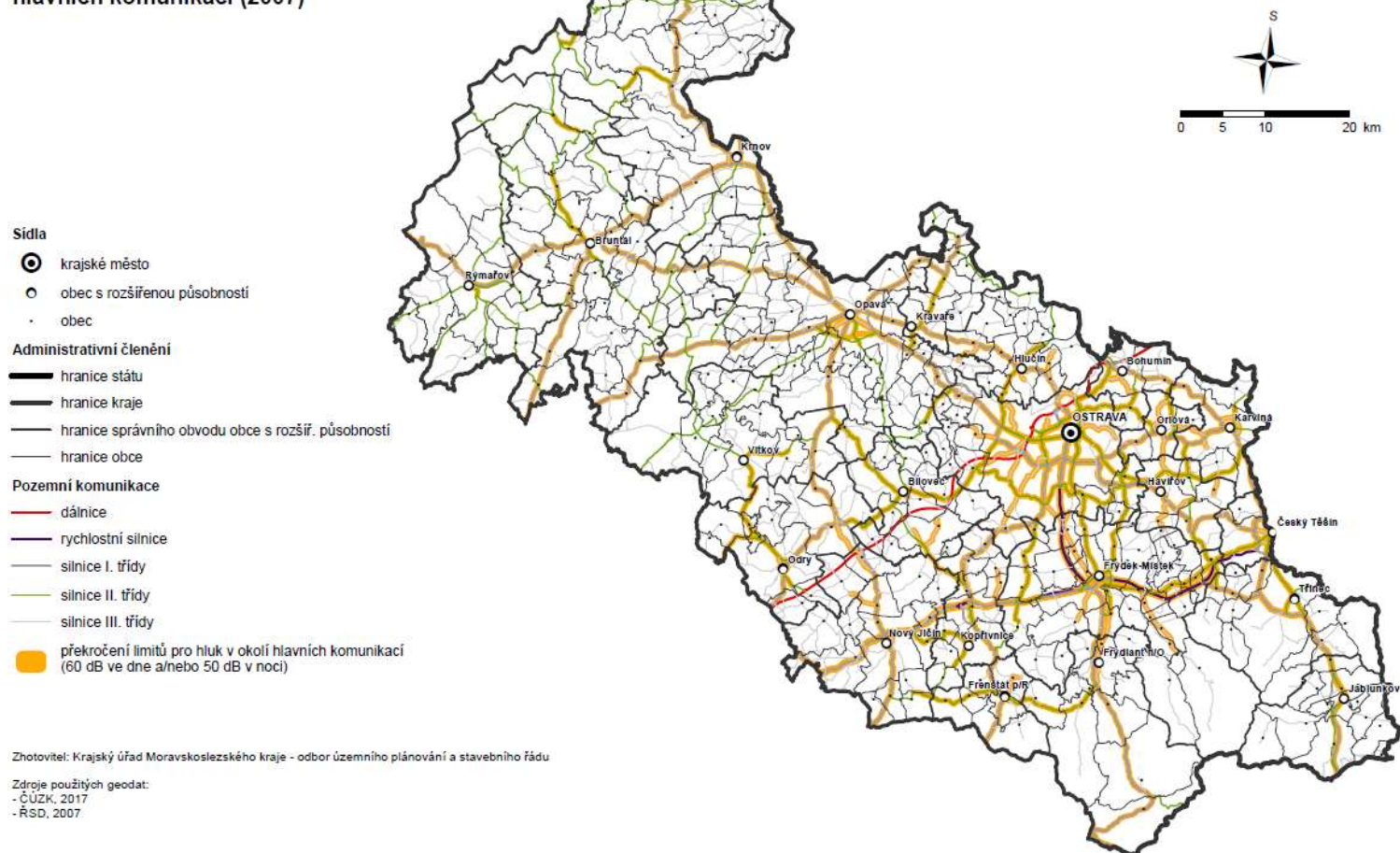
Název obce	Emise z mobilních zdrojů znečištění (tuny/km ²)
Sviadnov	1,14
Dobrá	1,05
Paskov	1,05
Třanovice	1,00
Šenov	0,98
Nošovice	0,92
Bravantice	0,88
Horní Tošanovice	0,86
Velké Albrechtice	0,86
Klimkovice	0,82
Horní Suchá	0,81

Zdroj: ÚAP MSK

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE - aktualizace 2017

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území

11.1. Překročení limitů pro hluk v okolí hlavních komunikací (2007)

Zdroj: [ÚAP MSK](#)

Voda

Přes celkový pozitivní trend přetrvávají v jakosti **povrchových vod** některé nepříznivé jevy jako bakteriální znečištění na hlavních tocích (Odře, Olši, Opavě i Opavici), koncentrace kovů na Odře a eutrofizace vodních nádrží včetně vodárenských. V 50 obcích (zej. na Odersku, Vítkovsku, Bílovecku a Hlučínsku) je stav nevyhovující, v dalších 87 je potenciálně nevyhovující. Alarmující je nevyhovující chemický stav povrchové vody v Přírodním parku Moravice a na horním toku Odry v Přírodním parku Oderské vrchy. Špatný stav vod je identifikován nejen v průmyslových lokalitách a územích husté obytné zástavby, ale také v místech soustředěné individuální rekreace a v intenzivně zemědělských částech kraje. Problém se týká také malých obcí bez kanalizace na celém území kraje; hrozbu představuje případný odsun řešení této problematiky v obcích s méně než 2000 obyvatel.

Slabou stránku při rozvoji obcí představuje existence [záplavových oblastí](#) především kolem řek Odry, Opavy a Olše. Neadekvátním řešením je tlak na pokračující urbanizaci stanovených záplavových území.

V **dlouhodobém výhledu hospodaření s vodou** v MSK je nutno vycházet z omezené tvorby zdrojů na území kraje, posoudit dopad nepříznivého vývoje klimatických podmínek (pokles hladin podzemních vod, snížení průměrných průtoků v tocích, nebo naopak povodňové situace v důsledku přívalových srážek) a přijmout adekvátní opatření pro snížení těchto dopadů.

Tabulka 7 Obce s nevyhovujícím chemickým stavem vodních toků (2015)

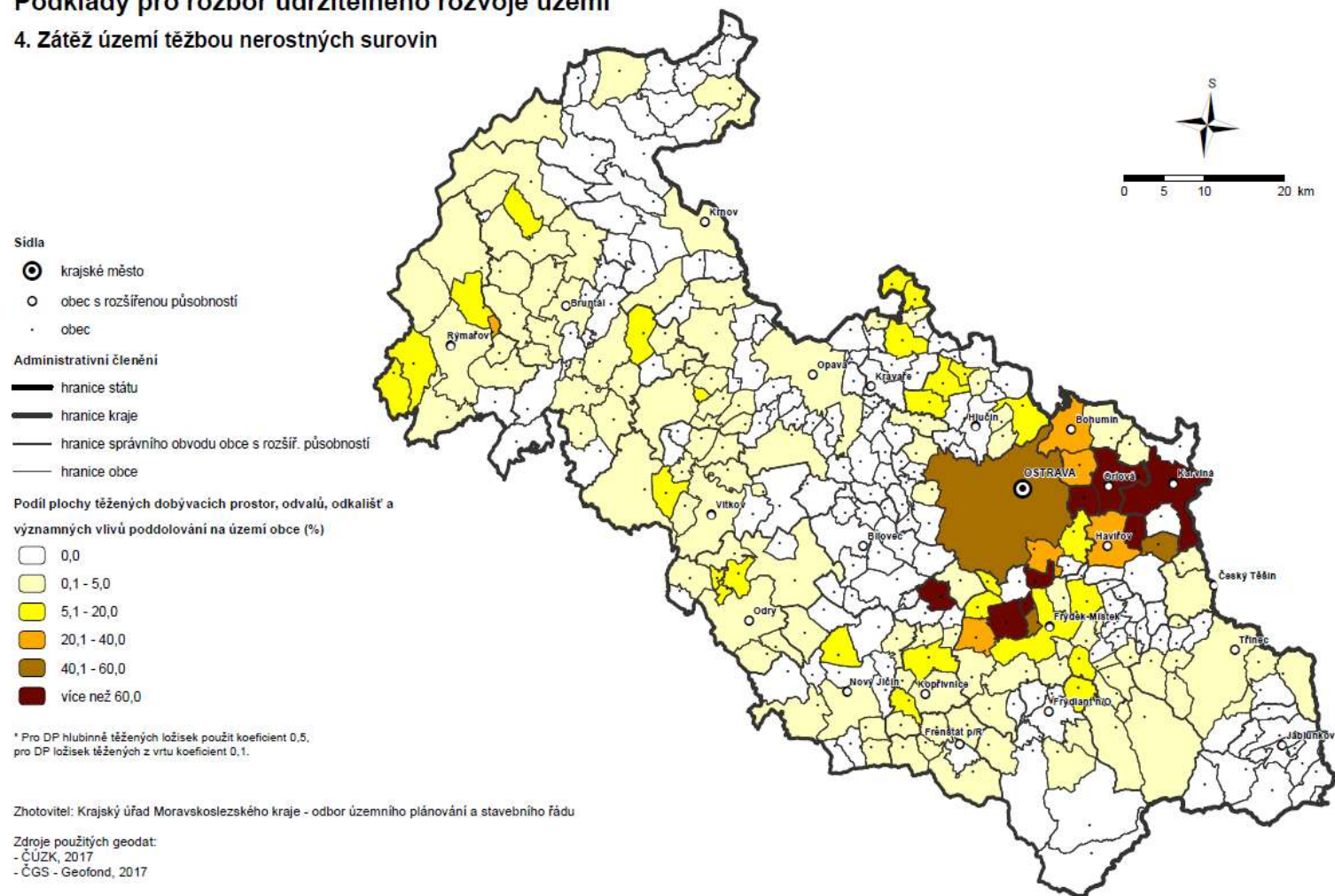
Obce s nevyhovujícím chemickým stavem vodních toků		
Bernartice n. O.	Chvalíkovice	Raduň
Bílovec	Jakubčovice n. O.	Sedliště
Bitov	Kozmice	Skřípov
Bohuslavice	Kravaře	Slatina
Bolatice	Kružberk	Spálov
Branka u Opavy	Luboměř	St. Těchanovice
Bravantice	Mankovice	Suchdol n. O.
Budišovice	Melč	Štítina
Děhylov	Mokré Lazce	Těškovice
Dobroslavice	Moravice	Tísek
Dolní Benešov	Nové Lublice	Velká Polom
Háj ve Slezsku	Nové Sedlice	Vel. Albrechtice
Heřmánky	Odry	Velké Hoštice
Hlubočec	Olbramice	Vítkov
Hrabyně	Paskov	Vražné
Hradec n. M.	Pustá Polom	Vršovice
Chlebičov	Radkov	Zbyslavice

Zdroj: ÚAP MSK

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE - aktualizace 2017

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území

4. Zátěž území těžbou nerostných surovin

Zdroj: [ÚAP MSK](#)

Půda, těžba, zástavba a brownfields

Nejvyšší **zátěž probíhající těžby** černého uhlí je v okolí Karviné a Orlové (Doubrava, Horní Suchá, Stonava, Petřvald). Zvýšené hodnoty zátěže území těžbou v obcích u Ostravy (Paskov, Staříč, Sviadnov, Žabeň) jsou generovány územním překryvem těžby černého uhlí a zemního plynu. V ostatním území MSK dosahuje tento ukazatel výrazně nižších hodnot. Hrozbou je degradace horninového prostředí následkem stavebního rozvoje v poddolovaném území (zej. na Frýdecko-Místecku, Frýdlantsku, Frenštátsku a Třinecku). Ekologická rizika vyplývají také z ukončené těžby, zvláště v případech, kde není jasné, kdo je zodpovědný za odstraňování následků, pokud to neučiní vlastník (OKD).

Tabulka 8 Zátěž těžbou – podíl výměry obce v % (2017)

Název obce	Zátěž těžbou – podíl výměry obce %
Doubrava	100,00
Stonava	97,59
Staříč	79,69
Horní Suchá	51,90
Žabeň	47,46
Albrechtice	38,32
Petřvald	36,88
Trojanovice	36,65
Fryčovice	35,77
Sviadnov	30,49

Zdroj: ÚAP MSK

Především ve východní části kraje vznikla celá řada opuštěných průmyslových a těžebních areálů s environmentálně poškozeným územím. V západní části kraje naopak převládají **brownfields** typu bývalých zemědělských areálů (státní statky) s kontaminací půdy pohonnými hmotami a odpadem ze živočišné výroby. Příležitostí je sanace, revitalizace

a polyfunkční využití brownfields ve vazbě na okolní území, včetně možnosti rekultivace na zeleň, parky apod.

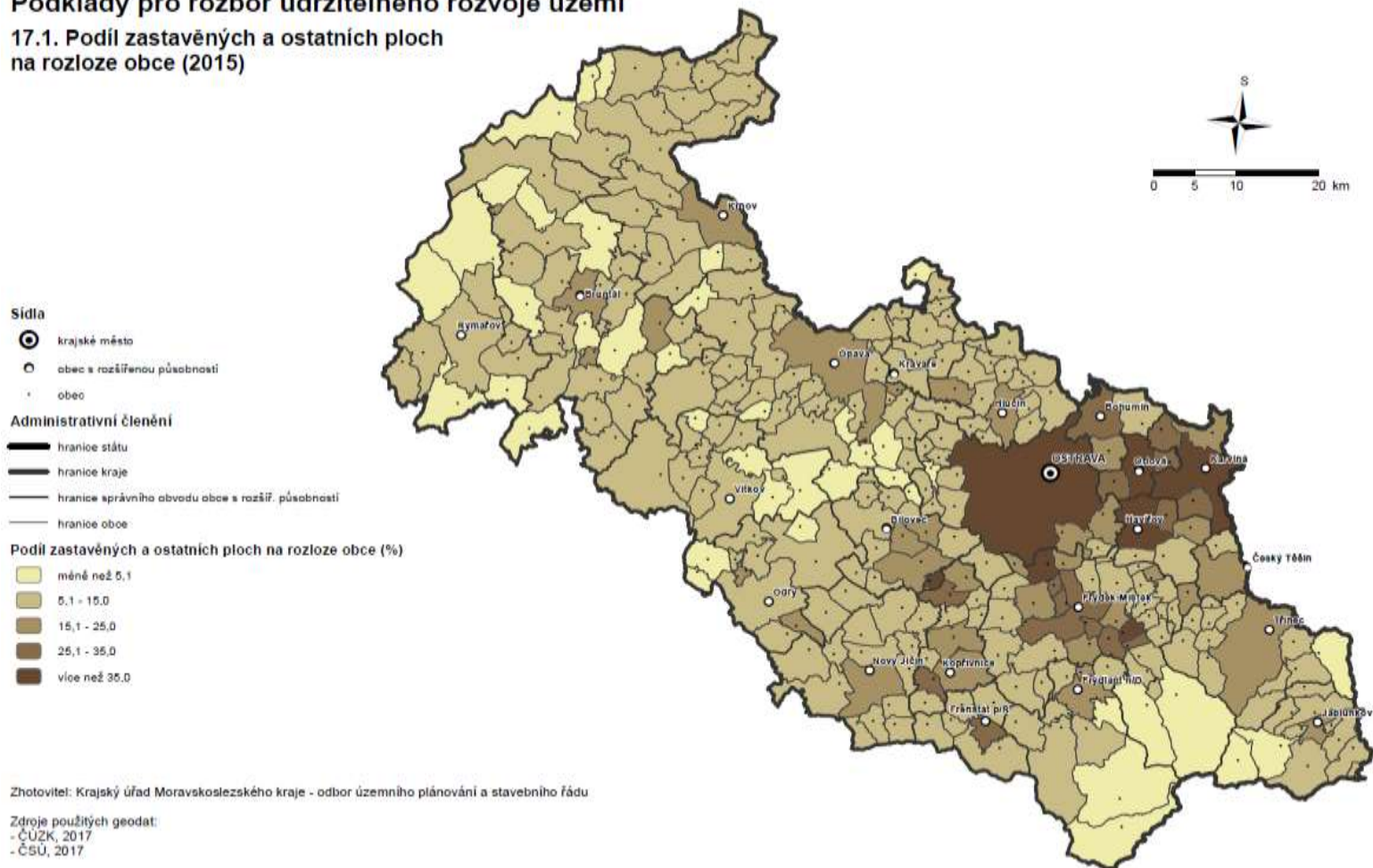
Nejvyšší podíl **zastavěných ploch** na rozloze obce je v centrální části kraje vymezené linií velkých měst: Ostrava – Havířov – Český Těšín – Karviná – Bohumín a Ostrava – Frýdek-Místek, kde dochází v posledních letech k výrazné suburbanizaci. Nejvyšší relativní přírůstek zastavěných ploch je podél toku Odry a dálnice, na Hlučínsku a v Pobeskydí. Podíl zemědělské půdy na celkové výměře je podprůměrný (ve srovnání s ČR). Z pohledu rozšiřování průmyslu je nejvýznamnějším zásahem průmyslová zóna Nošovice (46 % plochy obce); více než třetinu plochy obce zabírá průmysl také v Albrechticích, Paskově a Mošnově.

Z hlediska ochrany přírody a krajiny je žádoucí minimalizovat vymezování rozvojových ploch do volné krajiny bez návaznosti na zastavěné území. Při rozšiřování dopravní sítě je nezbytné zohledňovat migrační funkce území a ochranu bioty aplikací konkrétních technických opatření na budovaných tělesech komunikací. Hrozbu představuje pokračování úbytku zemědělské půdy, zejména z důvodu výstavby, ale také nekoncepčního zalesňování.

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE - aktualizace 2017

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území

17.1. Podíl zastavěných a ostatních ploch na rozloze obce (2015)

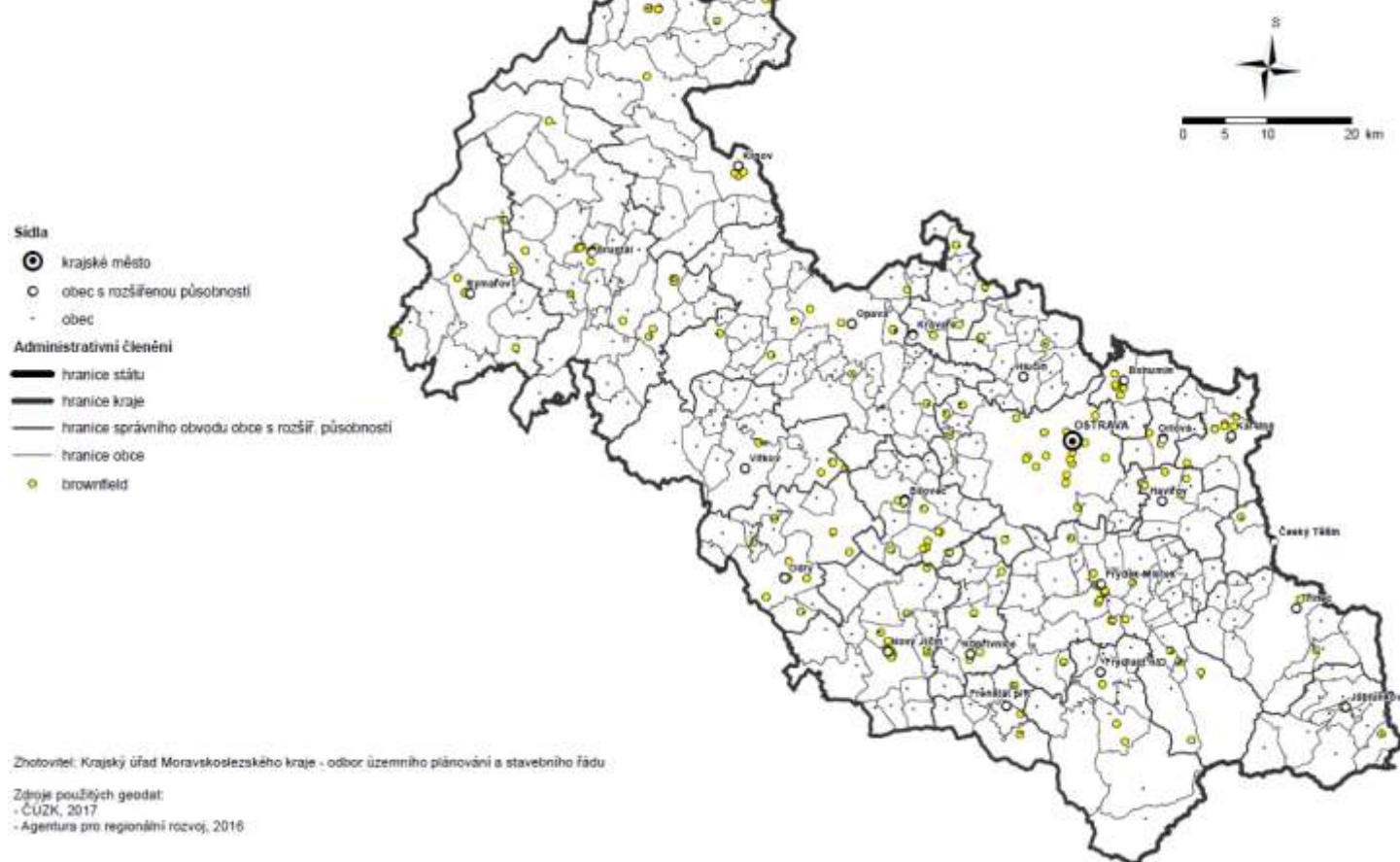

Zdroj: [ÚAP MSK](#)

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE - aktualizace 2017

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území

13. Významné brownfields (2016)

Nejpříznivější životní prostředí vykazují horské oblasti

Hlavní zjištění

Nejpříznivější životní prostředí podle multikriteriální analýzy (tedy na základě váhového hodnocení těchto ukazatelů: průměrná pětiletá koncentrace PM10, emise z mobilních zdrojů znečištění, chemický stav vodních toků, zátěž těžbou, podíl významných chráněných ploch, podíl výměry lesů a travnatých ploch na rozloze obce, podíl výměry zastavěných a ostatních ploch na území obce) vykazují horské masivy Hrubého Jeseníku, Moravskoslezských Beskyd, Těšínských Beskyd a dále dílčí části Nízkého Jeseníku a hornaté části Osoblažského výběžku. Všechny tyto oblasti se vyznačují vysokým podílem území se zvýšenou hodnotou krajiny a přírodně cenných ploch. V porovnání s ostatními částmi kraje mají výrazně nižší míru urbanizace, dopravní zátěže a dobrou kvalitu ovzduší. Hlavním rizikem pro přírodní hodnoty zejména Moravskoslezských a Těšínských Beskyd, resp. v podhůří v dobré dopravní dostupnosti velkých měst, zůstává nadále trend nekoordinované suburbanizace.

Naopak nejméně příznivé hodnoty byly zjištěny v centrální části kraje (Ostravsko, Karvinsko), zatížené průmyslovou činností, těžbou černého uhlí, koncentrací velkých sídelních center a hustou sítí dopravní a technické infrastruktury. Pro tuto oblast je charakteristické zvýšená úroveň znečištění ovzduší, narušené krajinné prostředí se sníženým podílem přírodních nebo přírodě blízkých ploch. Zhoršené podmínky jsou dále v obcích nacházejících se v pásu Ostrava – Opava, podél dálnice Ostrava – Olomouc a podél silnice, resp. rychlostní komunikace I/48.

Ve 13 obcích podhůří Beskyd a Jeseníků přesahují podíl významných chráněných ploch 95 % jejich celkové výměry.

Tabulka 9 Podíl významných chráněných ploch na celkové výměře – nad 95 % (2015)

Název obce	%	Název obce	%
Bílá	100	Řeka	99,95
Horní Lomná	100	Pražmo	99,3
Karlova Studánka	100	Dolní Lomná	98,87
Ludvíkov	100	Malá Morávka	97,93
Morávka	100	Krásná	97,08
Stará Ves	100	Košařiska	96,6
Staré Hamry	100		

Zdroj: ÚAP MSK

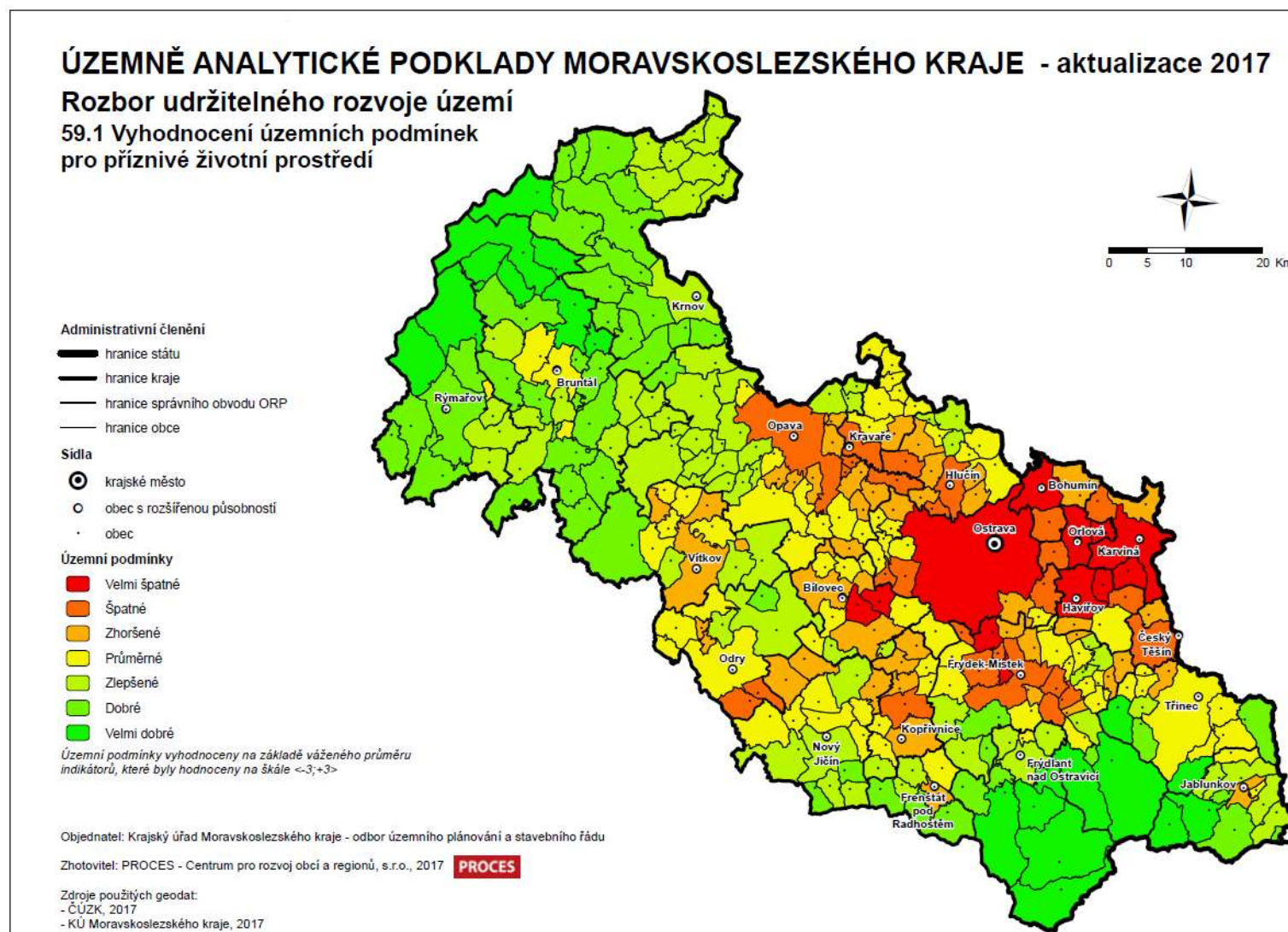
Nejméně příznivé hodnoty pro životní prostředí mají naopak tyto obce:

Tabulka 10 Obce s nejhoršími podmínkami v Moravskoslezském kraji (viz mapa 14, 2017)

Paskov	velmi špatné
Doubrava	velmi špatné
Horní Suchá	velmi špatné
Sviadnov	velmi špatné
Stonava	velmi špatné
Velké Albrechtice	velmi špatné
Bravantice	velmi špatné

Zdroj: ÚAP MSK

Mapa 14 Vyhodnocení územních podmínek pro příznivé životní prostředí

Zdroj: [ÚAP MSK](#)

Čistější a udržitelnější venkov – SWOT 3

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Množství a rozsah zvláště chráněných území a území začleněných do soustavy NATURA 2000, Pestrost přírodních biotopů • Rozmanité přírodní podmínky vhodné pro intenzivní zemědělství zejména na území Opavska a Novojičínska (půdy s vysokou produktivností) a ekologické zemědělství v horských a podhorských oblastech • Funkční vodohospodářský systém s odpovídající kapacitou 	<ul style="list-style-type: none"> • Zhoršená kvalita ovzduší na Ostravsko-Karvinsku a Frýdecko-Místecku, částečně na Novojičínsku a Opavsku, Pokračující imisní zátěž z lokálních topenišť, vysoká emisní zátěž z mobilních zdrojů • Bakteriální znečištění všech hlavních toků MSK (nevyhovující stav ve více než 50 obcích), nízká retenční schopnost krajiny, existence záplavových oblastí, absence odvádění a likvidace odpadních vod v obcích do 2 tisíc obyvatel • úbytek volné krajiny vlivem suburbanizace, fragmentace území v souvislosti s výstavbou dopravních koridorů a průmyslových zón, vysoká zátěž území těžbou, velké množství brownfields
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Rostoucí zájem společnosti o ochranu životního prostředí • Vybudování a dokončení protipovodňových opatření; sanace a revitalizace existujících brownfields • Přeměna lesů směrem k přirozené druhové skladbě; zvýšení ekologické stability lesů 	<ul style="list-style-type: none"> • Pokračující úbytek volné krajiny vlivem suburbanizace, výstavba v (blízkosti) přírodně cenných územích, pokračující fragmentace území v souvislosti s výstavbou dopravních koridorů, průmyslových zón a nekoncepční obytnou zástavbou (srůstání obcí) • Zhoršování kvality podzemních a povrchových vod v důsledku pokračující urbanizace volné krajiny, nedostatečného čištění odpadních vod, důsledky zemědělské činnosti. • Negativní dopady klimatických změn na půdu, vodu a ovzduší

Mobilnější venkov

Většina venkovských obcí má dobrou, nebo velmi dobrou dostupnost dálnice nebo silnice 1. třídy

Hlavní zjištění

- Polovina venkovských obcí (142) má dobrou, nebo velmi dobrou dostupnost dálnice nebo silnice 1. třídy.
- Nevyhovující dostupnost dálnic a silnic 1. třídy má 76 obcí, převážně v západní části kraje
- Polovina obcí (147) má velmi dobrý, nebo dobrý přístup k celostátní železniční dopravě

Převažující část obcí na území MSK (75 – 80 % území) je přímo obsluhována dálnicemi, rychlostními silnicemi a silnicemi I. nebo II. třídy v dostupnosti do 8 km. S přístupností k nadřazené silniční síti, tj. k dálnici a silnicím I. třídy mají problém obce v západní části kraje, tj. severně od Kravař a západně od Opavy a Vítkova, zejména pak v prostoru Osoblažského výběžku, podhůří Jeseníků a v oblasti Vítkovska.

Zmírněním negativního dopadu této slabé stránky území Osoblažska může být posílení prostorových vazeb na nejbližší sídelní centra (Krnov, příp. Opava) přes území Polska. Dostupnost západní části kraje se mírně zlepší po postupné realizaci obchvatů Opavy, Krnova a dalších menších obcí na silnicích 1. třídy v této části kraje.

Ve východní části kraje komplikuje dostupnost slezský typ zástavby s rozptýleností staveb pro bydlení prakticky po celém katastru sídel. Díky nekonceptnímu zahušťování zástavby, bývalé polní cesty, přestavěné na silnice a ponechané v původním šířkovém profilu, nevyhovují narůstající dopravě a reálně hrozí kolaps dopravní obsluhy těchto území.

Tabulka 11 Obce nad 1000 obyvatel se špatnou dostupností k nadřazené silniční síti (2017)

Název obce	Počet obyvatel	ORP
Vrbno pod Pradědem	5273	Bruntál
Břidličná	3322	Rýmařov
Štěpánkovice	3212	Kravaře
Budišov nad Budišovkou	2911	Vítkov
Veřovice	1970	Frenštát pod Radhoštěm
Písek	1825	Jablunkov
Světlá Hora	1458	Bruntál
Stěbořice	1450	Opava
Bukovec	1366	Jablunkov
Jindřichov	1289	Krnov
Chuchelná	1271	Kravaře
Osoblaha	1129	Krnov
Chlebičov	1127	Opava
Ženklava	1084	Kopřivnice
Lichnov	1052	Krnov
Karlovice	1014	Bruntál

Zdroj: ÚAP MSK

Železniční síť má předpoklady jak pro vyšší využívání ve funkci příměstské dopravy pro obsluhu příměstských obcí jádrového území kraje, tak i pro

regionální osobní dopravu. Vyšší využití železnice je podmíněno modernizací sítě regionálních tratí, které jsou vesměs v nevyhovujícím technickém stavu. Rovněž železniční stanice a vlaková nádraží jsou v nevyhovujícím stavu. Nádraží neplní funkci přestupních uzlů mezi jednotlivými druhy dopravy, chybí u nich parkoviště pro auta a kola, stojany na kola, informační systémy, čekárny a také servisní služby. Specifickým problémem regionálních tratí je zabezpečení železničních přejezdů, z nichž většina je vybavena pouze výstražným křížem nebo světelným zabezpečovacím zařízením. Z důvodu úbytku cestujících hrozí rušení osobní železniční dopravy na některých tratích kvůli poklesu rentability a náhradě spojů autobusy.

Situaci v cyklistické dopravě a zpřístupnění zajímavých turistických oblastí výrazně zlepšily nově vybudované a/nebo vyznačené cyklostezky v celém regionu. Jedním z programů cyklostezek je i program Greenway - Zelené stezky. Jedná se o trasy, které vedou podél řek, kanálů nebo starých železničních tratí, případně využívají historických poutních nebo obchodních cest. Nicméně velká část z nich není vzájemně propojena a u většiny cyklostezek místního významu není zajištěna segregace cyklistické dopravy, která zásadním způsobem zvyšuje bezpečnost provozu a míru využitelnosti pro každodenní dopravu.

Ve venkovských obcích chybí propojení jednotlivých částí chodníky a mnohé zejména podél místních komunikací jsou v havarijním stavu a je nutná jejich rekonstrukce. Chybějící chodníky či chybějící přechody pro chodce na frekventovaných silnicích představují významné bezpečnostní riziko pro obyvatele obcí.

Obce se také potýkají s nedostatkem parkovacích míst pro obyvatele, tedy uživatele občanských služeb jako jsou úřady, zdravotnická zařízení, knihovny, společenské a kulturní domy, hřbitovy atd. Tento problém řeší také obce v rámci cestovního ruchu při zajištění dostupnosti místních památek. V případě malých obcí přesahují nároky na doprovodnou infrastrukturu jejich rozpočtové možnosti.

Pro obyvatele venkova, s výjimkou obcí sousedících s největšími městy regionu, jsou obtížně dostupné alternativní typy pohonu vozidel z důvodu neexistence plnicích a nabíjecích stanic na venkově.

Nezanedbatelným problémem je také rostoucí individuální automobilová doprava (IAD), která se díky životní úrovni a výrazné suburbanizaci stále zvyšuje. Přestože [linky veřejné dopravy](#) pokrývají většinu regionu a veřejní dopravci investují do moderních prostředků, není tato alternativa dostatečně atraktivní. Kromě zvyšujících se nároků na infrastrukturu má narůstající IAD negativní dopad na bezpečnost a životní prostředí (kvalita ovzduší, hluk, veřejný prostor – viz Čistější a udržitelnější venkov). Plán dopravní obslužnosti území Moravskoslezského kraje na období 2017 – 2021 neřeší dostatečně udržitelnou mobilitu v regionu. Chybí krajský koncept cyklo dopravy, vč. zaměření na každodenní dojížděku do práce. Není řešena podpora sdílených služeb (car/bike-sharing, spolujízda), parkoviště P+R mimo velká města a provázanost všech forem udržitelné dopravy.

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE - aktualizace 2017

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území

54.2.B. Vzdálenostní dostupnost železniční sítě - celkový rozbor (vztah k žel. stanicím a zastávkám na celostátních a regionálních tratích)

Sídla

- ⊙ krajské město
- obec s rozšířenou působností
- obec

Administrativní členění

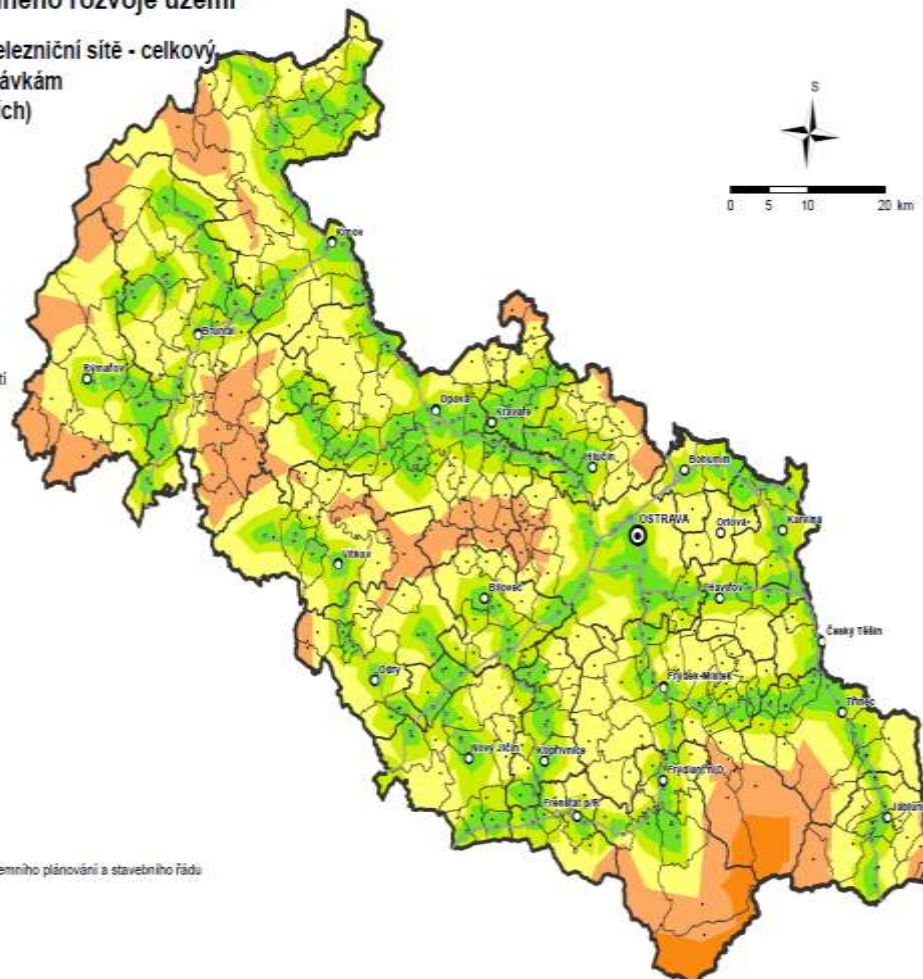
- hranice státu
- hranice kraje
- hranice správního obvodu obce s rozšíř. působností
- hranice obce

Železnice

- žel. stanice, zastávka
- celostátní trať
- regionální trať

Vzdálenostní dostupnost v kilometrech

- méně než 2,1
- 2,1 - 4,0
- 4,1 - 8,0
- 8,1 - 16,0
- více než 16,0

Zhotovitel: Krajský úřad Moravskoslezského kraje - odbor územního plánování a stavebního řádu

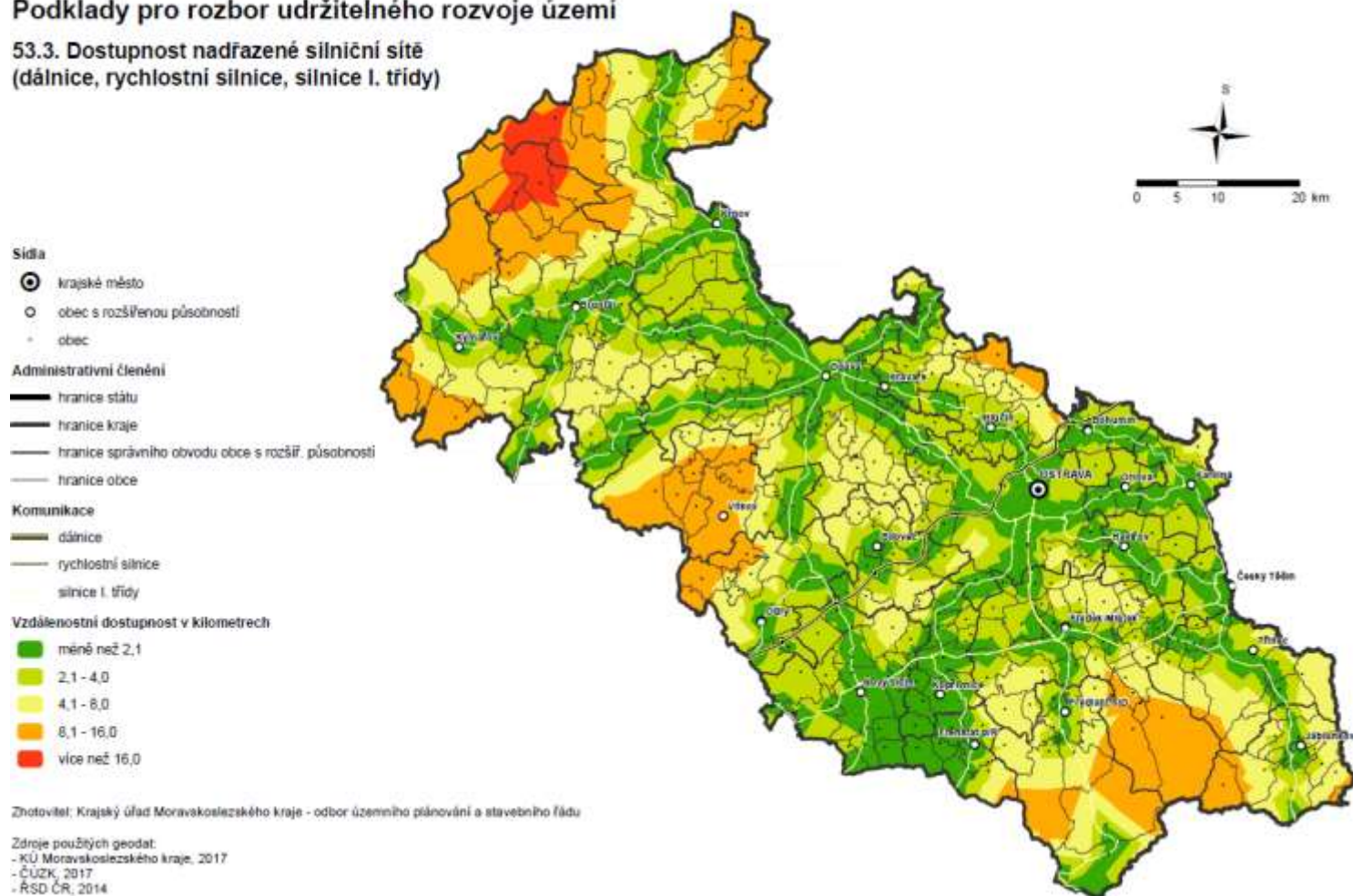
Zdroje použitých geodat:
- KÚ Moravskoslezského kraje, 2017
- ČÚZK, 2017
- SŽDC, 2016

Zdroj: [ÚAP MSK](#)

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE - aktualizace 2017

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území

53.3. Dostupnost nadřazené silniční sítě (dálnice, rychlostní silnice, silnice I. třídy)

Zdroj: [ÚAP MSK](#)

Mobilnější venkov – SWOT-3 Analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Dobrá dostupnost takřka 50 % k nadřazené silniční síti, tj. dálnice rychlostní silnice, silnice I. Třídy; dobrá dostupnost železnice (do 8 km) na většině území venkova • Výhodná poloha obcí v ostravské aglomeraci vůči ekonomickým centrům • Dálkové cyklostezky podél řek Opavy (Krnov – Velké Hoštice) a Ostravice (Ostrava – Ostravice), cyklostezka Český Těšín-Karviná, Nový Jičín-Hostašovice 	<ul style="list-style-type: none"> • Špatná dostupnost (více než 8 km) k nadřazené silniční síti z obcí západního okraje Bruntálska, jihozápadu Vítkovska a jihu Frýdecko-Místecka; velká vzdálenost do městských center v některých částech regionu • Špatný stav místních komunikací, absence chodníků (viz také Bezpečný venkov) • nedostatečné využití udržitelné dopravy (cyklo, veřejné) jako alternativa individuální automobilové dopravy
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Výstavba obchvatů sídel na silnicích I. třídy a tím zlepšení časové dopravní dostupnosti obcí v západní části kraje • Sdílená doprava osob v místech se špatnou obslužností veřejnou dopravou • Modernizace železniční infrastruktury s cílem výraznějšího podílu na přepravních výkonech 	<ul style="list-style-type: none"> • Nárůst transnitní dopravy a negativní dopady s tím spojené na silnicích nižších tříd v důsledku zpoplatnění nových úseků rychlostních komunikací a silnic I. třídy • Zhoršená dostupnost veřejné dopravy (rušení spojů veřejné dopravy) • Zahlcení měst, znečištění ovzduší a snížená bezpečnost rostoucí individuální automobilovou dopravou – díky pokračující suburbanizaci stále více lidí dojíždí za prací, do škol, za kulturou atd. osobními automobily

Chytřejší venkov

Obce v Moravskoslezském kraji nevyužívají příležitosti vyplývající z chytrých technologií, ICT infrastruktura pro jejich využití se rozšiřuje pomalu

Hlavní zjištění

- Moravskoslezský kraj je jako samosprávná instituce při přijímání nových technologií a jejich aplikací do běhu regionu proaktivní. V roce 2017 schválil kraj koncepci pro využívání chytrých technologií s názvem Chytřejší kraj s ambicí budovat ICT infrastrukturu a podporovat projekty v pěti tematických oblastech.
- Kraj plánuje rozšiřování konceptu chytrého regionu na území celého Moravskoslezského kraje. Adaptace na nové technologie je přijímána opatrně a kriticky, spíše s vyšší neochotou investovat do inovací v obcích s ohledem na nedostatečnou znalost a nejistotu funkčnosti vybraných řešení. Moravskoslezský kraj chce poskytovat do budoucna metodickou a poradenskou podporu obcím a městům v kraji s ambicí šetřit obyvatelům kraje s pomocí technologií čas a peníze.
- Prioritními tématy pro malé obce jsou podle průzkumu Česko-Německé obchodní a podnikatelské komory informační systémy pro občany, ICT infrastruktura, bezpečnost ve veřejném prostoru, energetika a otevřená data.
- Ve větších obcích je ochota přijímat nová technologická řešení větší díky úsporám z rozsahu a širším rozpočtovým možnostem, širší je i výběr témat pro podporu.
- Absence vysokorychlostního internetu nové generace a zaostávání v pokrytí vysokorychlostním internetem za venkovskými regiony ve vyspělejších evropských zemích.

Obce v Moravskoslezském kraji nejsou programově vedeny, řízeny, ani koordinovány směrem k využívání chytrých technologií. Obecně platí, čím menší obec, tím méně se nabízí podmínek pro jejich využití.

Evropská komise proto iniciuje koncept tzv. „chytrých vesnic“. Koncept je určen pro venkovské oblasti a komunity, s cílem pomoci prostřednictvím chytrých technologií využívat nové příležitosti pro zvýšení kvality života na venkově. Hlavními tématy, kterým se tento koncept věnuje jsou:

- Přístup k elektronickému zdravotnictví.
- Aplikace principů oběhového hospodářství do zemědělské výroby.
- Podpora lokálních produktů pomocí nových technologií.
- Chytrá specializace pro projekty soustředěné na produkci potravin z ekologicky šetrné výroby.
- Podpora kulturních a turistických atraktivit a aktivit.
- Pilotní projekty v obcích s cílem poukázat na benefity nových řešení v oblasti dopravy, energetiky, zdravotnictví, sociálních služeb, vzdělávání, péče o životní prostředí aj.
- Zvyšování kompetencí a dovedností ICT pro obyvatele a malé a střední firmy
- Podpora inovativního podnikání s využitím chytrých technologií
- Otevřená data a informační nástroje pro lepší komunikaci a zapojování obyvatel do aktivního života v regionu

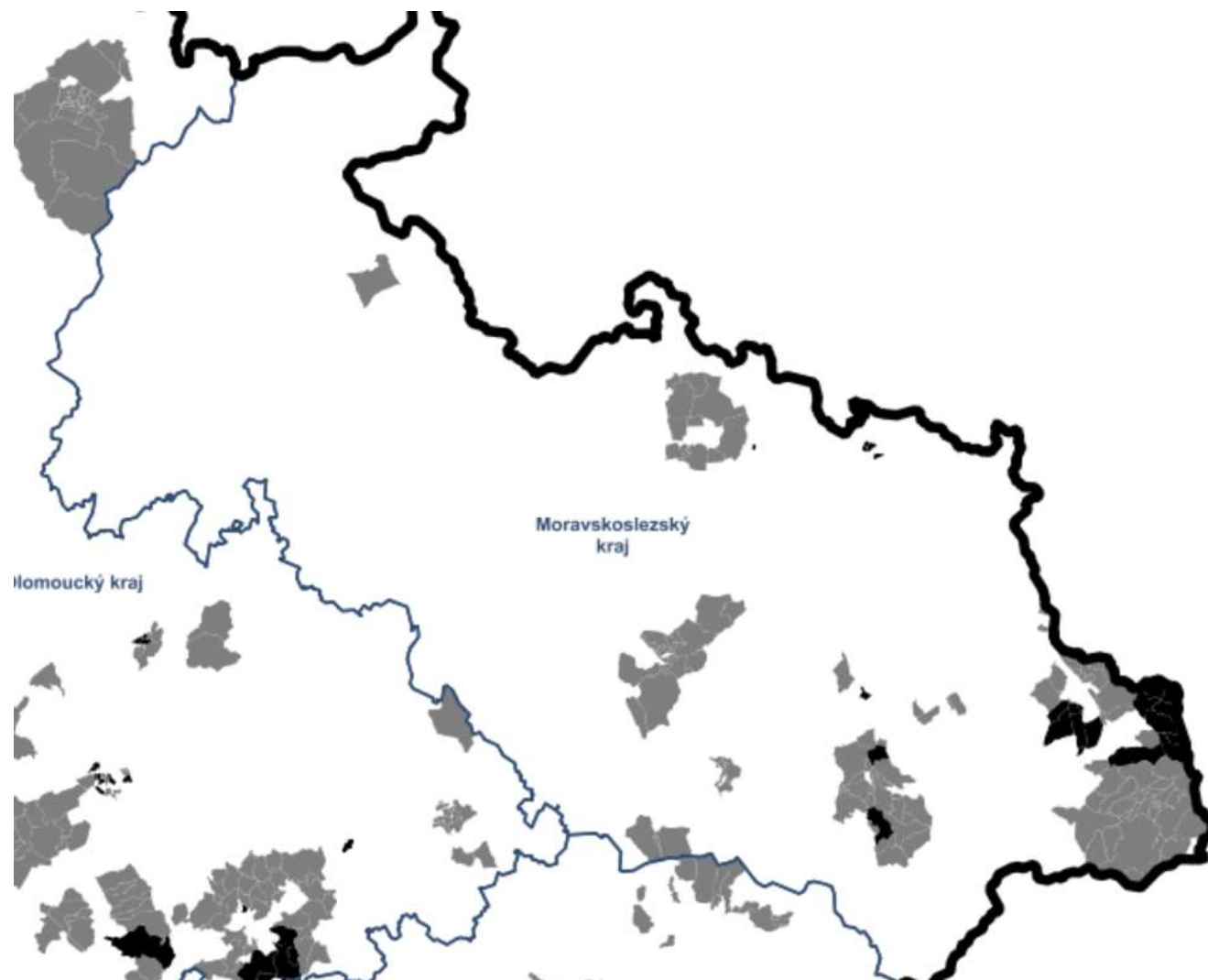
Obrázek 1 Co řeší města a obce v oblasti chytrých měst v ČR? (2017)

„Projekty smart city mají tři čtvrtiny českých měst a obcí ve svém „hledáčku“. Jejich hlavním cílem je zvýšení kvality života občanů, snížení nákladů a zapojení obyvatel do lokálních rozhodovacích procesů. Zároveň ale dvě třetiny měst a obcí dosud nemají žádnou chytrou strategii. Současně se při realizaci projektů stále více rozevírají nůžky mezi městy a vesnicemi. Fakta vyplývají z průzkumu Česko-německé obchodní a průmyslové komory (ČNOPK), kterého se zúčastnilo 120 měst a obcí. Jak šetření ukázalo, pouze dvě z deseti malých obcí v některé oblasti zavedly chytré řešení, oproti tomu u měst to jsou tři čtvrtiny. Pro dvě třetiny malých obcí je téma smart city nové a zabývají se jím méně než rok. Navíc jen pět procent z nich má odpovědnou osobu nebo koordinátora, který toto téma dále rozvíjí. Naopak u měst je to téměř 60 procent. Současné nebo plánované chytré projekty se zaměřují především na informační systémy pro občany, bezpečnost ve veřejném prostoru, chytré osvětlení a energie, dopravní systémy nebo open government.“

Zdroj: EURO, [ČNOPK](#)

Mapa 17 Pokrytí Moravskoslezského kraje vysokorychlostní sítí NGA (Next-Generation Access), 2015

Zdroj: [České radiokomunikace](#)

Chytřejší venkov – SWOT-3 Analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Moravskoslezský kraj realizuje koncepci s projekty s plánovaným dopadem na území celého Moravskoslezského kraje, tedy i včetně venkovských oblastí. • Postupné zavádění „chytrých řešení“ městy a krajem, aniž by tak byly pojmenovány. Rostoucí zájem měst v kraji, i v celé ČR o témata související s „chytrými řešeními“, širší povědomí, širící se kompetence pro posouzení účelnosti chytrých technologií. Dostupnost základní ICT infrastruktury a telekomunikačních sítí prakticky ve všech obcích v kraji. • Přítomnost specializovaných souvisejících oborů na Vysoké škole báňské – Technické univerzitě Ostrava – přítomnost know-how v regionu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatečná nebo pomalá adaptace na nové technologie (nedostatek kvalifikovaných sil, absence jasných zadání a očekávaných přínosů, legislativní nebo i administrativní bariéry implementace). Vyšší investiční a vstupní náklady odrazují politické zastupitele při schvalování podpory inovací a nových technologií v životě obcí. • Nedostatečná a nejednotná informovanost v malých obcích o přínosech a užitečných řešeních pro jejich potřeby. • Pomalé rozšiřování vysokorychlostních sítí v odlehlejších oblastech kraje.
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Ekologizace dopravy a propagace udržitelné mobility, systémová adaptace měst i kraje na klimatickou změnu jako příležitosti pro adaptaci nových technologií • Průnik konceptu chytrých měst s místní Agendou 21 (zkušenosti s MA21 na KÚ MSK) • Průnik tradičních oborů s využitím nových technologií například v zemědělské výrobě, péči o krajinu aj. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sub urbanizační trendy – zvyšující se náročnost na technologickou obslužnost území (nekoncepční přístup ke smršťování měst)

Atraktivnější venkov

Rozvoj cestovního ruchu podmiňuje lepší infrastruktura, vyšší kvalita služeb a marketing; nutný je důraz na udržitelnost

Hlavní zjištění

- Významný podíl chráněných oblastí, horské oblasti Beskyd a Jeseníků patří mezi nejvýznamnější v ČR, existence přírodních léčivých zdrojů.
- Rozsáhlé oblasti s poškozeným životním prostředím. (viz. *Čistější a udržitelnější venkov*)
- Cenné kulturní památky, bohaté kulturní tradice, různorodý folklór, zájem o řemesla a místní produkty.
- Geografická poloha kraje na pomezí tří států, velmi dobré napojení jádrového území kraje na evropsky významnou dopravní síť, ale periferní geografická poloha v rámci ČR a nevyhovující dostupnost dálnic a silnic 1. třídy v 76 obcích, převážně v západní části kraje.
- Rozvinutá infrastruktura pro cestovní ruch v oblastech Beskyd a Jeseníků, ale neprovázanost a nespolečenská spolupráce jednotlivých turistických středisek, v některých oblastech nedostatečný rozsah a kvalita služeb, nedostatečné využití moderních trendů v cestovním ruchu.
- Nevyužitý rekreační potenciál v oblasti Oderských vrchů, Vítkovska, Budišovska a Osoblažska; nadměrná zátěž území individuální rekreací (zej. Frenštátsko, Frýdlantsko, Rýmařovsko)
- Nedostatečné využití potenciálu přeshraniční spolupráce a přeshraniční poptávky.
- Hrozbou je nadměrná zástavba území ohrožující hodnoty krajiny a zpětně znehodnocující rekreační potenciál některých oblastí.

Moravskoslezský venkov je cenově konkurenceschopný, má dobré přírodní, kulturní a na většině území také infrastrukturní podmínky, aby se stal atraktivním místem k návštěvě. V oblasti Jeseníků však schází základní infrastruktura (zejména v západní části kraje) i doprovodná infrastruktura (parkoviště, přístupové cesty) – viz *Mobilnější venkov*. Nedostatečná je spolupráce podnikatelů v relevantních sektorech, podpora lokálních produktů a příležitost přináší lepší využití moderních trendů, například v oblasti individuální turistiky (viz také *Chytřejší venkov*).

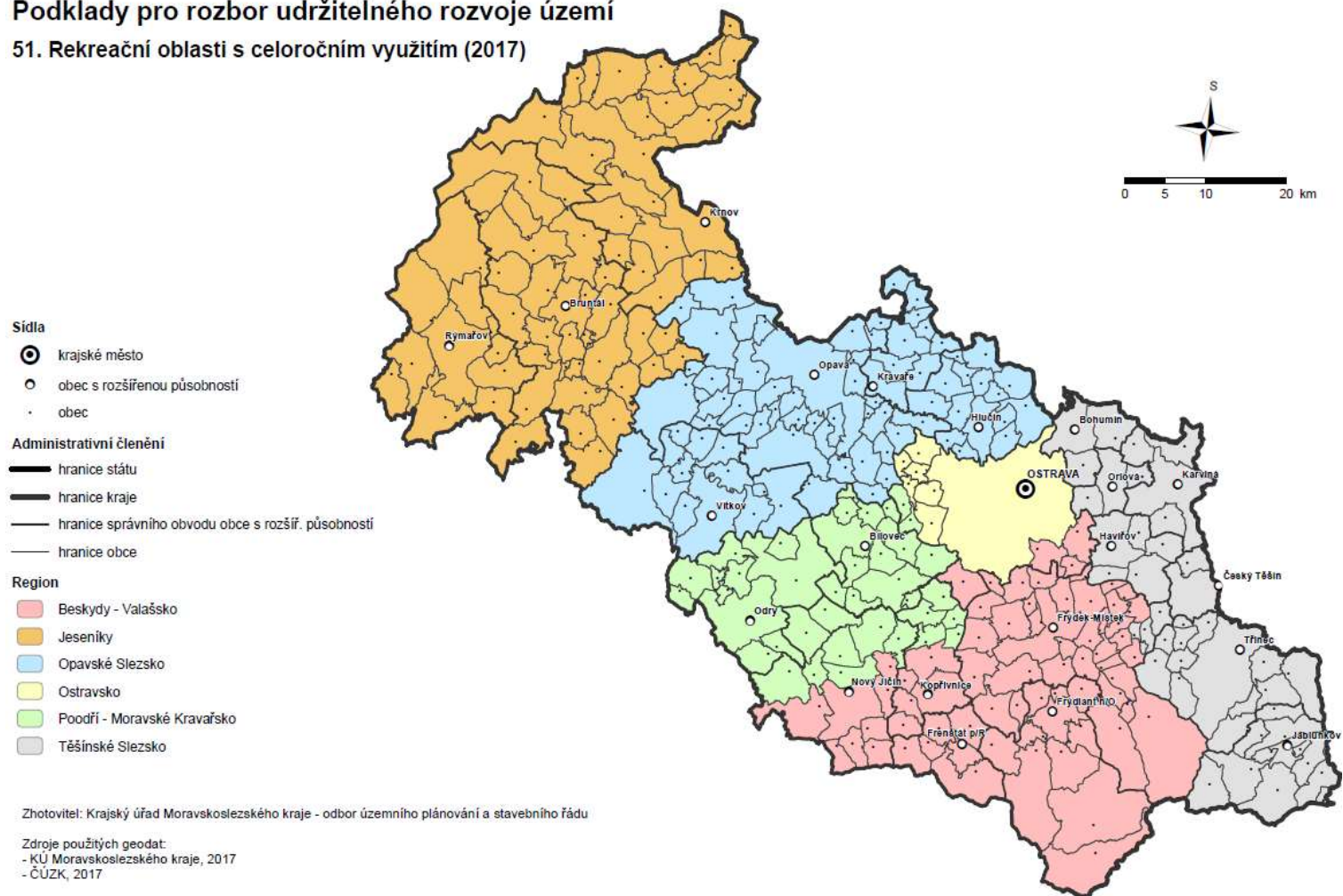
Moravskoslezský kraj je z pohledu cestovního ruchu rozdělen do 6 oblastí: Beskydy – Valašsko, Jeseníky, Opavské Slezsko, Ostravsko, Poodří – Moravské Kravařsko a Těšínské Slezsko. Z hlediska rekreace a cestovního ruchu jsou nevýznamnějšími oblastmi Beskydy a Jeseníky, které patří mezi čtyři oblasti cestovního ruchu I. kategorie v České republice a představují jedinečné přírodní i rekreační prostředí.

Se vzrůstajícím tlakem na rekreační využití území se však střetávají zájmy ochrany přírody i vodohospodářské a je velmi důležité zachovat rovnováhu udržitelného rozvoje také v oblasti cestovního ruchu. Neuvážené zastavování krajiny a nekonceptní rozvoj cestovního ruchu může vést k degradaci jejích hodnot a snížení její atraktivity.

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE - aktualizace 2017

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území

51. Rekreační oblasti s celoročním využitím (2017)

Zdroj: [ÚAP MSK](#)

V roce 2016 navštívilo Moravskoslezský kraj více než 816 tisíc turistů, což je téměř o 17 % víc než v roce 2012 a čísla potvrzují dlouhodobě vzestupný trend. Ze zahraničních hostů, kteří představují přibližně pětinu všech návštěvníků, převažují Slováci a Poláci, významnou skupinu tvoří také Němci, dále Rusové a Italové. Z věkových skupin jsou to nejčastěji osoby mezi 35 – 49 lety, zejména v letní sezóně však dochází k nárůstu turistů – seniorů a mladých do 35 let. Převažují jednodenní návštěvníci z dojezdových vzdáleností do 50 km. (Zdroje: ČSÚ, Strategie řízení cestovního ruchu Moravskoslezského kraje, 2015).

Tabulka 12 Počet hostů a lůžek (HUV) v Moravskoslezském kraji v letech 2012 – 2016

Cestovní ruch v MSK	2012	2013	2014	2015	2016
Hosté	698 746	698 211	703 009	775 047	816 653
Počet lůžek v HUV*	31 830	30 867	29 456	29 923	29 999

Zdroj: ČSÚ (*HUV=hromadná ubytovací zařízení s > 5 pokojů/10 lůžek)

Využití řady rekreačních oblastí, zejména v západní části kraje, je omezeno pouze na zimní nebo letní sezónu, což limituje hospodářský rozvoj těchto oblastí. K hlavním rekreačním využitím patří turistika, cykloturistika – viz také *Mobilnější venkov*, běžecké a sjezdové lyžování, snowboarding, jízda na koni, golf a vodní sporty. Jednotlivá rekreační střediska však nejsou většinou vzájemně provázána, není dostatečně využito potenciál lokálních produktů, významné jsou nedostatky v dopravní infrastruktuře (kapacita parkovišť, příjezdové komunikace apod.) a nedostatečná je také kvalita služeb. Chybí ubytování vyšší kategorie s komplexními službami (wellness, bazén).

Z hlediska vodních sportů nejsou na území Moravskoslezského kraje žádná významnější střediska; ke koupání se využívají vodní nádrže Těrlicko, Žermanice, Baška, Olešná, Hlučínská, a Antošovická štěrkoviště apod., mají však spíše lokální význam a většina z nich se během sezóny potýká se

zhoršenou kvalitou vody. Významným střediskem vodních sportů by se mohla stát Slezská Harta, zde však dosud není rozvinuta v podstatě žádná infrastruktura.

Rozvojový potenciál cestovního ruchu má zejména oblast Oderských vrchů a Osoblažska. Tyto oblasti, spolu s Opavskem, Hlučínskem a Krnovskem disponují pouze nízkou ubytovací kapacitou. Také oblast Těšínských Beskyd patří mezi méně navštěvovaná území s předpoklady rozvoje rekreace i cestovního ruchu

Alespoň jeden podnikatel nabízející ubytování je registrován ve 144 venkovských obcích Moravskoslezského kraje. Nejvíce subjektů je registrováno v Malé Morávce, Trojanovicích, Vrbnu p. P. a Mostech u Jablunkova. V celém Moravskoslezském kraji je registrováno celkem 775 subjektů poskytujících ubytování, z toho 398 ve venkovských obcích – tedy více než polovina.

Tabulka 13 Obce s více než 10 podnikatelskými subjekty v sektoru ubytování (2016)

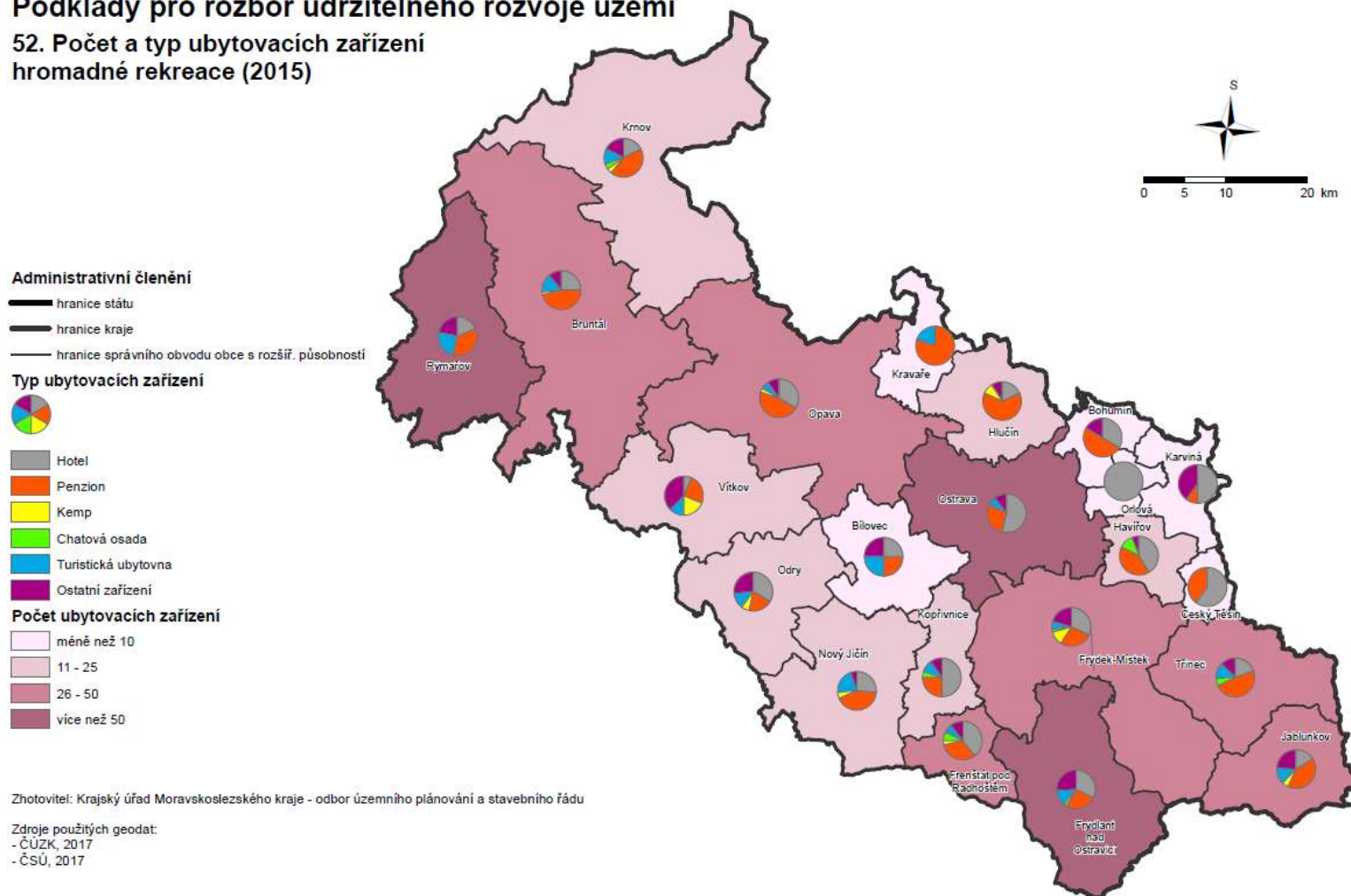
RES	NACE 55 (Ubytování)
MSK celkem	775
obce s >10 subjekty	
Malá Morávka	20
Trojanovice	18
Vrbno pod Pradědem	14
Mosty u Jablunkova	14
Ostravice	12
Karlova Studánka	12
Čeladná	12
Rýmařov	11

Zdroj: Registr ekonomických subjektů, (NACE 55.1-9)

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE - aktualizace 2017

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území

52. Počet a typ ubytovacích zařízení hromadné rekreace (2015)

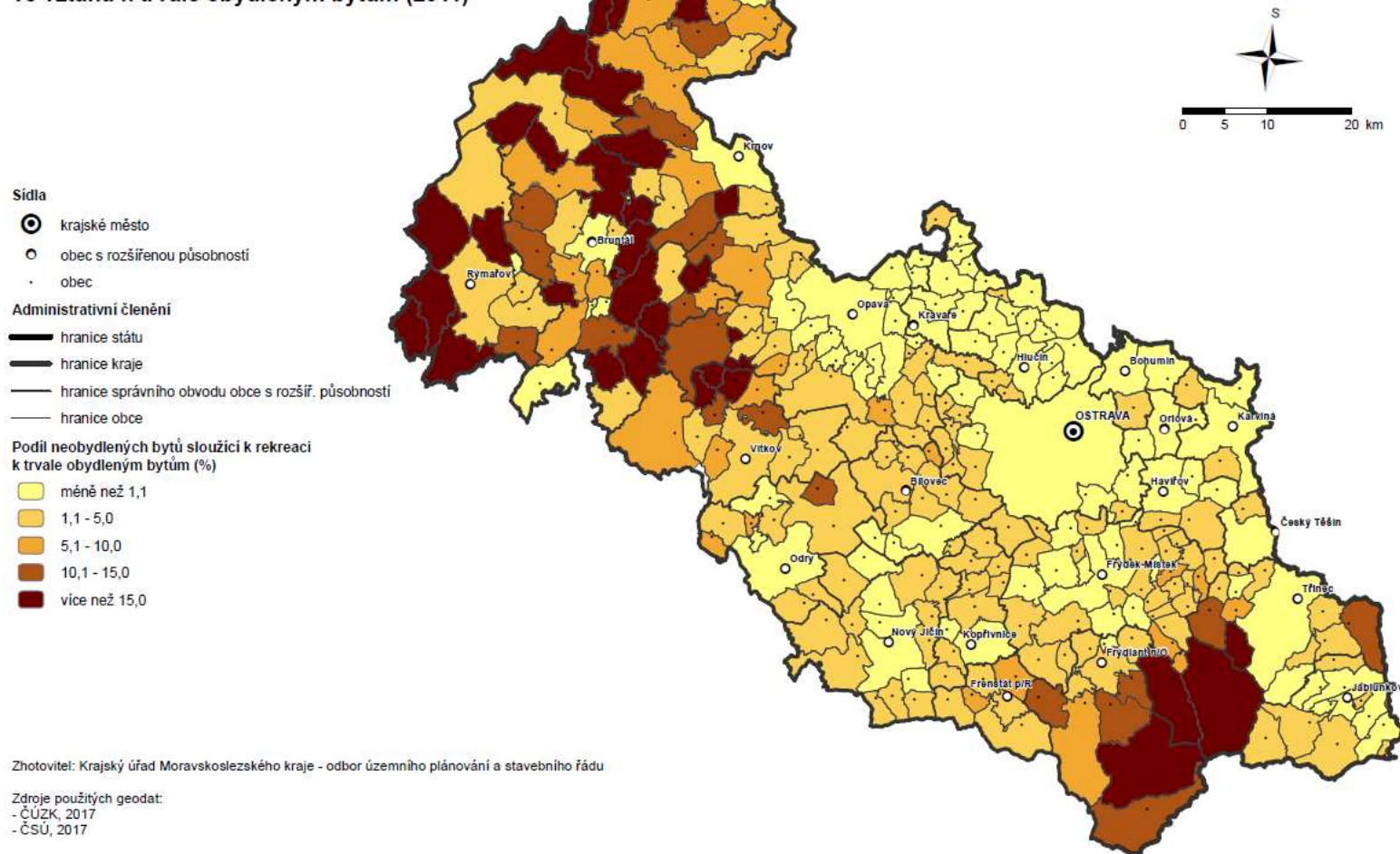

Zdroj: [ÚAP MSK](#)

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE - aktualizace 2017

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území

50. Neobydlené byty využívané k rekreaci ve vztahu k trvale obydleným bytům (2011)

Zdroj: [ÚAP MSK](#)

Atraktivnější venkov – SWOT-3 Analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Přírodní bohatství: množství a rozsah zvláště chráněných území a území začleněných do soustavy NATURA 2000; horské oblasti Beskyd a Jeseníků patří mezi nejvýznamnější v ČR, existence přírodních léčivých zdrojů, • Cenné kulturní památky, bohaté kulturní tradice, různorodý folklór, řemesla a místní produkty • Velmi dobré napojení jádrového území kraje na evropsky významnou dopravní síť (TEN-T, silnice I. třídy začleněné do mezinárod. tahů, mezinárodní letiště) 	<ul style="list-style-type: none"> • Periferní geografická poloha v rámci ČR s deficitem dopravní dostupnosti (viz Mobilita), nedostatky v doprovodné infrastruktuře – chybí kapacitní parkoviště, vyhovující příjezd k řadě středisek, provázaný systém hromadné dopravy. • Nevyužitý rekreační potenciál oblasti Oderských vrchů, Vítkovska a Budišovska, oblast Osoblažska zcela bez infrastruktury cestovního ruchu a rekreace; nedostatečné využití potenciálu přeshraniční spolupráce a přeshraniční poptávky • Neprovozanost a nespolečná spolupráce jednotlivých turistických středisek, nedostatečná kvalita služeb
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Existující infrastruktura zařízení cestovního ruchu, zejména v oblastech Beskyd a Jeseníků (sítě středisek zimní rekreace) • Obnova řemesel a lokálních produktů (např. malé pivovary, agroturistika ad.) • Marketing regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • Přeměna horských oblastí na turistické atrakce • Nadměrná urbanizace území (bydlení, rekreace) ohrožující hodnoty krajiny a zpětně znehodnocující rekreační potenciál některých oblastí. • Klimatické změny a negativní vliv na sezónní podmínky

Kulturnější venkov

Základní kulturní vybavení má většina obcí regionu, největším bohatstvím je tradiční folklór a místní kulturní aktivity

Hlavní zjištění

- Bohaté zastoupení kulturních zařízení i v periferních obcích, alespoň jedno kulturní zařízení téměř v 90 % obcí
- Kulturní výchova a spolková činnost v obcích (folklorní soubory, lidové školy umění, místní kulturní akce ad.)
- Pestrý folklór, různorodá kultura a tradice
- Zanikání lidových řemesel v konkurenci strojních výrobků; příležitostí je zvýšený zájem veřejnosti o tradiční řemesla a nové formy propagace i prodeje (internet)
- Vlivy sousedních kultur, přeshraniční kulturní akce, příležitosti kulturní výměny
- Dobrá dostupnost kulturních zařízení v městských centrech zejména ve střední a východní části území
- Významné kulturní památky na území regionu
- Zájem ze strany obyvatel regionu (pasivní i aktivní účast na kulturních akcích)
- Nedostatek zdrojů na opravu kulturních památek zejména v malých obcích

223 venkovských obcí kraje disponuje kulturní infrastrukturou na lokální nebo vyšší úrovni, dalších 37 má pouze obecní knihovnu a 30 obcí nedisponuje žádnou kulturní vybaveností.

K nejlépe vybaveným obcím z pohledu kulturních zařízení (knihovna, kino/sál, muzeum, galerie, expozice, zámek, hrad, divadlo) patří v kraji obce Štramberk, Hradec nad Moravicí, Rýmařov a Hukvaldy.

Tabulka 14 Nejvybavenější obce regionu – kulturní zařízení (2017)

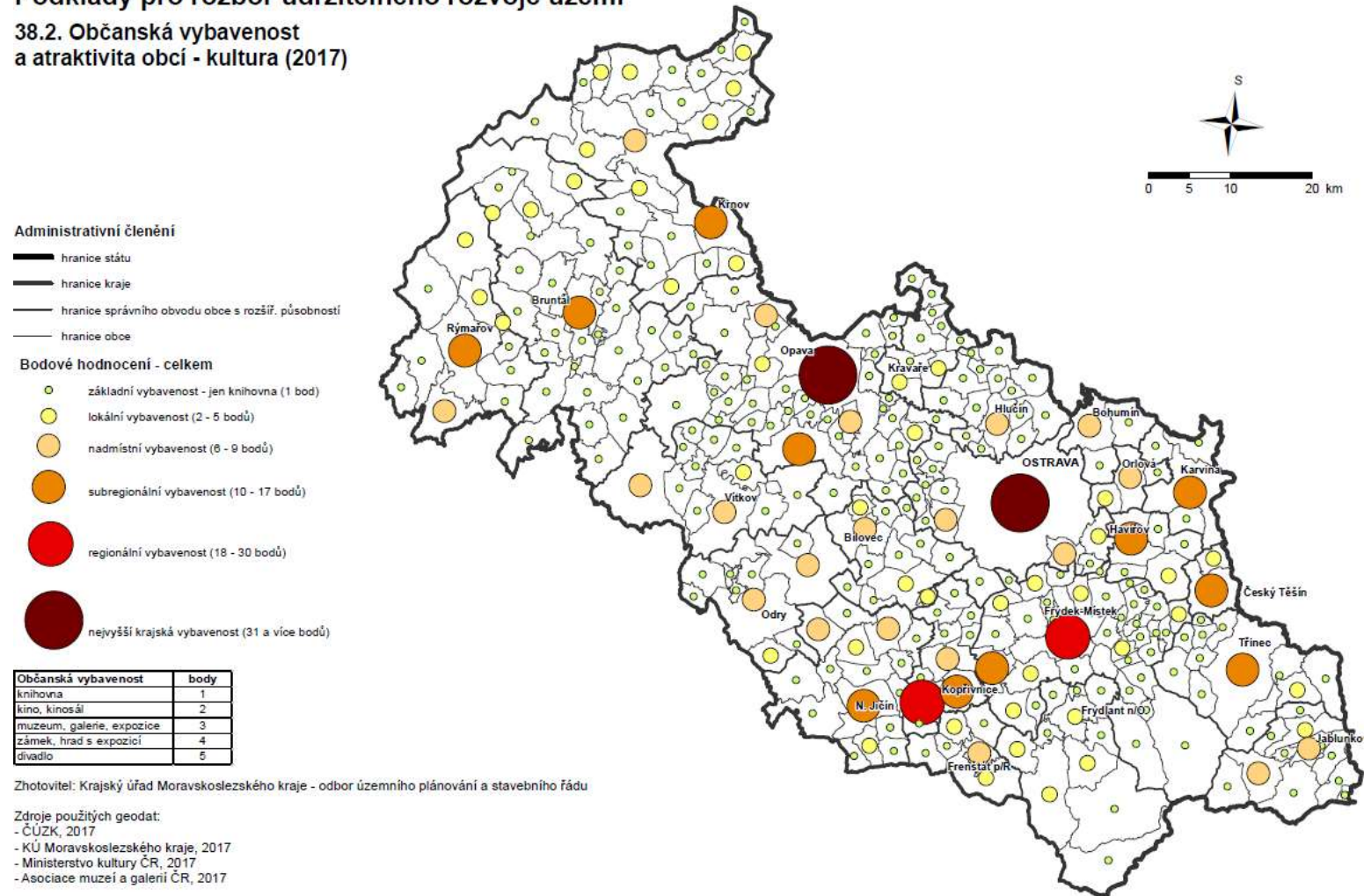
Nejvybavenější obce regionu (kultura)	Bodové hodnocení (viz legenda obrázku 1)
Štramberk	19
Hradec nad Moravicí	14
Rýmařov	14
Hukvaldy	11
Fulnek	9
Jablunkov	9
Odry	9
Bartošovice	8
Jiříkov	8
Město Albrechtice	8
Raduň	8

Zdroj: ÚAP MSK

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE - aktualizace 2017

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území

38.2. Občanská vybavenost a atraktivita obcí - kultura (2017)

Zdroj: [ÚAP MSK](#)

Kromě vlastní infrastruktury mohou obyvatelé sta obcí ve vzdálenosti do 30 km od krajského města využívat nejvyšší kulturní vybavenosti Ostravy a velmi dobrou kulturní infrastrukturou disponují také bývalá okresní města v čele s Opavou, z čehož mohou těžit i obyvatelé okolních obcí (viz Mobilnější venkov, dostupnost). Díky cenným kulturním památkám a početným expozicím se mohou relativně dobrou kulturní vybaveností pochlubit také obce v podhorských oblastech.

Kultura na venkově však není podmíněna jen vybaveností obcí. Velmi důležitou součástí je spolková činnost, ať už se jedná o místní folklorní soubory, lidové školy umění, ochotnické spolky, nebo další umělecké skupiny, které často těží z pestrého folkloru a různorodých tradic ovlivněných odlišnými historickými, geografickými a kulturními vlivy (národopisné oblasti Valašska, Lašska, Těšínska, Opavska, Kravaňska, Oderska, Hlučínska, Krnovska, Bruntálska, Ostravska, nebo nově osídlených Sudet; vlivy z dalších regionů ČR, Slovenska a Polska). Tyto soubory a spolky nemusí být nikde evidovány, ale pro kulturní rozvoj obce mají zásadní význam. Aktivity vznikají z iniciativy občanů, a je to jedna z oblastí, kde může hrát obec důležitou rozvojovou roli formou konkrétní podpory. Limitem bývá omezený rozpočet a potřeba financování z dalších zdrojů (regionálních, případně národních a evropských). Z pohledu vybavenosti je problém, pokud není v obci k dispozici alespoň jedna společenská místnost pro tyto aktivity vhodná.

Podle strategií MAS chybí venkovským obcím zejména komunitní centra – veřejná víceúčelová zařízení, ve kterých se setkávají členové komunity za účelem realizace sociálních, vzdělávacích, kulturních a rekreačních aktivit zacílených na zlepšení sociální situaci těchto jednotlivců a komunity jako celku.

Další významnou součástí kulturního rozvoje na venkově jsou společenské akce spojené s kulturním programem (vystoupení místních i hostujících spolků, vč. zahraničních – zejména v příhraničních obcích.) Některé vychází z lidových tradic a mohou být spojené s náboženstvím (masopust, Velikonoce, stavění máje, pálení čarodějnic; letnice, svatojánské ohně, dožínky, poutě, posvícení, advent, Vánoce), další z rodinných událostí (svatby, křtiny, pohřby), nebo z místních slavností (založení obce, významného spolku apod.)

Z lidové kultury jsou v současnosti nejvíce ohrožena tradiční lidová řemesla. Nepřípravenost lidových řemeslníků a tvrdá konkurence způsobují, že mnozí z nich zanechávají dosavadní profesní činnosti, a tak některé řemeslné výroby nenávratně zanikají, nebo již zanikly. S ustáváním praktické řemeslné činnosti a vymíráním posledních řemeslníků beze stopy mizí znalost technologií a materiálů spojených s lidovým řemeslem. *(Zdroj: Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v Moravskoslezském kraji na léta 2016 až 2020, Tradiční lidová řemesla)*

Kulturní venkov – SWOT-3 Analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Bohaté zastoupení kulturních zařízení i v periferních obcích – alespoň jedno kulturní zařízení v 90% obcí. Dobrá dostupnost kulturních zařízení v městských centrech na většině území kraje. • Kulturní výchova a spolková činnost v obcích (folklorní soubory, umělecké kroužky ad.) • Významné kulturní památky na území regionu, pestrý folklór, různorodá kultura a tradice 	<ul style="list-style-type: none"> • Zanikání lidových řemesel • Nedostatečné finanční zdroje na ochranu kulturních památek v majetku obcí • Absence krajinných památkových zón (Štramberk, Hradec n. M.)
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Aktivní občané (spolková činnost, umělecká výchova, lokální kulturní akce) • Zvýšený zájem o řemesla (aktivní i pasivní); využití tradiční lidové kultury v cestovním ruchu • Meziobecní a přeshraniční spolupráce 	<ul style="list-style-type: none"> • Pasivní obce • Neřešené opravy, devastace kulturních památek • Zánik kulturních zvyků a tradic, zánik řemesel v případě nedostatečné podpory a zájmu občanů

Dopravní dostupnost komplikuje zdravotní péči v malých a odlehlých obcích

Hlavní zjištění

- Obce nad 3000 obyvatel mají nabídku lékařské péče dostatečnou
- Středně velké obce nad 1000 obyvatel mají v místě zajištěnu lékařskou péči pro dospělé, pouze polovina má v místě dětského lékaře.
- Ordinance praktického lékaře je pouze ve čtvrtině malých obcí pod 1000 obyvatel
- Na většině území venkova není dostupnost základní lékařské péče zásadním problémem
- Zhoršená vzdálenostní dostupnost specializované zdravotní péče je problémem řídké zalidněných oblastí – jak horských oblastí Jeseníků a Beskyd, tak v prostorově odlehlých periferních územích správních obvodů Vítkovska, Oderska a oblasti Kravař

Pokrytí území venkova zdravotnickými zařízeními koreluje zpravidla s velikostí obce. Velké obce nad 3000 obyvatel mají nabídku ordinací lékařů v rámci možností dostačující – tzn., že disponují jak ordinacemi praktických lékařů pro dospělé i děti a stomatologů, tak i minimálně gynekologickou ordinací a ordinacemi specialistů. Všechny 38 venkovských obcí nad 3000 obyvatel má minimálně jednu ordinaci praktického lékaře, z toho v 36 obcích jsou i ordinace dětských lékařů, a kromě Bašky všechny mají minimálně jednu stomatologickou ordinaci. V 98 středně velkých obcích (1 – 3 tisíce obyvatel) je v 85 ordinace praktického lékaře pro dospělé ale pouze v polovině je ordinace praktického lékaře pro děti a dorost. Ze 146

malých obcí do 1000 obyvatel je ordinace praktického lékaře pouze v 34 obcích a ordinace dětského lékaře, resp. stomatologa, je pouze v 9 obcích. S výjimkou odlehlých částí Bruntálska a Krnovska je základní lékařská péče pro obyvatele malých obcí zajištěna v nejbližší sousední obci nebo městě.

Přes výše uvedené zajištění základní lékařská péče není na venkově výrazně horší než ve městech. Na venkově připadá na jednu ordinaci praktického lékaře o 19 % obyvatel venkova více než ve městech a na jednu ordinaci dětského lékaře pouze o 11 % obyvatel více než ve městech. Pokud se vezme v úvahu, že část obyvatel venkova využívá služby praktických lékařů v přilehlých městech, nebo městech, kde pracují, je zajištění základní lékařské péče ve městech a na venkově srovnatelná.

Tabulka 15 Počet obyvatel na jednu ordinaci, rozdíl mezi venkovem a městy (2017)

Obyvatel na jednu ordinaci	Praktik dospělí	Praktik děti	Stomatolog	Gynekolog
Venkov	1902	4218	2290	7608
Města	1603	3803	1083	4079
Venkov/města	119%	111%	212%	187%

Zdroj: ÚAP MSK

Problematická je dostupnost základní lékařské péče v malých venkovských obcích pro seniory a obyvatele, kteří nedisponují vlastním dopravním prostředkem. Překážkou není ani tak rozmístění příslušných zařízení, ale dopravní obslužnost, zejména pokud je vázána na veřejnou dopravu.

Zhoršená vzdálenostní dostupnost specializované zdravotní péče je problémem řídké zalidněných oblastí, a to jak horských oblastí Jeseníků a Beskyd, tak prostorově odlehlých periferních území Vítkovska, Oderska a oblasti Kravař, jak je zřejmé například z mapy vzdálenostní dostupnosti lékařské služby první pomoci (*viz Mapa 20 - Vzdálenostní dostupnost lékařské služby první pomoci z hlediska obcí MS kraje*).

Výrazně horší než ve městech, je na venkově dostupnost stomatologické péče a gynekologů. Na venkově připadá na jednu stomatologickou ordinaci dvojnásobek obyvatel než ve městech, u gynekologických ordinací to je obdobné.

Tím, že v Moravskoslezském kraji existují obce populačně větší a lépe vybavené, je příležitostí pro menší obce spolupráce se sousedními většími obcemi na zajištění kvalitnějších a vybavenějších zdravotnických služeb, spojenou se zlepšením dopravní dostupnosti zkvalitněním dopravní obsluhy například alternativními způsoby dopravní obsluhy, jako je car-sharing, senior taxi apod.

Postupné stárnutí populace kraje je identifikováno jako jedna ze základních hrozeb udržitelného rozvoje venkova. S negativní změnou věkové struktury obyvatelstva souvisejí problémy s kapacitou zařízení občanské vybavenosti, a především rostoucími nároky na zdravotnické a sociální služby. Tato hrozba pro venkov je specifická tím, že venkovské obce, s výjimkou těch největších, nemají kapacitu zřizovat zejména pobytová zařízení sociálních služeb pro seniory a budou muset na zajištění těchto služeb pro své občany spolupracovat s okolními městy, nebo navzájem mezi sebou. Už nyní je zřejmé, že tempo zřizování nových kapacit zařízení zdravotních a sociálních

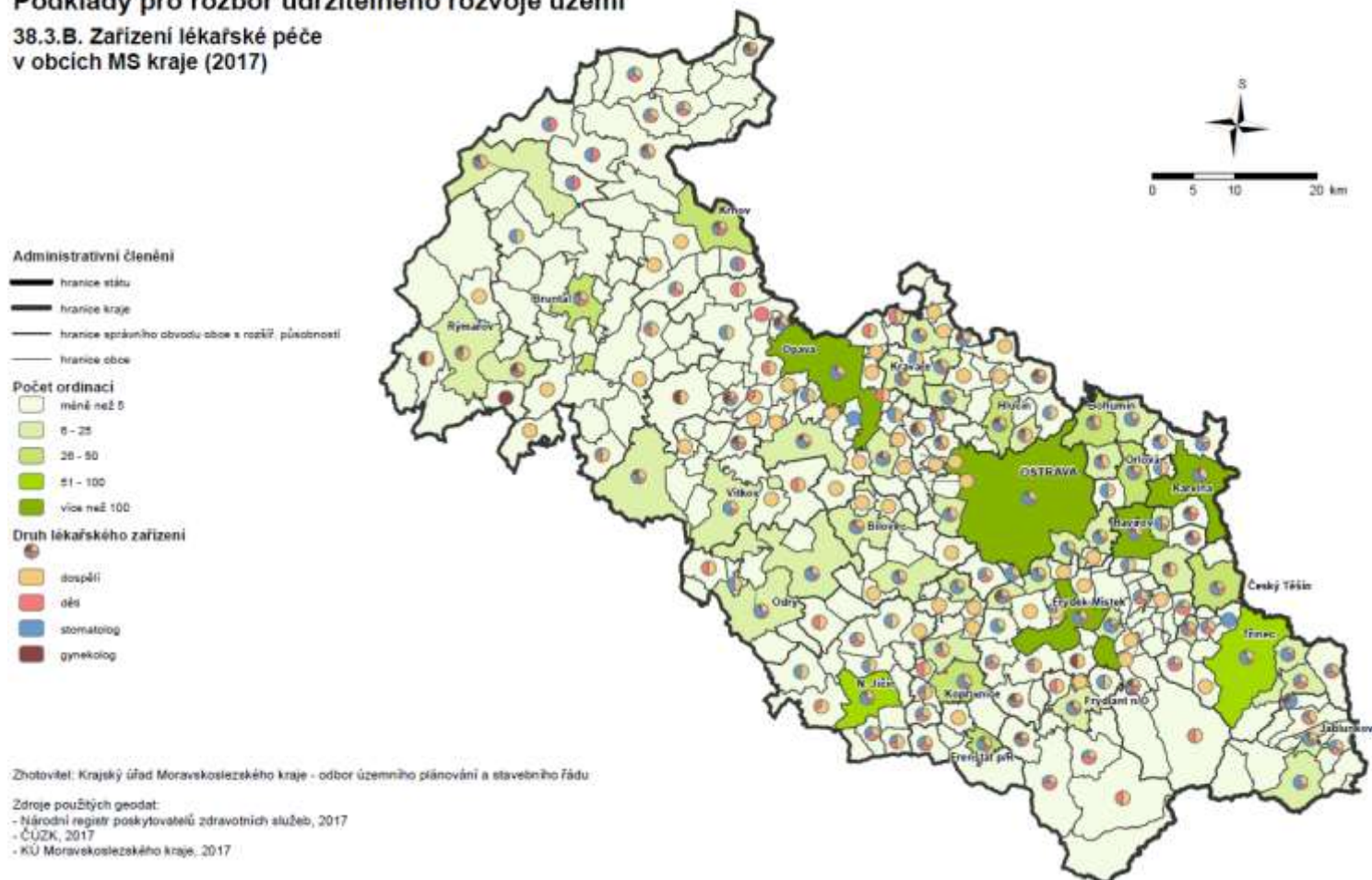
služeb pro starší občany neodpovídá nárůstu počtu obyvatel, kteří budou tyto služby potřebovat.

Zdravotnická zařízení jsou rovněž jedním z důležitých zařízení občanské vybavenosti. V souvislosti s ubýváním počtu obyvatel se provoz některých z nich omezuje. V územích se zhoršenou dopravní obslužností to přináší významné snížení standardu občanské vybavenosti v obci.

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE - aktualizace 2017

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území

38.3.B. Zařízení lékařské péče v obcích MS kraje (2017)

Zdroj: [ÚAP MSK](#)

Mapa 23 Vzdálenostní dostupnost lékařské služby první pomoci (dospělí) z hlediska obcí MS kraje

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE - aktualizace 2017

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území

38.3.D. Vzdálenostní dostupnost lékařské služby první pomoci (dospělí) z hlediska obcí MS kraje (2017)

Sídla

- ⊙ krajské město
- obec s rozšířenou působností
- obec

Administrativní členění

- hranice státu
- hranice kraje
- hranice správního obvodu obce s rozšíř. působností
- hranice obce
- H středisko LSPP - pohotovost - dospělí

Komunikace

- dálnice
- rychlostní silnice
- silnice I. třídy
- silnice II. třídy
- silnice III. třídy

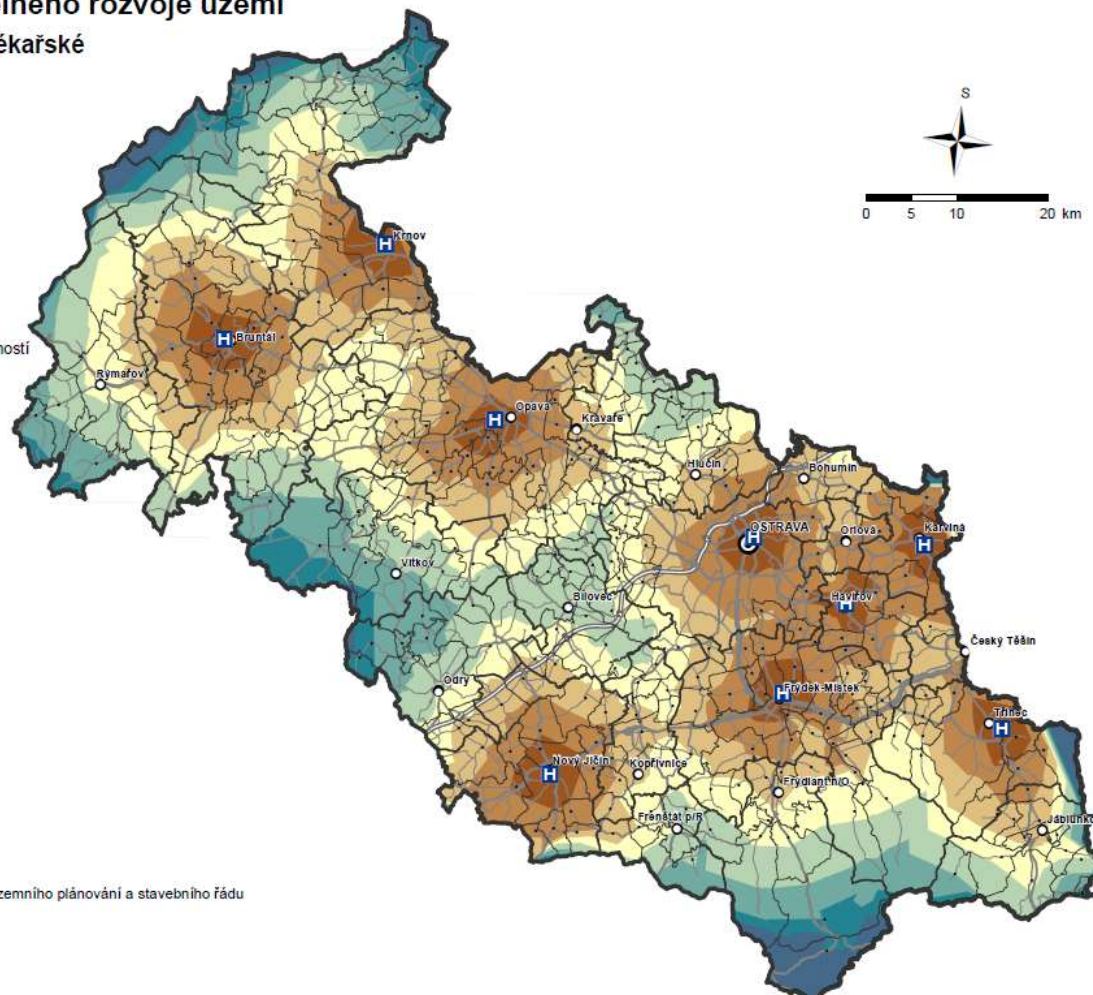
Vzdálenost - dostupnost LSPP (dospělí)

- do 5 km
- do 10 km
- do 15 km
- do 20 km
- do 25 km
- do 30 km
- do 35 km
- více než 35 km

Zhotovitel: Krajský úřad Moravskoslezského kraje - odbor územního plánování a stavebního řádu

Zdroje použitých geodat:

- KÚ Moravskoslezského kraje, 2017
- ŘSD, 2017
- ČÚZK, 2017

Zdroj: [ÚAP MSK](#)

Zdravější venkov– SWOT-3 Analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ● Hustá síť lůžkových nemocnic v ostravské aglomeraci ● Dobrá dostupnost lékařské záchranné služby (do 15 km) na většině území venkova 	<ul style="list-style-type: none"> ● Ve 122 venkovských obcích není žádné zdravotnické zařízení ● Nižší vybavenost a horší vzdálenostní dostupnost zdravotnických služeb z většiny obcí Vítkovska, Oderska a z okrajových částí Krnovska, Bruntálska, Rýmařovska a Kravař ● Nedostatečná kapacita zařízení pro seniory a dlouhodobě nemocné
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> ● Zlepšování životního prostředí a trend zdravého životního stylu ● Přeměna akutních lůžek v nemocnicích v zařízení sociálních služeb zaměřených na seniory ● Zlepšení dostupnosti základní vybavenosti včetně zdravotnictví, veřejnou dopravou nebo jejími alternativními formami, pro obce bez těchto služeb. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Rušení nebo omezování provozu zařízení zdravotnických zařízení v důsledku klesající populace především v regionech se špatnou dopravní dostupností. ● Kritický nedostatek kapacit zařízení pro seniory a dlouhodobě nemocné z důvodu pokračujícího trendu stárnutí obyvatelstva. ● Finanční udržitelnost dostupných kvalitních zdravotních služeb

Venkov stárne, v některých oblastech výrazně ubývá obyvatel Západní část kraje má horší podmínky pro soudržnost

Hlavní zjištění – Demografie

- Území Moravskoslezského kraje je silně urbanizované
- Obyvatelé kraje v posledních dvaceti letech opouštějí města a přesouvají se do obcí s dobrou dostupností měst, ekonomických center a pracovních příležitostí
- Největší počet obyvatel odchází z obcí na Bruntálsku, Vítkovsku a Karvinsku, nejvíce se lidé naopak stěhují do obcí na Frýdecko-Místecku a v okolí velkých měst
- Střední délka života se neustále zvyšuje – celkově v regionu i ve venkovských oblastech

Moravskoslezský kraj se svou rozlohou 5430 km² a počtem obyvatel 1 206 599 (12/2017) patří k nejvíce osídleným v Česku. Kromě Prahy má nejvyšší hustotu osídlení v ČR, tj. 223 osob na 1 km². Nejvíce obyvatel je soustředěno ve městech na Ostravsku a Karvinsku. Proto hustota osídlení území venkova v kraji je výrazně nižší než průměr kraje a činí 93 osob na 1 km². Nicméně v hustotě osídlení mezi venkovskými obcemi je značný rozptyl; od 5 osob na 1 km² po 563 osob na 1 km², z toho 27 venkovských obcí má hustotu osídlení vyšší než 300 osob na 1 km². Nejméně je zalidněna oblast horských oblastí Jeseníků i Beskyd a Vítkovsko. V kraji je každoročně zaznamenáván v posledních letech klesající úbytek v počtu obyvatel způsobený odchodem obyvatel mimo kraj za lepšími pracovními

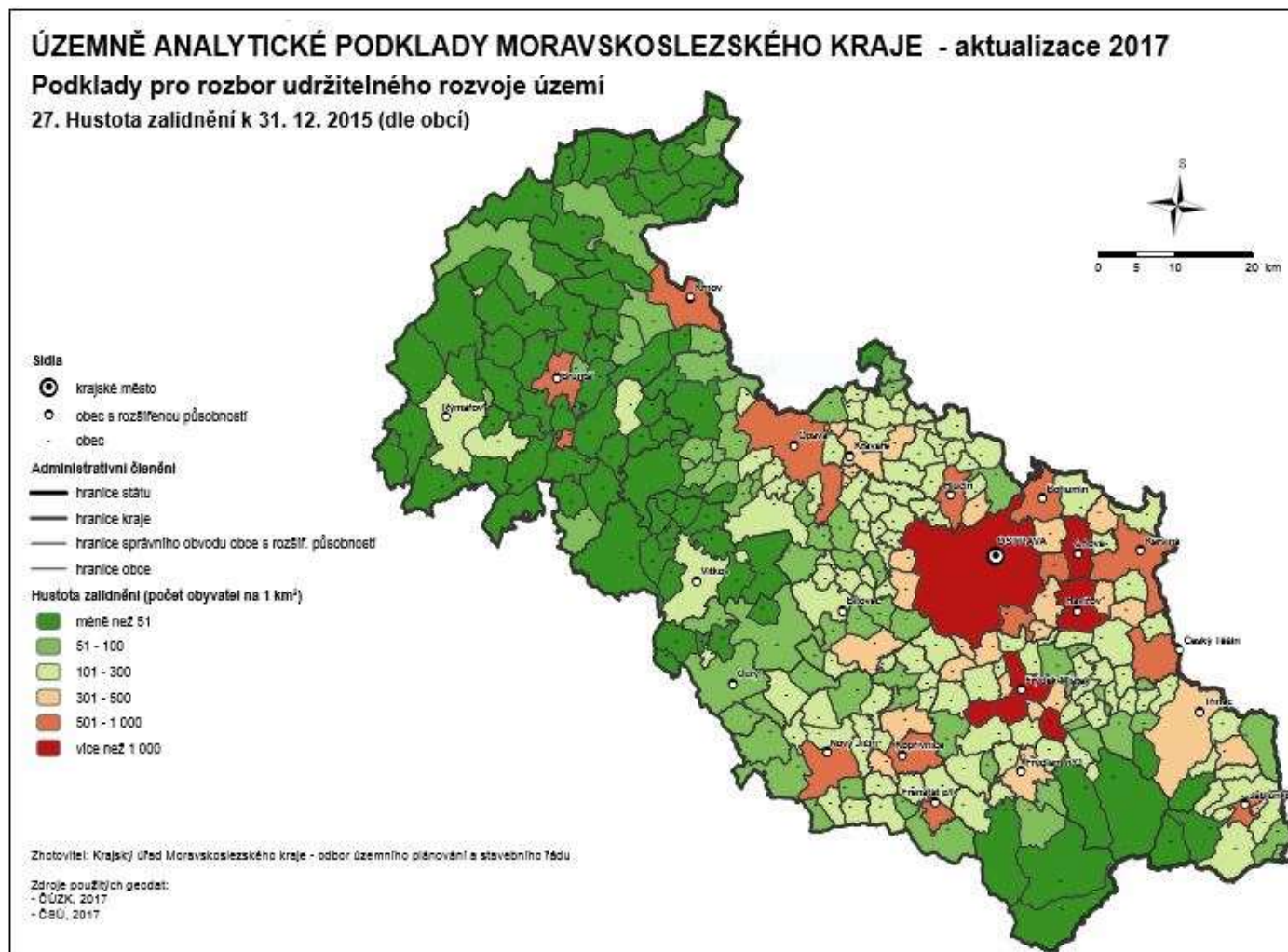
příležitostmi a životními podmínkami v jiných českých regionech. V posledních letech k úbytku počtu obyvatel, cca jednou třetinou, přispívá i úbytek obyvatel přirozenou měrou. Úbytek obyvatel v kraji je způsoben úbytkem obyvatel ve městech. Na území venkova v roce 2016 přibylo 942 obyvatel, tj. 2,2‰.

Moravskoslezský kraj (jako druhý po Praze) patří v roce 2017 k regionům s nejvyšším objemem vnitřního stěhování mezi obcemi (z větší části se jedná o ženy: přibylo 55 %), přesto odstěhovaných obyvatel stále převažuje (celkem o 1368 osob v roce 2017). V rámci krajské migrace dochází za poslední roky k většímu přistěhování osob ze zahraničí než se do ciziny stěhuje. Ve všech oblastech žije více žen než mužů. Největší rozdíl mezi počtem mužů a žen je na Ostravsku (3 %), nejmenší na Bruntálsku (pod 1 %).

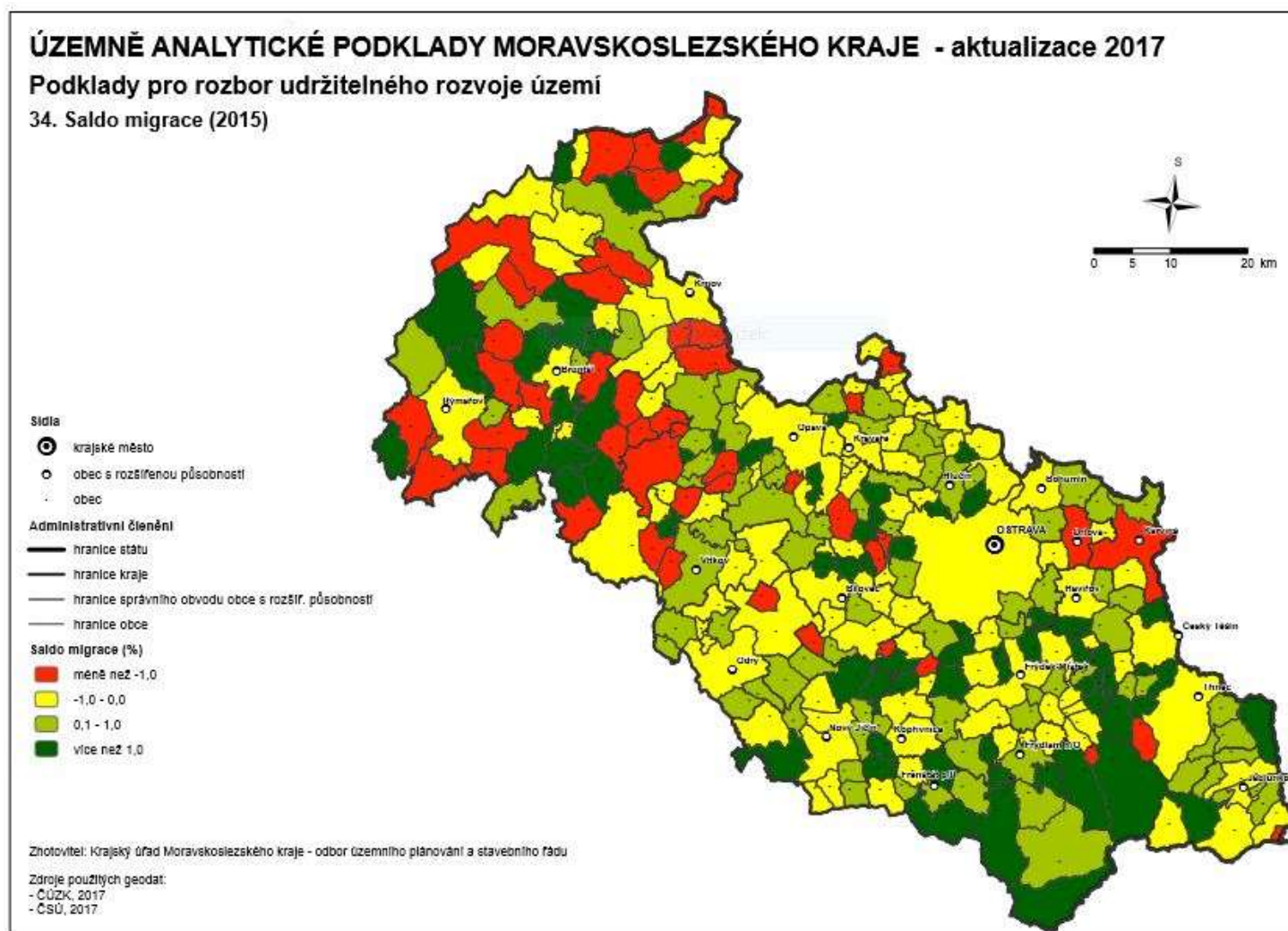
Na území venkova se, na rozdíl od měst, více obyvatel stěhuje než odstěhovává. Nejvíce přibývá obyvatel venkovským obcím na Frýdecko-Místecku a v okolí větších měst v důsledku suburbanizace. Na Frýdecko-Místecku je také největší počet narozených dětí k celkovému počtu obyvatel. Nejvíce osob se naopak vystěhovává z Bruntálska, Krnovska, Vítkovska, ale i z periferních obcí Opavska.

Podrobně viz mapa č. 25 a tabulka č. 16.

Mapa 24 Hustota zalidnění venkovských oblastí

Zdroj: [ÚAP MSK](#)

Tabulka 16 Nejvyšší saldo migrace na 1000 obyvatel (2015)

Název obce	Saldo migrace na 1000 obyvatel
Dvorce	-36,6
Býkov-Láryšov	-39,2
Svatoňovice	-41,2
Václavov u Bruntálu	-49,0
Krasov	-53,3
Ryžoviště	-53,8
Čermná ve Slezsku	-65,4
Slezské Pavlovice	-65,7
Jiříkov	-69,8
Karlova Studánka	-87,8

Zdroj: ÚAP MSK

Nejvíce obyvatel narozených v místě bydliště žije v pohraniční oblasti východních Beskyd, a také v okolí Kravař, kde je podíl obyvatel více než 65 %. Nejnižší podíl obyvatel narozených v místě bydliště mají obce v podhůří Jeseníků (tedy na území bývalých Sudet).

Vývoj osídlení na území kraje v historickém kontextu je podrobněji popsán v **příloze č. 6: Typy venkovského osídlení na území Moravskoslezského kraje.**

Tabulka 17 Podíl obyvatel narozených v místě bydliště (2011)

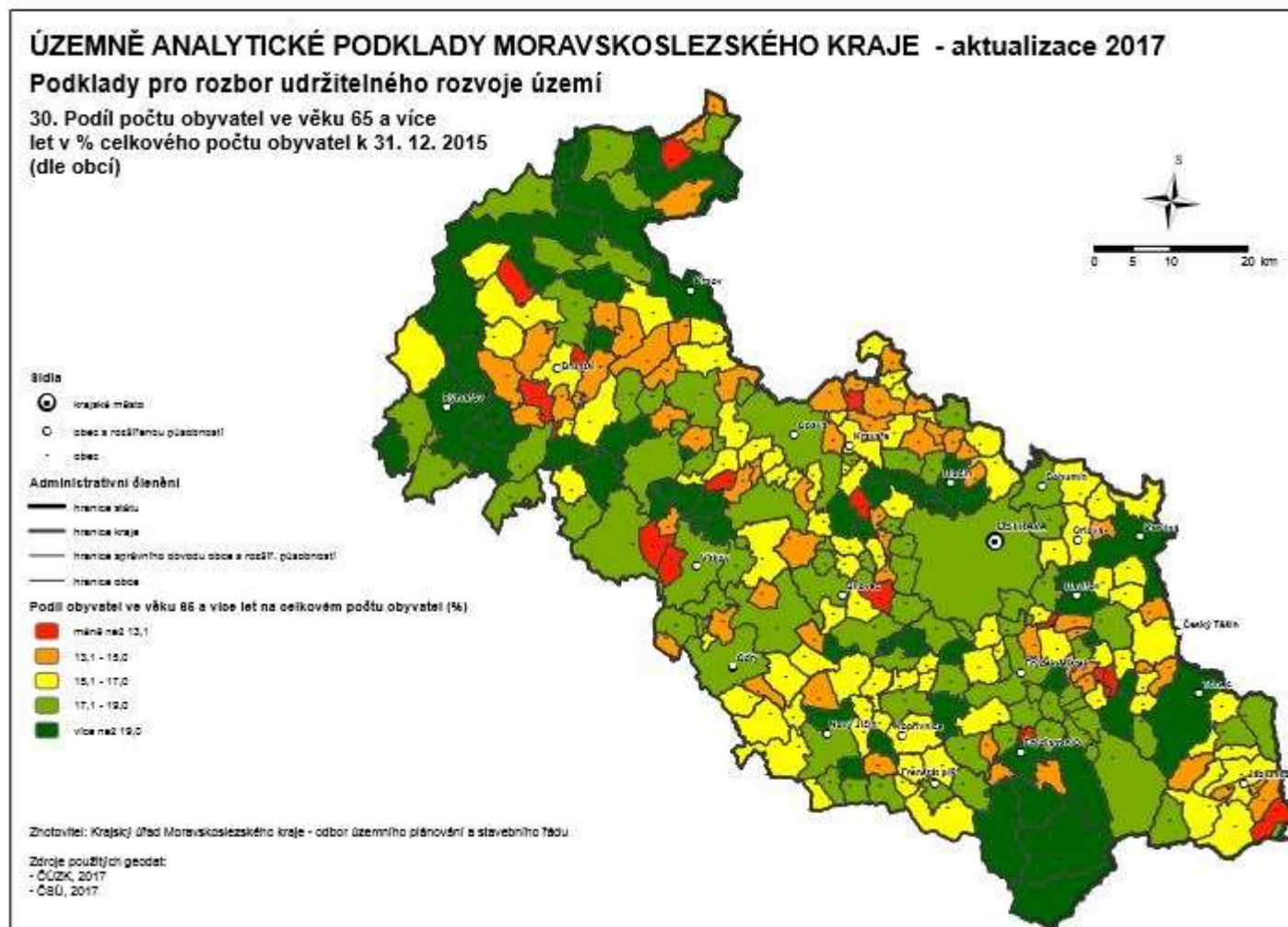
Název obce	Podíl obyvatel narozených v místě bydliště (%)
Bukovec	69,7
Chlebičov	69,3
Mosty u Jablunkova	69,0
Horní Lomná	68,8
Kobeřice	68,5
Bělá	67,8
Strahovice	67,2
Kravaře	66,9
Hněvošice	66,2
Bolatice	66,0

Zdroj: ÚAP MSK

Populační vývoj

Populační vývoj v celém kraji není příznivý, výjimkou jsou některé oblasti v širším zázemí větších měst a v dobře dostupných lokalitách Pobeskydí. V posledních letech v nich dochází k posilování funkce bydlení a výstavbě rodinných domů. V centrální a východní části kraje je i řada obcí, které kdysi velmi dynamicky rostly. Po zastavení tohoto růstu se v nich zhoršila věková skladba obyvatelstva. Obdobná je situace v západní části kraje s řadou obcí s úbytkem počtu obyvatel především na Bruntálsku a Krnovsku včetně obcí na Osoblažsku, jejichž věková skladba se postupně zhoršuje a obyvatelstvo v nich ubývá i přirozenou měrou. Naproti tomu, v některých málo zalidněných obcích (např. na Vítkovsku) způsobí přistěhování skupiny obyvatel s vyšší než obvyklou porodností, skokovou změnu věkové skladby obyvatelstva těchto obcí.

Mapa 26 Podíl počtu obyvatel ve věku 65 a více let v % celkového počtu obyvatel (dle obcí)

Zdroj: [ÚAP MSK](#)

Hlavní zjištění – Soudržnost

- **Územní podmínky pro soudržnost obyvatel jsou lepší ve východní části kraje než v západní**
- **Obcím v odlehlých územích hrozí degradace v důsledku stárnutí a migraci obyvatel**
- **Neřízená suburbanizace ohrožuje trvalý rozvoj atraktivních obcí**

Soudržnost společenství obyvatel jako jeden z pilířů udržitelného rozvoje zahrnuje více faktorů jako jsou sounáležitost obyvatel s územím a jejich stabilita, souhrn výhodných podmínek pro bydlení, tj. kvalita prostředí, dosažitelnost infrastruktury, příznivá délka dojížděky za prací a škol přítomnost nadřazené veřejné infrastruktury v obci – zdravotnictví, sociálních služeb, školství a kultury.

V hodnocení pilíře soudržnosti dle ÚAP (viz mapa 22: Vyhodnocení územních podmínek pro soudržnost společenství obyvatel v území) nejlépe vycházejí obce západně a severozápadně od Ostravy a obce v okolí Frýdku Místku a Frýdlantu n. O. V těchto obcích roste počet obyvatel (viz mapa 27), je ve velkém měřítku realizována výstavba rodinných domů (viz mapa 29), zejména ve vazbě na poptávku po bydlení v přírodně atraktivním prostředí. Nejhorší hodnocení z hlediska soudržnosti venkova mají obce nejvíce odlehlé od jádra aglomerace, tj. prakticky celé Bruntálsko, Rýmařovsko, Krnovsko (Osoblažsko) a Vítkovsko, ale také část odlehlých beskydských obcí a severní výběžek Hlučínska. Pro tyto obce je charakteristický úbytek obyvatel, zhoršená dopravní dostupnost přirozených spádových center, a tudíž i dostupnost veřejných i komerčních služeb.

Celá západní část kraje je negativně ovlivněna nižší hustotou zalidnění a řidší sítí měst jako středisek vzdělanosti se zastoupením středních a odborných škol a dalších vzdělávacích zařízení. V důsledku klesající populace zde existuje hrozba dalšího omezování základní občanské vybavenosti. Z tohoto hlediska zejména hrozí degradace odlehlých územích (Osoblažsko, Vítkovsko), které jsou specifickou oblastí kraje s velmi řídkým osídlením a malou populační velikostí většiny obcí.

Prosperující obce, nejlépe hodnocené z hlediska soudržnosti, jsou ohroženy procesem suburbanizace, tj. přílivu obyvatel z měst, která má negativní důsledky v nárůstu podílu zastavěných ploch, nárůstu individuální automobilové dopravy, nárocích na infrastrukturu a občanskou vybavenost. Příležitostí pro sídelní rozvoj ve venkovských obcích ostravské aglomerace je využití vnitřních územních rezerv sídel (recyklace ploch) na území navazujícím na stávající zástavbu. Takový přístup by omezil pokračující suburbanizaci na únosnou míru. Některé obce nejsou připraveny na příliv nových obyvatel po stránce infrastruktury a služeb. Novousedlíci často obtížně hledají cestu vlastního zapojení do místního společenství, pokud o takové zapojení mají vůbec zájem, což vytváří podmínky pro vzájemnou animozitu, konflikty či dokonce socio patogenní jevy.

Stárnutí obyvatel

Postupné stárnutí populace kraje je identifikováno jako jedna ze základních hrozeb udržitelného rozvoje venkova (viz Demografie).

S negativní změnou věkové struktury obyvatelstva souvisí potřeba odpovídající kapacity zařízení občanské vybavenosti, a především s rostoucími nároky na zdravotnické a sociální služby. Už nyní je zřejmé, že tempo zřizování nových kapacit neodpovídá nárůstu počtu obyvatel, kteří budou tyto služby potřebovat.

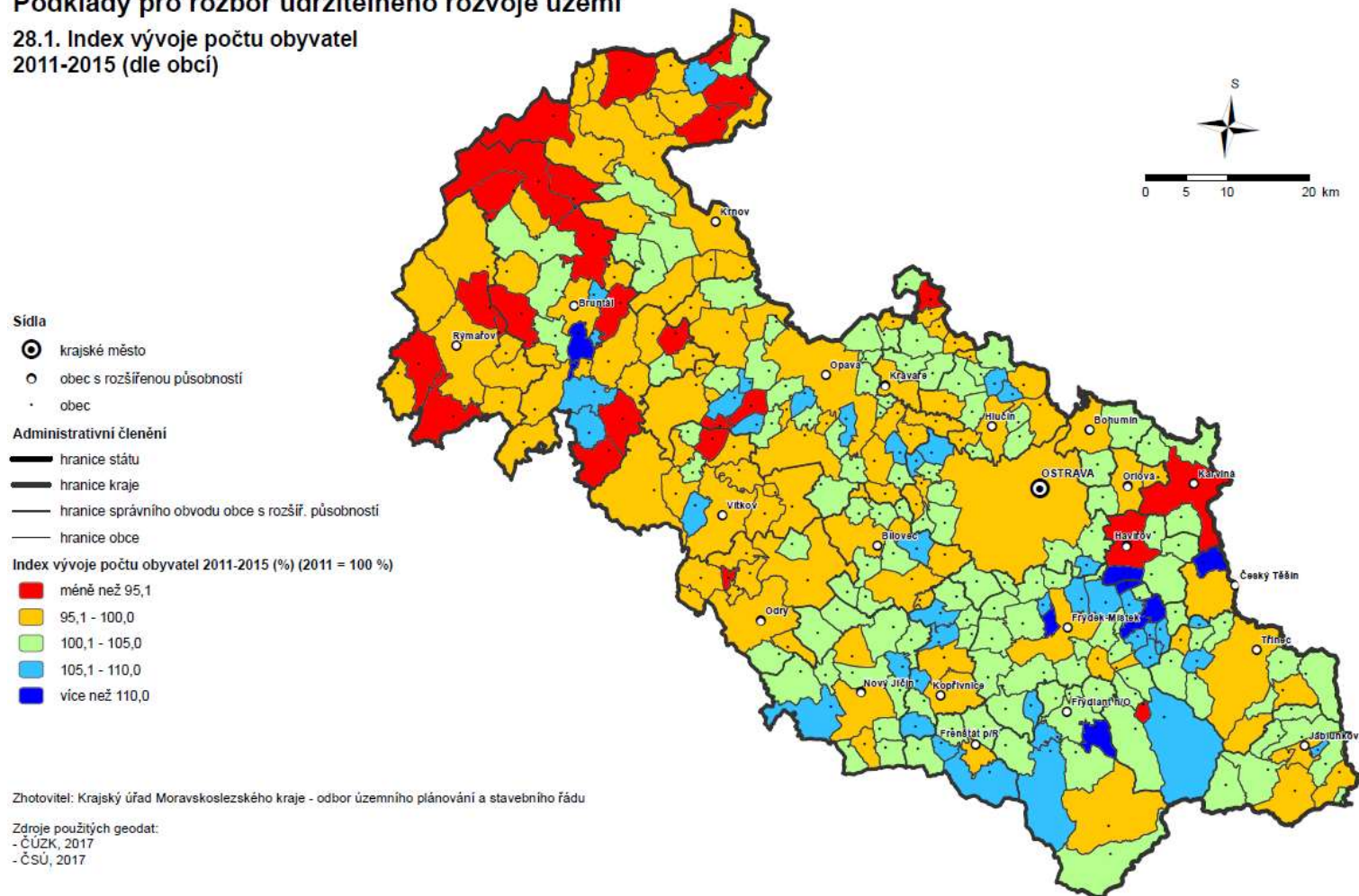
V důsledku negativní změny věkové struktury obyvatelstva (viz Demografie) je nutno řešit služby pro seniory, ať již domy s pečovatelskou službou, tak i péči v domácnostech (terénní i odlehčovací služby). Pro jednotlivé venkovské obce, ale i menší města by zřizování takovýchto zařízení a služeb znamenalo enormní ekonomickou zátěž. Je žádoucí spojení více obcí, resp. celého svazku obcí s předem vymezenými kompetencemi, povinnostmi a pravidly. Optimální by bylo společné plánování sociálních služeb pro území celého ORP, které může být vhodným impulsem pro nastartování meziobecní spolupráce i spolupráce všech dalších zainteresovaných subjektů.

Mapa 27 Index vývoje počtu obyvatel (dle obcí)

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE - aktualizace 2017

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území

28.1. Index vývoje počtu obyvatel 2011-2015 (dle obcí)

Zdroj: [ÚAP MSK](#)

Sociální bydlení

Sociální bydlení je v mnoha obcích dostupné v obecních bytech zpravidla v kvalitě použitelné pro sociálně slabé obyvatele, nikoliv pro mladé rodiny (startovací byty, které by mohly napomoci stabilizaci obyvatel), nebo pro seniory.

Volnočasové aktivity

Volnočasové aktivity, které ve městech zastřešují instituce, jako jsou centra volného času a kulturní domy, ve venkovských obcích existují zejména díky spolkům. Spolky mají pozitivní vliv na aktivní společenský i kulturní život obce (viz *Kulturnější venkov*), pořádají nejrůznější aktivity a obecně výrazně přispívají k sociální soudržnosti. Na venkově přibývá organizací, které náplň své činnosti zaměřují také na obnovu tradic v území, ochranu přírody, osvětovou činnost, na zvyšování povědomí občanů o území a probuzení jejich hrdosti k území, ve kterém žijí. Problémem je často špatný stav budov kulturního zázemí v obcích.

Služby

Uzavírání provozoven služeb a malo-obchodu (často jediných svého druhu v obci) je problémem malých obcí. Zvyšuje tlak na mobilitu obyvatel a činí část z nich kriticky závislou na veřejné dopravě.

Hustota osídlení a poměrně velká průměrná velikost obce způsobuje, že obce v Moravskoslezském kraji mají velmi dobrou základní občanskou

vybavenost. Ve většině obcí kraje pošta, škola či zdravotnické zařízení. Pouze v 16 % obcí není ani jedno z uvedených zařízení. Téměř tři čtvrtiny obcí má na svém území školu, většinou devítiletou, ve třetině případů pak malotřídní a také poštu. Za základním lékařským vyšetřením nemusí jezdit mimo svoji obec obyvatelé v téměř dvou třetinách obcí kraje. Výrazně podprůměrná je pouze vybavenost školou a zdravotnickým zařízením v obcích Bruntálska a Vítkovska. Tato situace může mít nepříznivé důsledky i v sídelní atraktivitě těchto obcí.

Sociální služby

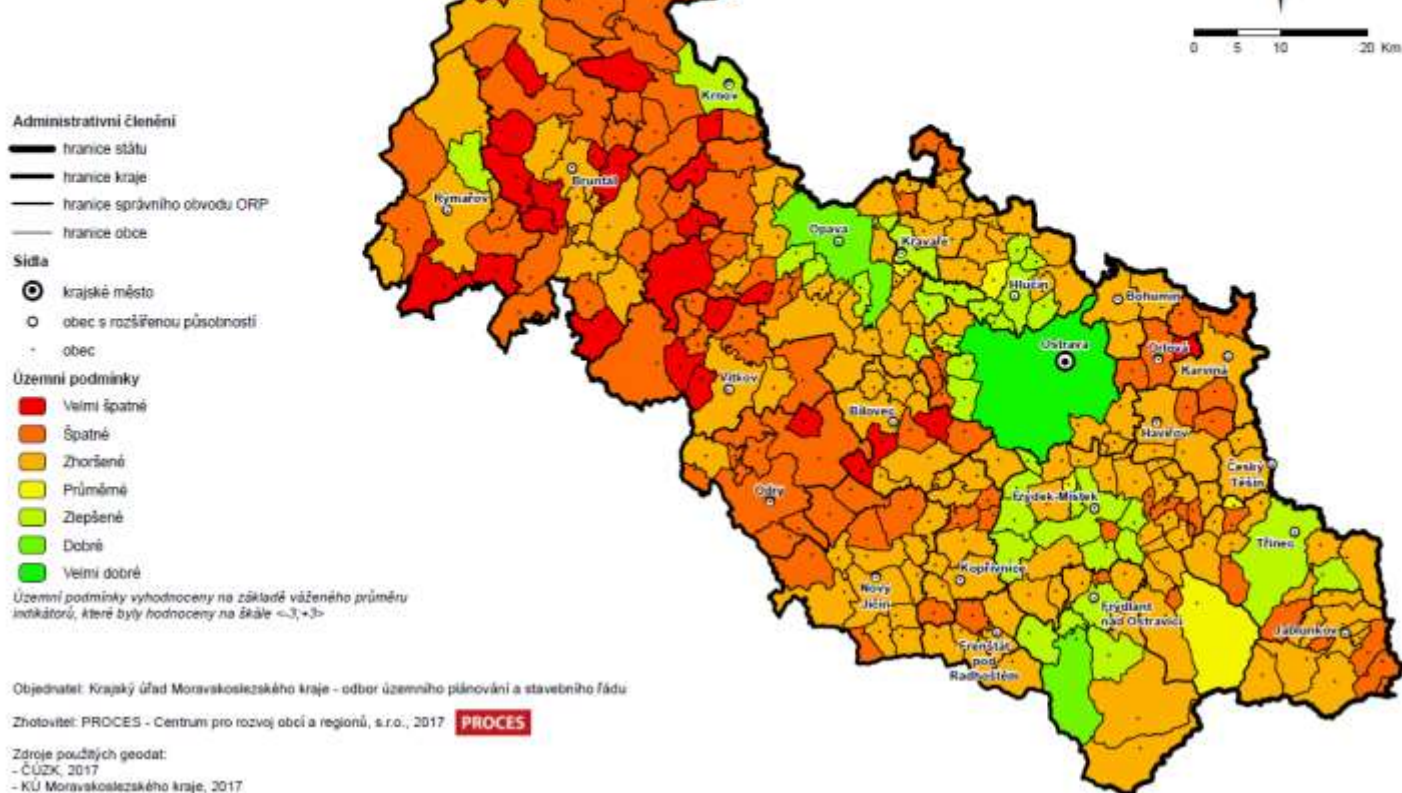
Podle [přehledu sociálních služeb zařazených do sítě sociálních služeb MSK](#) působí nějaký typ sociálních služeb v 61 venkovských obcích. Poskytováno je 96 druhů sociálních služeb, z toho 49 pobytových, 32 terénních a 15 ambulantních služeb. Registrované sociální služby působí tedy jen ve čtvrtině venkovských obcí. Obyvatelé obce, zejména v centru a na východě kraje, mohou v určité míře využívat sociální služby poskytované ve městech, zatímco pro venkovské obce v západní části kraje je tato možnost omezená, vzhledem k nižšímu počtu měst. Z přehledu poskytovaných služeb, ale i ze strategií MAS je patrné, že venkovským obcím chybí zejména terénní služby. Pro zajištění dostupnosti sociálních služeb na venkově je nutná spolupráce mezi venkovskými obcemi a městy. Vhodnou formou je zapojení i malých obcí do systému komunitního plánování například na úrovni ORP.

Mapa 28 Vyhodnocení územních podmínek pro soudržnost společenství obyvatel v území

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE - aktualizace 2017

Rozbor udržitelného rozvoje území

59.3 Vyhodnocení územních podmínek pro soudržnost společenství obyvatel v území

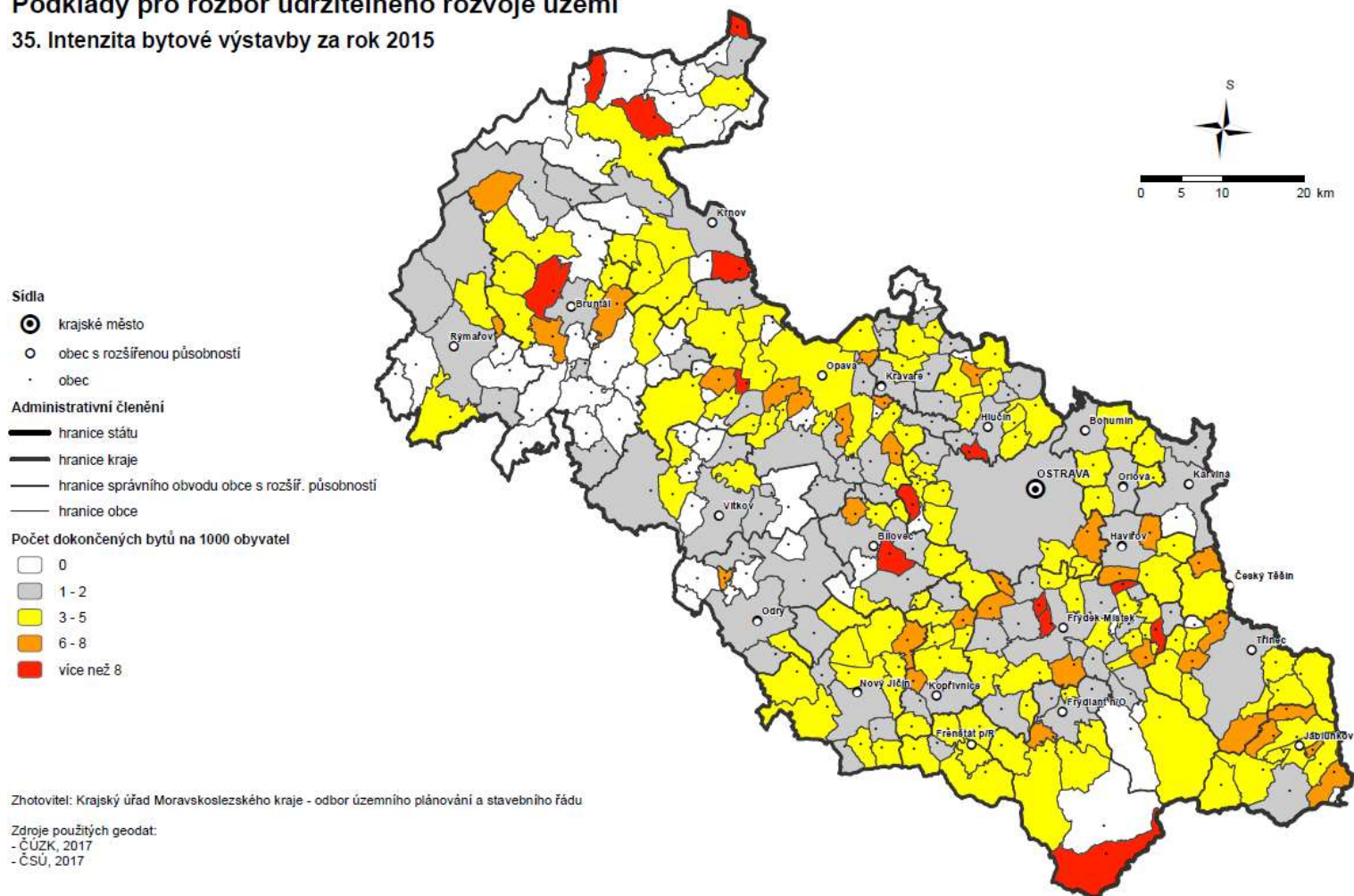

Zdroj: [ÚAP MSK](#)

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE - aktualizace 2017

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území

35. Intenzita bytové výstavby za rok 2015

Souhrnnější venkov– SWOT-3 Analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ● Propojená sídelní struktura se silným zastoupením velkých obcí a dobrá dopravní dostupnost do zaměstnání, škol a vyšší občanské vybavenosti v Ostravské aglomeraci. ● Dobrá vybavenost školami, zdravotnickými zařízeními, poštami a kulturními zařízeními ve většině obcí MSK ● Existence vybudované sítě sociálních služeb v centrech osídlení a zpracované komunitní plány rozvoje sociálních služeb ve větších obcích 	<ul style="list-style-type: none"> ● Nízká sídelní stabilita obyvatelstva, odchod mladých vzdělaných lidí mimo kraj ● Řídká síť sídel, malé obce a nízká vybavenost školami a zdravotnickými zařízeními a nízká vzdělanost obyvatelstva na Bruntálsku, Krnovsku a Vítkovsku. ● Nedostatečná kapacita některých druhů sociálních služeb (domovy a terénní služby pro seniory), chybějící sociální bydlení zejména v oblastech odlehklých od centra kraje – Vítkovsko, Bruntálsko, Krnovsko, Rýmařovsko, Jablunkovsko, Frýdlant n. O., komunitní plánování sociálních služeb nepokrývá menší obce, komunitní plány – nekoordinované v území
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> ● Zlepšení dopravní dostupnosti základní vybavenosti (škola, zdravotnictví, kultura), alternativními formami veřejné dopravy ● Vznik zákona o sociálním bydlení ● Vzdělávání a osvěta v boji proti sociopatologickým jevům 	<ul style="list-style-type: none"> ● Stárnutí populace a tím další úbytek obyvatelstva přirozenou měnou a další úbytek obyvatelstva migrací v západní, jihozápadní a severozápadní části kraje ● Oslabení sídelních funkcí pod práh životaschopnosti obcí v některých oblastech (Osoblažsko, Budišovsko, Vítkovsko) v důsledku úbytku obyvatelstva a stárnutí populace ● Trend rostoucí suburbanizace v dobré dostupnosti spádových center ve východní části kraje

Bezpečnější venkov

Bezpečnostní situace na venkově je lepší než ve městech

Hlavní zjištění pro oblast Bezpečnější venkov

- **Kriminalita je na venkově nižší než ve městech a úzce souvisí se sociální situací obyvatel**
- **Pro venkov je charakteristické rozptýlení sociálního vyloučení do jednotlivých objektů.**
- **Obce spolupracují navzájem i s dalšími hráči v oblasti prevence kriminality a řešení sociálního vyloučení**
- **Pro zvýšení bezpečnosti v oblasti dopravy je nutno dobudovat chodníky a oddělené cyklostezky na frekventovaných komunikacích**

Téma bezpečnosti zahrnuje širokou škálu problematiky od kriminality (represe i prevence), sociálně vyloučených lokalit, sociálně patologických jevů po bezpečnost na komunikacích, požární ochranu, nebo ochranu před živelnými katastrofami.

V oblasti kriminality není dostupná statistika, která by umožnila hodnocení míry kriminality ve venkovských obcích. Nicméně i hodnocení kriminality podle okresů ukazuje, že ve „více venkovských“ okresech (Bruntál, Frýdek Místek, Nový Jičín a Opava) je nižší kriminalita než v „městských“ okresech Ostrava a Karviná, jak ukazuje graf počtu trestných činů na 1000 obyvatel v okresech MSK. Za pozornost stojí skutečnost, že mezi venkovskými okresy nejvyšší míru kriminality vykazuje „nejvíce venkovský“ okres Bruntál. Podstatná část kriminality je spojena se sociálním vyloučením a jejími důsledky (alkoholismus, drogová závislost, závislost na hazardních hrách,

bezdomovectví). Převážná část kriminality a s ní spojené problémy se koncentruje v sociálně vyloučených lokalitách.

Sociálně vyloučené lokality podle aktualizované Gabalovy studie¹ se v Moravskoslezském kraji vyskytují pouze ve městech. Podle Strategie integrace romské komunity Moravskoslezského kraje na období 2015-2020 jsou identifikovány 3 sociálně vyloučené lokality i v Odrách a Vítkově, které jsou ve studii zařazeny mezi venkovská města. V hlavních zjištěních Gabalovy studie se uvádí, že sociální vyloučení v České republice přestává mít svůj dominantně městský charakter, protože sociálně vyloučení se stěhují nebo jsou stěhováni do více odlehlých obcí. Tento trend je patrný například z podrobnějších analýz uvedených ve strategiích sociálního začleňování řady obcí, které uvádějí lokality s koncentrací sociálního vyloučení i ve venkovských obcích a městech. Tyto sociálně vyloučené lokality jsou zpravidla jednotlivé bytové domy. Jako příklad lze uvést město Odry, které identifikovalo 10 takových objektů, Vrbno pod Pradědem (4 objekty), Vítkov (8 objektů), Budišov n. Budišovkou (7 objektů), Čermná ve Slezsku (2 objekty). Obce se snaží s těmito problémy vyrovnat prevencí, vzájemnou spoluprací a spoluprací s krajem, Agenturou pro sociální začleňování a neziskovými organizacemi na programech sociálního začleňování a prevence sociálně patologických jevů. Ve většině obcí s rozšířenou působností je zřízeno pracovní místo pracovníků zajišťujících agendu manažera prevence kriminality a pracovní skupiny prevence kriminality. Na území venkovských

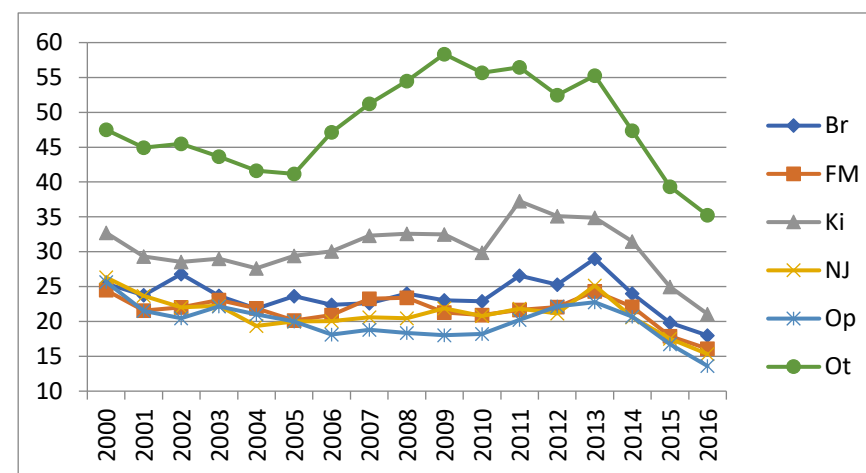
¹ Analýza sociálně vyloučených lokalit, GAC spol.s r.o., 2015

obcí chybí volnočasové aktivity a nízkoprahová centra pro děti a mládež ve věku 15 - 25 let.

Podle analýz oblasti bezpečnosti uvedených ve strategiích územní spolupráce některých ORP, více než kriminalita trápí venkovské obce vandalismus a další přestupky proti veřejnému pořádku, kterým obce hodlají čelit zřizováním obecní policie (nebo spoluprací s obecní policií sousedních obcí) a pořizováním technických prostředků, zejména kamerových systémů.

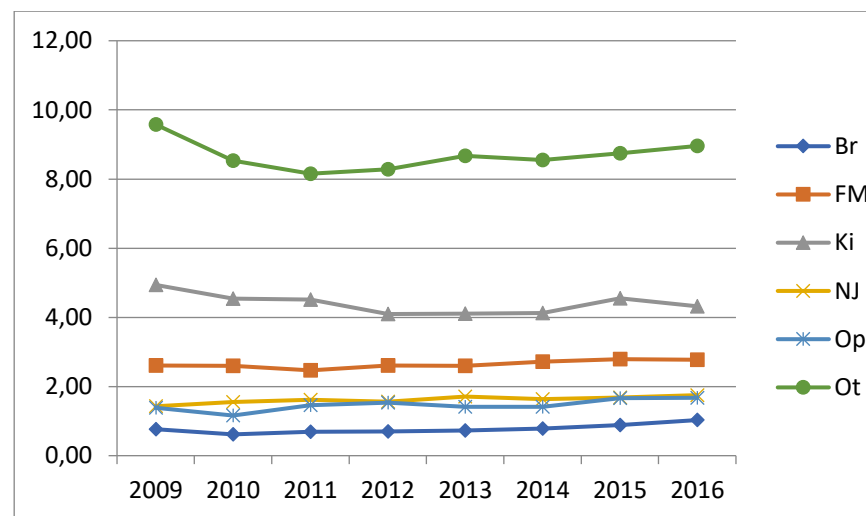
Bezpečnost v obcích je rovněž ovlivněna bezpečností v dopravě. Chybějící chodníky či chybějící přechody pro chodce na frekventovaných silnicích představují významné bezpečnostní riziko pro obyvatele obcí. Cyklostezky vedené po frekventovaných komunikacích jsou příčinou nehod cyklistů. Úměrně dopravnímu zatížení komunikací se ve venkovských obcích rovněž projevuje riziko dopravních nehod motorových vozidel. Problémem z hlediska bezpečnosti v dopravě jsou rovněž železniční přejezdy na místních tratích, často zabezpečené pouze výstražným křížem. Z historie statistiky dopravních nehod je zřejmé, že míra nehodovosti měřená počtem nehod na 1 km silniční a dálniční sítě je v posledních letech stabilní a rozdíly mezi okresy jsou způsobeny zejména intenzitou dopravy na komunikacích daného okresu.

Graf: Vývoj počtu trestných činů na 1000 obyvatel v okresech MSK (2000 – 2016)

Zdroj: ČSÚ

Graf: Počet dopravních nehod na 1 km silnic a dálnic v okresech MSK (2009 – 2016)

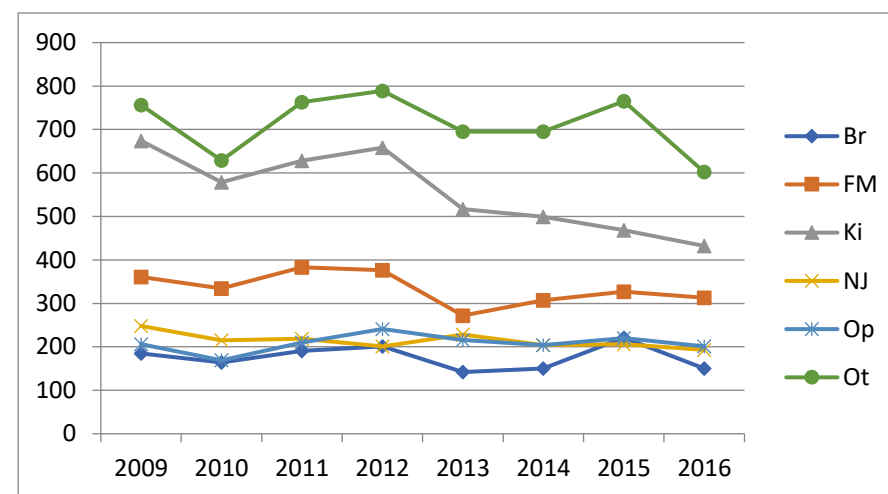

Zdroj: ČSÚ

Pro ochranu obcí a občanů před živelnými pohromami, zejména v oblasti ochrany před povodněmi byly v posledních 20 letech, které uplynuly od katastrofálních povodní v roce 1997, provedeny úpravy na vodních tocích, pořízeny snímače vzestupu hladiny a vybudovány systémy varování obyvatel v ohrožených oblastech obvykle napojené na celostátní Jednotný systém varování a vyzoomění. Rovněž se zlepšilo vybavení složek IZS, zejména profesionálních hasičů. Neuspokojivé je však základní technické zajištění a vybavení jednotek sboru dobrovolných hasičů i technický aparát související s bojem s živelnými pohromami a jejich následky, především vybavení pro nouzové zásobování pitnou vodou, vysoušeče apod.

Sbory dobrovolných hasičů mají rovněž významnou roli ve zdolávání požárů na venkově. Jejich vybavení i prostory ve kterých působí v mnohých obcích vyžadují zlepšení.

Graf: Počet požárů v okresech Moravskoslezského kraje (2009 – 2016)

Zdroj: ČSÚ

Bezpečnější venkov – SWOT-3 Analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ● Dostupnost složek IZS v celém území kraje ● Aktivní jednotky dobrovolných hasičů na většině území kraje ● Realizovaná velká část povodňových opatření od povodní roku 1997 	<ul style="list-style-type: none"> ● Sociálně vyloučené lokality a jednotlivé objekty ● Zvýšená kriminalita v obcích v okolí některých měst ● Nedostatečné nebo zastaralé vybavení a objekty dobrovolných hasičů, zejména v menších obcích
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> ● Spolupráce mezi městy a venkovem a mezi většími a menšími obcemi na venkově při zajišťování bezpečnosti ● Aktivní spolupráce obcí navzájem, s Agenturou pro sociální začleňování a neziskovými organizacemi při prevence sociálního vyloučení ● Výstavba silničních obchvatů obcí s velkou hustotou silniční dopravy, vybudování chráněných železničních přejezdů při modernizaci tratí 	<ul style="list-style-type: none"> ● Nárůst sociopatologických jevů, zvyšování kriminality ● Další rozšiřování, nebo transfer sociálně vyloučených lokalit z měst na venkov ● Zhoršení ekonomické situace vedoucí k nárůstu sociopatologických jevů a kriminality

Ve shrnutí hlavních zjištění byly využity texty z dokumentu Územně analytické podklady Moravskoslezského kraje – Rozbor udržitelného rozvoje území (2017), Syntéza MAS Místních akčních skupin, Analytické části strategií Místních akčních skupin pro programové období 2014 – 2020, Analytické části strategií ORP zpracované v projektu Meziobecní spolupráce, Strategické plány sociálního začleňování, Analytické části Integrované teritoriální investice pro Ostravskou aglomeraci, Analytické části pro Strategii hospodářsky postižených regionů Moravskoslezsko, Ústecko a Karlovy Vary a Analytické části koncepce Chytřejší kraj.

Seznam mapových podkladů

Mapa 1 Vymezení venkovského území Moravskoslezského kraje.....	2
Mapa 2 Počet ekonomických subjektů na 100 obyvatel SO ORP	5
Mapa 3 Podíl nezaměstnaných osob – dosažitelných.....	9
Mapa 4 Volná místa v dosahu 40 minut dojíždky z obce hromadnou dopravou.....	10
Mapa 5 Podíl ekonomicky aktivních obyvatel v primárním sektoru	11
Mapa 6 Podíl obyvatel s dokončeným vysokoškolským vzděláním	15
Mapa 7 Podíl obyvatel bez vzdělání a s nejvyšším dokončeným základním vzděláním.....	16
Mapa 8 Rozložení školských zařízení v obcích v kraji	17
Mapa 9 Průměrná pětiletá koncentrace PM10 (µg/m ²).....	20
Mapa 10 Překročení limitů pro hluk v okolí hlavních komunikací	22
Mapa 11 Zátěž území těžbou nerostných surovin	24
Mapa 12 Podíl zastavěných a ostatních ploch na rozloze obce)	26
Mapa 13 Významné brownfields.....	27
Mapa 14 Vyhodnocení územních podmínek pro příznivé životní prostředí	29
Mapa 15 Vzdálenostní dostupnost železniční sítě-celkový rozbor	33
Mapa 16 Dostupnost nadřazené silniční sítě	34
Mapa 17 Pokrytí Moravskoslezského kraje vysokorychlostní sítí NGA (Next-Generation Access), 2015.....	38
Mapa 18 Rekreační oblasti s celoročním využitím	41
Mapa 19 Počet a typ ubytovacích zařízení hromadné rekreace	43
Mapa 20 Neobydlené byty využívané k rekreaci ve vztahu k trvale obydleným bytům.....	44
Mapa 21 Občanská vybavenost a atraktivita obcí.....	47
Mapa 22 Zařízení lékařské péče v obcích MS kraje.....	52
Mapa 23 Vzdálenostní dostupnost lékařské služby první pomoci (dospělí) z hlediska obcí MS kraje.....	53
Mapa 24 Hustota zalidnění venkovských oblastí	56
Mapa 25 Saldo migrace	57
Mapa 26 Podíl počtu obyvatel ve věku 65 a více let v % celkového počtu obyvatel (dle obcí)	59
Mapa 27 Index vývoje počtu obyvatel (dle obcí)	61
Mapa 28 Vyhodnocení územních podmínek pro soudržnost společenství obyvatel v území	63
Mapa 29 Intenzita bytové výstavby	64

Seznam tabulek

Tabulka 1 Obce s nejnižším počtem podnikatelských subjektů přepočtu na 1000 ob. (2016)	4
Tabulka 2 Rozdíl v podílu nezaměstnanosti během let 2015 a 2017	7
Tabulka 3 Počet volných pracovních míst v dosahu 40 minut (2017)	8
Tabulka 4 Podíl počtu obyvatel s vysokoškolským vzděláním na počtu obyvatel s nejvyšším ukončeným vzděláním (2011)	14
Tabulka 5 Průměrná pětiletá koncentrace PM10 (2011-2015)	21
Tabulka 6 Emise z mobilních zdrojů znečištění (2015)	21
Tabulka 7 Obce s nevyhovujícím chemickým stavem vodních toků (2015)	23
Tabulka 8 Zátěž těžbou – podíl výměry obce v % (2017)	25
Tabulka 9 Podíl významných chráněných ploch na celkové výměře – nad 95 % (2015)	28
Tabulka 10 Obce s nejhoršími podmínkami v Moravskoslezském kraji (viz mapa 14, 2017)	28
Tabulka 11 Obce nad 1000 obyvatel se špatnou dostupností k nadřazené silniční síti (2017)	31
Tabulka 12 Počet hostů a lůžek (HUV) v Moravskoslezském kraji v letech 2012 – 2016	42
Tabulka 13 Obce s více než 10 podnikatelskými subjekty v sektoru ubytování (2016)	42
Tabulka 14 Nejvybavenější obce regionu – kulturní zařízení (2017)	46
Tabulka 15 Počet obyvatel na jednu ordinaci, rozdíl mezi venkovem a městy (2017)	50
Tabulka 16 Nejvyšší saldo migrace na 1000 obyvatel (2015)	58
Tabulka 17 Podíl obyvatel narozených v místě bydliště (2011)	58

Seznam zdrojů

Územně analytické podklady Moravskoslezského kraje (ÚAP MSK) – Rozbor udržitelného rozvoje území (aktualizace 2017)

Syntéza strategií CLLD místních akčních skupin Moravskoslezského kraje pro období 2014 – 2020

Strategie územních správních obvodů ORP (v Moravskoslezském kraji) v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a bezpečnosti na období 2014 – 2025

Re: Start – Strategický rámec hospodářské restrukturalizace Moravskoslezského, Ústeckého a Karlovarského kraje

Strategie pro Integrovanou územní investici Ostravské aglomerace (zpracovatel Úřad Regionální rady Regionálního operačního programu Moravskoslezsko)

Strategie měst a obcí okresu Karviná (zpracovatel BeePartner a.s.)

Socioekonomický atlas Moravskoslezského kraje (zpracovatel ACCENDO, o.p.s., Lubor Hruška a kol.)

Strategické plány sociálního začleňování (Agentura pro sociální začleňování)

Analýza sociálně vyloučených lokalit (GAC s. r. o.)

Plán dopravní obslužnosti území Moravskoslezského kraje na období 2017 – 2021

Strategie řízení cestovního ruchu v Moravskoslezském kraji (2015)

Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v Moravskoslezském kraji na léta 2016 – 2020

Český statistický úřad

EUROSTAT / Rural development / Methodology / new [Urban – Rural Typology](#)

Seznam příloh

Příloha č. 1: SWOT – Podrobná analýza venkovského území Moravskoslezského kraje

Příloha č. 2A: Data – Vyhodnocení územních podmínek pro hospodářský rozvoj

Příloha č. 2B: Data – Vyhodnocení územních podmínek pro soudržnost společenství obyvatel

Příloha č. 2C: Data – Vyhodnocení územních podmínek pro životní prostředí

Příloha č. 3: Data – Registr ekonomických subjektů (RES) České republiky

Příloha č. 4: Vymezení venkova Moravskoslezského kraje – metodický postup

Příloha č. 5: Přehled strategií rozvoje Moravskoslezského kraje 2009 – 2020

Příloha č. 6: Typy venkovského osídlení na území Moravskoslezského kraje